

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่ม
เด็กและเยาวชนพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

ซาฟูเราะห์	สะอะ
ยูลี	ยูมะไซ
ศุภวัฒน์	สาติน
ตัสการ์ณ	แทนบำรุง

ได้รับทุนสนับสนุนภายใต้โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิทยานิพนธ์วิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา
ผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

An action research on the development of online media in surveillance of
bullying problems among children and youth in the three southern
border provinces and four districts in Songkhla province

Safuroh	sa-ah
Yulee	Yumaso
Suppawat	sadeen
Taskan	Thanbumrong

Funded under the Action Research Program to develop researchers to address
the impact of the unrest in the southern border provinces Prince of Songkhla

University Pattani Campus

ชื่อโครงการ	การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
ชื่อนักศึกษา	นางสาวซาฟุเราะห์ สะอะ นางสาวยูลี ยูมะโซ นายศุภวัฒน์ สาดิน นางสาวตัสการณัฏฐ์ แทนบำรุง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.อลิสสา หะสาเมาะ และ ผศ.ดร.รอฮานี เจอะอาแซ
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ เทพา สะบ้าย้อย จะนะ นาทวี การวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลเป็นเยาวชนที่มีอายุ 15-20 ปี จำนวน 40 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน 2) แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ และข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์เนื้อหาไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปประเด็นและตีความเนื้อหาโดยการอธิบายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้ศึกษาคนคว้าได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ เคมมิส และแม็คแท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988) ดังนี้ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) 3) ขั้นการสังเกต (Observation) และ 4) ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection) พบว่า การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้ง เยาวชนมีการพัฒนาสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโปสเตอร์ คลิปวีดีโอ เพื่อเผยแพร่ยังสาธารณะ ทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อที่เยาวชนได้ผลิตขึ้น ในการประชาสัมพันธ์และเป็นกระบอกเสียงในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้งในสังคมปัจจุบัน เพื่อลดปัญหาการถูกกลั่นแกล้งทั้งร่างกาย วาจา สังคม และสื่อออนไลน์ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นฐานและเพิ่มศักยภาพในการใช้สื่อออนไลน์อย่างระมัดระวัง และดำรงชีวิตให้ห่างไกลจากการถูกกลั่นแกล้ง เพื่อให้สังคมชีวิตและสังคมออนไลน์ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การกลั่นแกล้ง, การพัฒนาสื่อออนไลน์, เยาวชน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายด้วยความกรุณาและเอาใจใส่อย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.อลิสสา หะสาเมาะ และ ผศ.ดร. รอฮานี เจอะอาแซ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการศึกษาในการทำวิจัย จนทำให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง จากความร่วมมือและสนับสนุนจากหลายฝ่าย ดังนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย ตำแหน่งภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภีรกาญจน์ ไคนุ่นนา อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสื่อสารและบรรณาธิการวารสารรัฐสมิแล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องพัฒนาสื่อในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ผลิตสื่อต่างๆ เพื่อการเฝ้าระวังและรับมือในสถานการณ์การถูกกลั่นแกล้ง ในครั้งนี้

ดร.ธันยากร ตุดเกื้อ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นคณะกรรมการในการแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการประกวดสื่อของเด็กและเยาวชน

นางสาวอาฟิฟ เปียนใจจิ และ นางสาวสารีปะ อุเซ็ง ศิษย์เก่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นที่ปรึกษาร่วมในการให้คำแนะนำ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสูง สำหรับทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณพระคุณบิดาและมารดาที่คอยส่งยิ้มและให้กำลังใจมาตลอด รวมทั้งให้การสนับสนุนจนการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งล้วนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและจะระลึกถึงตลอดไป

จัดทำโดย

นายศุภวัฒน์ สาดิน และคณะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ซ
บทที่ 1	1
ความเป็นมาความสำคัญของเรื่อง	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
ขอบเขตด้านพื้นที่	3
ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล.....	3
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	4
นิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่2.....	6
แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	7
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต	10
แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์	21
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	28
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	29
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสีขาว	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
กรอบแนวคิด.....	36
บทที่ 3	37

วิธีการดำเนินการวิจัย.....	37
กลุ่มตัวอย่าง.....	37
วิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย.....	39
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
บทที่ 4.....	41
1.1 การดำเนินงานวงจรที่ 1.....	41
1.2 การดำเนินงานวงจรที่ 2.....	44
1.3 การดำเนินงานวงจรที่ 3.....	57
ผลการวิจัย.....	65
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วม.....	65
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง สามารถแบ่ง ออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์.....	67
ประเด็นการกลั่นแกล้ง.....	67
ประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์.....	69
ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะในการอบรม.....	71
บทที่ 5.....	75
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้การวิจัย.....	81
ภาคผนวก ข เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	89
ภาคผนวก ค รูปภาพจากการทำกิจกรรม.....	96
ภาคผนวก ง ผลงานของของผู้เข้าร่วมกิจกรรม.....	106
ภาคผนวก จ รูปภาพการลงพื้นที่.....	114
ประวัติ (ผู้วิจัย).....	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	52
ตารางที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วม อบรม ด้านวิทยากรและด้านกิจกรรม.....	64
ตารางที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วม อบรม ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับ.....	65

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 วงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart (1998).....	9
ภาพที่ 2 กิจกรรมกลุ่ม.....	42
ภาพที่ 3 โปสเตอร์ของกลุ่ม N'Cyberbullying.....	45
ภาพที่ 4 โปสเตอร์ของกลุ่ม Equality.....	47
ภาพที่ 5 โปสเตอร์ของกลุ่ม Winner.....	49
ภาพที่ 6 โปสเตอร์ของกลุ่ม Gossip girl.....	51
ภาพที่ 7 โปสเตอร์กลุ่ม Something.....	53
ภาพที่ 8 หนังสือเรื่อง STOP BULLYING.....	55
ภาพที่ 9 ผลงานของกลุ่ม Gossip girl.....	58
ภาพที่ 10 ผลงานของกลุ่ม Winner.....	59
ภาพที่ 11 ผลงานของกลุ่ม Something.....	60
ภาพที่ 12 ผลงานของกลุ่ม N'Cyberbullying.....	61
ภาพที่ 13 ผลงานของกลุ่ม Equality.....	62
ภาพที่ 14 ผลงานของ Amazeballs.....	63
ภาพที่ 15 ผลงานวิดีโอของกลุ่ม Amazeballs.....	64
ภาพที่ 16 กิจกรรมอบรมเรื่องการโดนกลั่นแกล้ง.....	97
ภาพที่ 17 วิทยากรให้ความรู้เรื่องการโดนรังแกบนโลกไซเบอร์.....	97
ภาพที่ 18 กิจกรรมระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วม.....	98
ภาพที่ 19 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการกลั่นแกล้ง.....	98
ภาพที่ 20 พัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียเพื่อการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง.....	99
ภาพที่ 21 อบรมการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งทางออนไลน์.....	99
ภาพที่ 22 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสื่อ.....	100
ภาพที่ 23 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 1 (ออนไลน์).....	100
ภาพที่ 24 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Equality.....	101
ภาพที่ 25 นำเสนอผลงานของกลุ่ม N'Cyberbullying.....	101
ภาพที่ 26 นำเสนอผลงานของกลุ่ม.....	102
ภาพที่ 27 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Gossip girl.....	102
ภาพที่ 28 นำเสนอผลงานของกลุ่ม winner.....	103
ภาพที่ 29 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Amazeballs.....	103

ภาพที่ 30 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2	104
ภาพที่ 31 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2	104
ภาพที่ 32 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 2 (ออนไลน์)	105
ภาพที่ 33 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 2 (ออนไลน์)	105
ภาพที่ 34 โปสเตอร์ของกลุ่ม N'Cyberbullying	107
ภาพที่ 35 โปสเตอร์ของกลุ่ม Equality	108
ภาพที่ 36 โปสเตอร์ของกลุ่ม winner	109
ภาพที่ 37 โปสเตอร์ของกลุ่ม Gossip girl	110
ภาพที่ 38 โปสเตอร์ของกลุ่ม Something	111
ภาพที่ 39 โปสเตอร์ของกลุ่ม Amazeballs	112
ภาพที่ 40 เกียรติบัตรผู้เข้าร่วมกิจกรรม	113
ภาพที่ 41 เกียรติบัตรผู้เข้าร่วมกิจกรรม	113
ภาพที่ 42 ลงพื้นที่มอบทุนการศึกษาให้ผู้เข้าร่วม (ที่มา : ตอริก หลีสัน, 24 มีนาคม 2565)	115
ภาพที่ 43 ลงพื้นที่มอบทุนการศึกษาให้ผู้เข้าร่วม (ที่มา : อับดุลซาลาม ฮาเราะ, 24 มีนาคม 2565)	115

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาความสำคัญของเรื่อง

การกลั่นแกล้งกันเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้ในกลุ่มเยาวชนและมีแนวโน้มที่จะรุนแรงเพิ่มสูงขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก ความรุนแรงเริ่มตั้งแต่การทำให้อับอายจนไปถึงผู้ถูกกลั่นแกล้งฆ่าตัวตาย (กรมส่งเสริมสุขภาพจิต, 2563) ทั่วโลกมีรายงานว่าเยาวชนอายุตั้งแต่ 18 ปี ลงมาถูกกลั่นแกล้ง สถิติการกลั่นแกล้งผ่านสื่อออนไลน์ทั่วโลกตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน จาก 28 ประเทศทั่วโลก พบว่า 1 ใน 5 ถูกกลั่นแกล้ง (Bullying) บนสังคมออนไลน์ (Social Media) แบ่งช่วงอายุเป็น เด็กอายุ 6-10 ปี ถูกกลั่นแกล้ง 47.77% อายุ 11-13 ปี ถูกกลั่นแกล้ง 56.4% อายุ 14-18 ปี ถูกกลั่นแกล้ง 59.9% และอายุ 19 ปีขึ้นไปถูกกลั่นแกล้ง 54.3% สะท้อนให้เห็นว่าแนวโน้มการถูกกลั่นแกล้งเริ่มเกิดขึ้นในเด็กอายุน้อย และอาจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ประเทศไทยมีสถิติการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนสูงเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศ ญี่ปุ่น (กรมส่งเสริมสุขภาพจิต, 2563) ธีรยุทธ แก้วสิงห์ (สำนักข่าวอิศรา, 2564) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนไทย 80% เจอเรื่องการคุกคาม การถูกกลั่นแกล้งในโรงเรียน หรือบนสังคมออนไลน์เป็นอันดับต้นๆ ของเอเชีย โดยในจำนวนเด็กและเยาวชนดังกล่าว 75% เข้าถึงอินเทอร์เน็ต พบเป็นกลุ่มอายุ 5-28 ปี ใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงถึงวันละ 8 ชั่วโมง

การกลั่นแกล้งกันเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงในเยาวชนที่ส่งผล กระทบทั้งร่างกายและจิตใจ โดยรูปแบบของการกลั่นแกล้ง ได้แก่ การกลั่นแกล้งทางร่างกาย การกลั่นแกล้งทางสังคมหรือด้านอารมณ์ การกลั่นแกล้งทางคำพูด การกลั่นแกล้งในพื้นที่ไซเบอร์ ส่วนความคิดเห็นของเยาวชนไทยเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง บนสื่อออนไลน์ ผลจากการสำรวจพบว่า 28% การกลั่นแกล้งเป็นเรื่องปกติ ขณะที่อีก 39% บอกว่าการกลั่นแกล้งเป็นเรื่องสนุก ส่วนที่เหลือ 59% เคยถูกกลั่นแกล้ง (เกษตรชัย และหิมา, 2557) และท่ามกลางกระแส สังคมในยุคประเทศไทย 4.0 จำนวนของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 52 ล้านคนเพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 จำนวน 1 ล้านคนเวลาที่ใช้ในการเล่นอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 9 ชั่วโมง 1 นาทีต่อวัน ซึ่งสูงเป็นอันดับ 5 ของโลก และเยาวชนไทยอายุระหว่าง 12-16 ปีใช้เวลากับสื่อสังคมออนไลน์โดยเฉลี่ย 4.80 ชั่วโมงต่อวัน (Datareportal, 2020 อังโน วีริวิชญ์ เลิศรัตน์อำรุงกุล, 2564)

การที่เยาวชนใช้เวลาไปกับสื่อสังคมออนไลน์วิธีการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อนในสังคมออนไลน์พื้นที่ไซเบอร์เปรียบได้กับส่วนหนึ่งของชีวิต สอดคล้องกับพบว่าเยาวชนไทยอายุระหว่าง 12-16 ปีร้อยละ 55.90 มีคนที่ไม่รู้จักมา ก่อนเป็นเพื่อนในสื่อสังคมออนไลน์ 6.40% เคยส่งข้อความหรือนัดพบกับ คนแปลกหน้าร้อยละ 65% เคยให้เพื่อนยืมโทรศัพท์มือถือ จึงมีความเสี่ยงสูงที่

จะเกิดรูปแบบของการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ไซเบอร์ (Cyberbullying) แทนการกลั่นแกล้งกันทางกายภาพที่เป็นการทำร้ายกันตัวต่อตัว หรือการทำร้ายกันซึ่งหน้าเนื่องจาก การสัมภาษณ์เยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ที่มีพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ พบว่า มีสาเหตุ ส่วนใหญ่มาจากปัญหารอบๆ ตัวเยาวชน 6 ด้าน 1) ปัญหาด้านครอบครัวที่เกิดจากรูปแบบการอบรม เลี้ยงดู แบ่งเป็นการเลี้ยงแบบตามใจแบบการปล่อยปละละเลย และครอบครัวที่มีกฎระเบียบมาก ส่งผลด้านลบกับเยาวชนและยังรวมถึงประเด็นเกี่ยวกับความอบอุ่นในครอบครัว การแสดงความรุนแรงต่อหน้าเยาวชนที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและการให้คำปรึกษาหรือการอบรมจากพ่อแม่ ซึ่งเยาวชนเหล่านี้ยังรู้สึกว่าเป็นตนเองขาดส่วนนี้ไป ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผล ต่อพฤติกรรมของเยาวชน 2) ด้านเกมและภาพยนตร์ที่ชอบ เยาวชนชื่นชอบ ในการเล่นเกมต่อสู้ รุนแรง เกมยิง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลักษณะ ของเกมออนไลน์ที่สามารถพูดคุยกันได้โดยใช้เสียงและทั้งพิมพ์โต้ตอบกันในเกม เพราะมองว่าสนุกเป็นการคลายเครียด ทั้งนี้ ส่วนใหญ่จะใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือถึงรวมถึงเยาวชนกลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น ชอบภาพยนตร์ ประเภท Action ต่อสู้ รุนแรง แนวรบราฆ่าฟัน หนังสตลก และหนังแนว Adventure ซึ่งมักจะชอบการใช้ความรุนแรงและส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมที่ชอบไปรังแกคนอื่นบนโลกไซเบอร์ เพราะจากทัศนคติของเยาวชนมอง ว่าเป็น เรื่องที่สนุกและใครต่างก็ทำเป็นเรื่องปกติธรรมดาจึงไม่ได้ รู้สึกว่าการกระทำหรือการรังแกบนโลกไซเบอร์เป็นเรื่องผิดปกติ 3) ด้านเทคโนโลยี เยาวชนทุกคนมีโทรศัพท์มือถือ ชื่อ Smart Phone ที่สามารถใช้ส่วนตัวและมีการต่อระบบ อินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาทุกคน 4) ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง บ่อยครั้งที่เยาวชน รู้สึกว่าตนเองด้อยกว่าผู้อื่นทั้งในด้านการเรียน ด้านความคิด รวมถึงด้านกีฬา ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมด้านลบออกมาจากตัว ตนของเยาวชน 5) ด้านความคับข้องใจ ส่วนใหญ่เยาวชนมักมีความแปรปรวนทางด้านอารมณ์และความรู้สึกได้ง่าย เช่น รู้สึกโกรธ และรู้สึกรำคาญใจจากการถูกรบกวนในเวลาทำงานเมื่อมี เสียงดัง หรือมีเพื่อนมาแกล้งล้อหรือทำให้อาย โดนทำร้ายจิตใจ โดนกล่าวว่าแรง ๆ ใส่ การทำลายความไว้วางใจ และรู้สึกอึดอัดและ ต้องเก็บกดเมื่อเห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน ซึ่งมีการโต้ตอบด้วยการ แสดงอาการที่ไม่พึงประสงค์ออกมาโดยไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งเป็นการระบายความรู้สึกจากภายในตัวตนของเยาวชนอีก ทางหนึ่ง 6) ด้านอิทธิพลความรุนแรงจากเพื่อน ที่มีพฤติกรรม ชอบใช้ความรุนแรงต่อกัน ซึ่งในบางครั้งถึงขั้นมีเรื่องชกต่อยกัน ภายหลัง ร้ายไปกว่านั้นเยาวชนที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่นบนโลก ไซเบอร์เลือกการคบเพื่อนกลุ่มเสี่ยง ทั้งเพื่อนที่สูบบุหรี่ อีกทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สุ่มเสี่ยงในด้านยาเสพติดอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งเยาวชนดังกล่าวจะเห็นเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องปกติธรรมดา (ฤทัยชนนี สิทธิชัย และ ฉันทยากร ตุดแก้ว, 2560) ทำร้ายผู้อื่นให้รู้สึกถูกคุกคามถูกข่มขู่ถูกดูหมิ่นให้ได้รับความอับอายหรือให้ได้รับความทุกข์ทรมานด้วยการเขียนข้อความหรือการใช้เสียงวิดีโอภาพนิ่งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ถึงผู้ถูกกระทำโดยตรงหรือทางอ้อมผ่านช่องทางออนไลน์ที่เป็นสาธารณะตามสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ (Hinduja & Patchin, 2007; Langos, 2012 อ้างใน วีรวิชัย เลิศรัตน์อำรุงกุล, 2564

ดังนั้นจากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้ง ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยใช้สื่อออนไลน์ เช่น Tiktok YouTube Facebook อื่นๆ เพื่อป้องกันและสร้างความตระหนักของการกลั่นแกล้ง ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติเพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่ม เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาได้แก่ สะบ้าย้อย เทพารักษ์ นาทวี ในจังหวัดสงขลา ครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชายแดนใต้ กรณีศึกษาในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา เนื่องจากในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา การกลั่นแกล้งหรือแม้แต่การถูกการกลั่นแกล้งมักจะเกิดขึ้นกับสังคมในปัจจุบันโดยเฉพาะการกลั่นแกล้งผ่านสื่อออนไลน์จะพบเห็นได้ง่ายมาก เพื่อให้เด็กในพื้นที่ได้ตระหนักถึงเหตุการณ์ในปัจจุบันที่ใช้สื่อแบบผิด ด้วยเหตุผลดังกล่าวการพัฒนาสื่อออนไลน์โดยให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมกับการพัฒนามีความน่าสนใจที่จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนอายุ 15-20 ปี โดยเราได้คัดเลือกเยาวชนจากสามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาโดยมีจำนวน 40 คน โดยใน 40 คนนี้คือผู้ที่สนใจในเรื่องการพัฒนาสื่อออนไลน์และผ่านการคัดเลือกจากแบบสอบถาม โดยเราแบ่งเป็นทีม 8 ทีม ทีมละ 5 คน เหตุผลเพราะว่า เมื่อได้ให้การอบรมของวิทยากร ได้เข้าถึงเด็กอย่างครอบคลุมและเพื่อให้เด็กได้นำความรู้ไปใช้พัฒนาสื่อเพื่อป้องกันการกลั่นแกล้งในสามจังหวัดและ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา และเมื่อเด็กได้ทำผลงานสร้างสรรค์เรื่องสื่อเด็กในพื้นที่ก็จะกระจายไม่ว่าจะเป็นทาง

Facebook, Instagram, YouTube และอื่นๆ กลุ่มอายุ 15-20 ปี เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ การคบเพื่อน หรือแม้แต่การพูดระบายความรู้สึกผ่านสื่อ แทนที่จะเป็นการระบายความรู้สึกผ่านคนรอบข้าง ซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้เข้าร่วมโดยใช้แบบเฉพาะเจาะจง ที่สามารถพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในพื้นที่ได้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ภายใต้อาณัติการกลั่นแกล้งเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา และภายใต้อาณัติการพัฒนาสื่อสังคมเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง

นิยามศัพท์

การกลั่นแกล้ง หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน ประเภทของการกลั่นแกล้ง คือ 1) การกลั่นแกล้งทางร่างกาย เป็นลักษณะของการทำร้ายร่างกาย การชกต่อย การผลัก การตบตี 2) การกลั่นแกล้งทางสังคมหรือด้านอารมณ์ เป็นลักษณะของการใช้กลุ่มเพื่อนหรือสังคมกดดันและทำให้บุคคลแยกออกจากกลุ่ม เป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดหรือเสียใจจากการกระทำดังกล่าว 3) การกลั่นแกล้งทางสังคมหรือด้านอารมณ์ เป็นลักษณะของการใช้กลุ่มเพื่อนหรือสังคมกดดันและทำให้บุคคลแยกออกจากกลุ่ม เป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดหรือเสียใจจากการกระทำดังกล่าว 4) การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลัก เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือเครือข่ายทางสังคมออนไลน์อื่น ๆ ในการโจมตี หรือใช้ถ้อยหยาบคาย การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น การนำความลับของอีกฝ่ายมาเปิดเผย การหลอกลวง การสร้างกลุ่มในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อโจมตีโดยเฉพาะ เพื่อให้อีกฝ่ายขายหน้าหรือทนไม่ได้จนกลายเป็นปัญหาบานปลาย เฉพาะพื้นที่สีแดง 3 จังหวัดและ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา จะเป็นการกลั่นแกล้งที่เห็นได้ชัดคือการกลั่นแกล้งด้านภาษาใช้การใช้ภาษาในการสื่อสารเพราะส่วนใหญ่จังหวัดชายแดนใต้ ใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสาร จึงทำให้เมื่อใช้ภาษากลางในการสื่อสารก็จำทำให้พูดไม่ชัดและทำให้เกิดการล้อเรียนละเกิดการกลั่นแกล้ง

การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยข้อมูลข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การจัดข่าวสารข้อมูลพัฒนาชุมชนให้ตามเท่าทันข่าวสารในยุคปัจจุบัน พัฒนาประเทศ เพื่อให้เท่าทันยุคโลกาภิวัตน์ คือการทำสิ่งเหล่านั้นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น สนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ให้ได้ดียิ่งขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่า “การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์” เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจ ไปสู่สภาพที่น่าพอใจการพัฒนาเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งการพัฒนามีความสัมพันธ์โดยตรงกับความเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ การพัฒนาหมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้ว คือการทำให้ลักษณะเดิมเปลี่ยนไปโดยมุ่งหมายว่า ลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่า

เยาวชน 15-20 ปี เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนเฉพาะพื้นที่สีแดง 3 จังหวัดและ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ที่ใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ การคบเพื่อน หรือแม้แต่การพูดระบายความรู้สึกผ่านสื่อแทนที่จะเป็นการระบายความรู้สึกผ่านคนรอบข้าง ซึ่งผู้วิจัยเลือกผู้เข้าร่วมโดยใช้แบบเฉพาะเจาะจงที่สามารถพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในพื้นที่ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อผลิตสื่อในเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งของกลุ่มเด็กและเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอจังหวัดสงขลา
3. เพื่อให้เด็กและเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาใช้สื่ออย่างรอบคอบ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารทบทวนแนวคิดทฤษฎีตลอดจนวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยแบ่งดังนี้

1. แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 1.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 1.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 1.3 กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิด Kemmis & McTaggart (ค.ศ.1998)
2. แนวคิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์
 - 2.1 ความหมายการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์
 - 2.2 ประเภทของพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์
 - 2.3 สาเหตุของพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางสื่อสังคมออนไลน์
3. แนวคิดเกี่ยวกับประชาสัมพันธ์
 - 3.1 ความหมายการประชาสัมพันธ์
4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์
 - 4.1 ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์
 - 4.2 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์
5. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 5.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 5.2 รูปแบบของการมีส่วนร่วม
 - 5.3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
6. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
7. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร
 - 7.1 ความหมายของการสื่อสาร
8. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ปัจจุบันการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นที่รู้จักและได้รับการพูดถึงกันเป็นวงกว้าง และยังสามารถถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาในชุมชน สถานศึกษา สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานรัฐและหน่วยงานเอกชนมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

4.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยที่ไม่ได้แตกต่างไปจากการวิจัยอื่น ๆ ซึ่งวิธีการของการเชิงปฏิบัติการ คือ การทำงานที่เป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองที่เป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self-reflecting) ซึ่งเริ่มต้นที่ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observing) และการสะท้อนกลับ (Reflecting) เป็นการวิจัยที่จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในกระบวนการสะท้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานกำลังเผชิญอยู่ โดยเป็นกระบวนการศึกษาสภาพหรือสถานการณ์ที่เป็นจริงของสถานศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพของการปฏิบัติงาน (Kemmis & McTaggart, 1988 และ Johnson, 2008)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่ทำโดยนักวิจัยและคณะบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้างขึ้นนำไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานได้อย่างทันต่อเหตุการณ์จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการศึกษาการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มาซึ่งสรุปนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยผู้วิจัยสามารถดำเนินการได้หลาย ๆ ครั้ง จนผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ได้สำเร็จซึ่งขั้นตอนของการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน (plan) การปฏิบัติ (act) การสังเกต (observe) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (reflect) ซึ่งเมื่อครบวงจรหนึ่ง ๆ จะพิจารณาปรับปรุงแผน (replanning) เพื่อนำไปปฏิบัติในวงจรต่อไปจนกว่าจะบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน (วีระยุทธ ชาติการจน์, 2553)

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2540, หน้า 9) ได้ให้ความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นการศึกษา ค้นคว้าเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานที่ตนกำลังปฏิบัติอยู่ และขณะเดียวกัน สร้างความเข้าใจถึงสภาพและกระบวนการเปลี่ยนที่เกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการของวงจรแบบบันไดเวียน ข้อมูลที่รวบรวมได้ระหว่างดำเนินงานเป็นฐานของการปรับแก้ไขในขั้นถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับ บุญมี พันธุ์ไทย (2542, หน้า 7) ที่กล่าววมุ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหรือเพื่อนำ ผลการวิจัยไปใช้ใน

การทำงานและปรับปรุงงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การวิจัยหาเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น (สุภมาส เหมือนวงษ์ธรรม, 2556)

4.2 กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนามาจากฐานคติความเชื่อที่มุ่งเน้นบูรณาการเชื่อมโยงความรู้หรือทฤษฎีเชิงปฏิบัติการที่ได้จากการทำวิจัยกับการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงในสถานทราปฏิบัติงานผสมเข้าด้วยกัน โดยอาศัยการสะท้อนความคิดไปมาในเชิงวิพากษ์ผลการปฏิบัติงานที่ได้ลงมือปฏิบัติไปตามแผนที่วางไว้ว่า สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีปัจจัยเกื้อหนุนและขัดขวางความสำเร็จในการแก้ปัญหาอะไรบ้าง และจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงจะทำให้เข้าสู่สถานะที่นำความสำเร็จนั้นมา ดังนั้นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยที่มีลักษณะเป็นเกลียวเวียนต่อเนื่องกันไป (Spiral of steps)

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล (2540, อ้างถึงในอภิเชษฐ์ ฉิมพลีสวรรค์, หน้า 67-68) ได้นำแนวคิด ของ Kemmis และ Mc Taggart มาพัฒนาเป็นรูปแบบในการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้น เรียน สำหรับครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้น ก. เป็นขั้นเตรียมการ (prepla stage)

ขั้น ข. เป็นขั้นวางแผน (plan stage) มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ ข.1 ถึง ข. 3

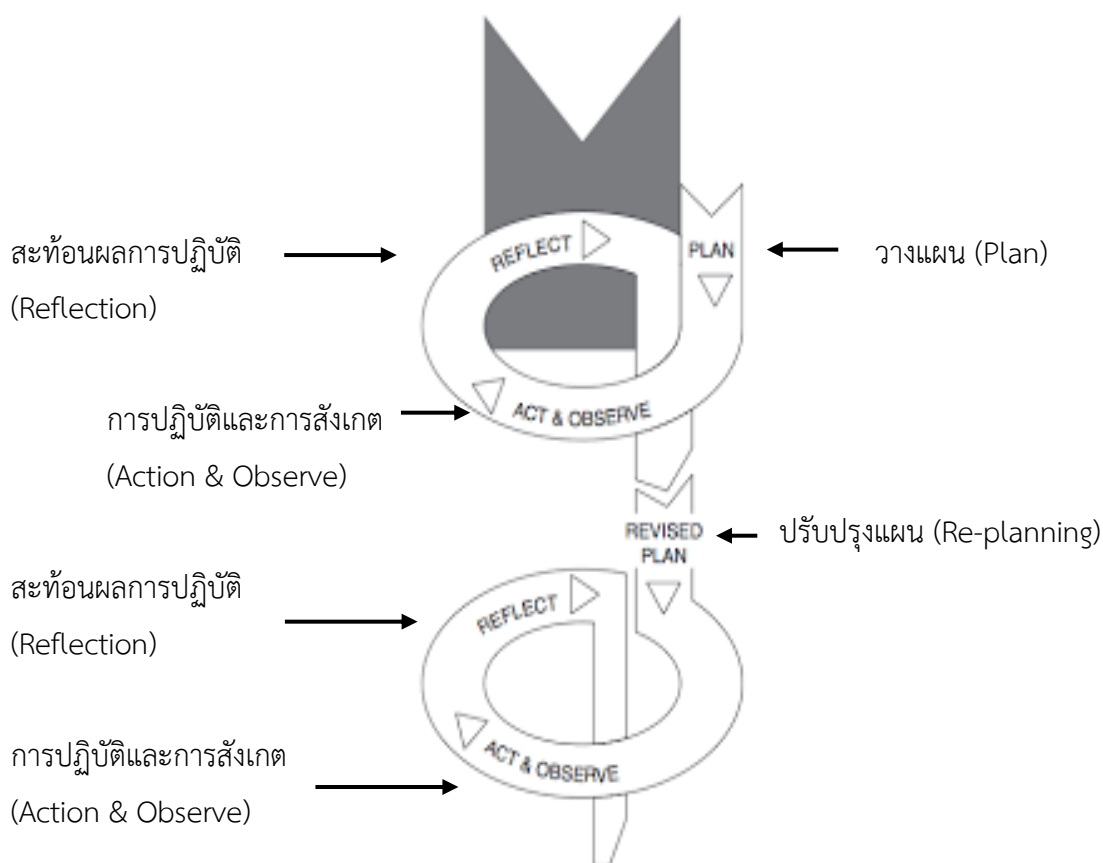
ขั้น ค. ขั้น ดำเนินการเรียนการสอนควบคู่กับกระบวนการวิจัย (act and observe) มี 12 ขั้นตอนย่อย

ขั้น ง. เป็นขั้นทบทวนและประเมินวงจรเพื่อปรับแผน (reflect หรือ review and evaluation cycle) ซึ่งแต่ละบทเรียนมีวงจรย่อยตามขั้นตอน ตั้งแต่ขั้น ข.ถึงขั้น ง. วนกัน ไปจนจบภาคเรียนสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, หน้า 4-5) กล่าวถึงกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ เคมมิสและแมกเทกการ์ด (Kemmis and Mc Taggart, 1998) แห่งมหาวิทยาลัยเดคิน (Dekin) แห่งประเทศออสเตรเลียว่า มีกระบวนการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) วางแผน (plan) 2) ปฏิบัติตามแผนและสังเกตผลการปฏิบัติ (act and observe) 3) สะท้อนความคิด (reflect) คือการทบทวนผลการปฏิบัติอย่างพิถีพิถันพิจารณาร่วมกันให้มีความสำคัญกับการสะท้อนความคิดเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดการดำเนินงานที่เป็นวงจร เสมือนเกลียวของกรอบงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกว่าผลที่ได้จะเป็นที่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติ (สุภมาส เหมือนวงษ์ธรรม, 2556)

4.3 กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิด Kemmis & McTaggart

กระบวนการดำเนินงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบไปด้วยกิจกรรมการวิจัย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Planning) 2) การปฏิบัติตามแผน (Action) 3) การสังเกตการณ์ (Observation) และ 4) การสะท้อนกลับ (Reflection) กระบวนการและผลของการ

เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Re-planning) โดยดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 วงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart (1998)

ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการวิจัยหลักที่หมุนเคลื่อนไปเป็นวงจรของกระบวนการวิจัยเสมือนแหล่งที่ก่อให้เกิดความรู้ในเชิงปฏิบัติการ และกลไกการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์หรือแก้ไขปัญหา ซึ่งกิจกรรมการวิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (องอาจ นัยพัฒน์, 2548)

1) กางวางแผน (planning) เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติการไว้ก่อนล่วงหน้า โดยการคาดคะเนแนวโน้มของผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น จากการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามประสบการณ์ทั้งทางตรง และทางอ้อมของผู้วางแผนภายใต้การไตร่ตรองถึงปัจจัยการสนับสนุน ขัดขวางความสำเร็จในการแก้ไข ปัญหาการต่อต้านรวมทั้งสถานการณ์เงื่อนไขอื่น ๆ ที่อยู่ในเวลานั้น โดยการวางแผนจะต้องคำนึงถึงความยืดหยุ่นทั้งนี้เพื่อจะสามารถเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2) การปฏิบัติการ (Action) เป็นการลงมือดำเนินการตามแผนที่วางไว้ข้างต้นอย่างระมัดระวัง และควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน แต่ในความเป็นจริงนั้นการปฏิบัติย่อมมีกาเปลี่ยนแปลงตามโอกาส เงื่อนไข และข้อจำกัดของสภาพการณ์เวลานั้นได้

3) การสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ได้ลงมือทำ รวมทั้งสังเกตการณ์ปัจจัยสนับสนุน ปัจจัยอุปสรรคของการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติการตามแผน และการสังเกตการณ์ที่ดีจะต้องมีการวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้า โดยจะต้องมีขอบเขตที่ไม่แคบหรือจำกัดจนเกินไป เพื่อจะได้เป็นแนวทางสำหรับการสะท้อนกลับกระบวนการ และผลการปฏิบัติที่จะเกิดขึ้น

4) การสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นการให้ข้อมูลถึงการกระทำตามที่บันทึกไว้จากการสังเกตในเชิงวิพากษ์กระบวนการ ผลของการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอุปสรรคการพัฒนา รวมทั้งประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ หรือประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างบุคคลที่มีส่วนร่วมในการวิจัยจะเป็นวิธีการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานตามแนวทางดั้งเดิมไปเป็นการปฏิบัติงานตามวิธีการใหม่ (Kemmis & McTaggart, 1988)

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

ความหมายของพฤติกรรมการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

Haber and Haber (2007) กล่าวว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเช่น อีเมล โทรศัพท์มือถือ ข้อความโต้ตอบแบบทันที เว็บไซต์ส่วนบุคคลหรือบล็อกและการแสดง ความคิดเห็นใน เว็บไซต์ส่วนบุคคล เทคโนโลยีที่ใช้ในการส่งเสริมเจตนาชั่ว ๆ และพฤติกรรม ที่เป็นอันตรายโดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีเจตนาในการทำร้ายผู้อื่น

Hinduja and Patchin (2010) ได้อธิบายความหมายของ Cyberbullying ว่าหมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรืออุปกรณ์อื่นใดโดยเจตนาทำให้ผู้อื่นเสียหาย

Francine dehue (2013) การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยความก้าวร้าว ในระยะเวลาสั้น เจตนาการกระทำ ชั่ว ๆ กระทำ เพียงหนึ่งคนหรือมากกว่า โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับเหยื่อที่ไม่มีทางสู้การกระทำชั่ว หลาย ๆ ครั้งความตั้งใจและความไม่เท่าเทียม ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการเผชิญหน้ากัน เช่นเดียวกันกับการกลั่น แกล้งทางอินเทอร์เน็ต

บุษยรัต รุ่งสาคร (2554) การกลั่นแกล้งทางโลกไซเบอร์หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าว ที่ทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ผู้อื่นรู้สึกเจ็บปวด ใส่ร้าย และข่มขู่ให้อับอาย

ณัฐรัชต์ สาเมาะ (2556) กล่าวว่า การรังแกในพื้นที่ไซเบอร์หมายถึงการรังแกหรือ คุกคามผู้อื่นผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์อีเมลโทรศัพท์มือถือข้อความสั้นรวมไปถึงเว็บไซต์

เครือข่ายทางสังคม เป็นการกระทำโดยเจตนา และนำไปสู่ความตึงเครียดทางอารมณ์ทำให้เกิดความทุกข์อย่างซ้ำ ๆ เช่น การใช้คำพูดที่รุนแรงการดูถูก ดูแคลน รวมทั้งการส่ง อีเมลหรือโทรศัพท์ไปรบกวนผู้อื่นซึ่งการกระทำลักษณะนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกที่และทุกเวลา

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการกระทำพฤติกรรมที่มีเจตนาทำให้ผู้อื่นเสียหาย อับอาย และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ถูกรบกวนทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องรู้จักกันมาก่อน

ประเภทของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

Willard (2007) ได้กล่าวว่า การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมีหลายประเภท เช่น การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น การส่งข้อความคุกคาม การใช้ข้อความออนไลน์ผ่านห้องสนทนา เพื่อทำให้ผู้อื่นกลายเป็นตัวตลก แกล้ง หรือปลอมเป็นคนอื่น ปลอบความลับบางคน บนโลกออนไลน์ การแกล้งคนโดยการเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัว จงใจทำให้บางคนออกจากกลุ่ม และการคุกคามข่มขู่ทำให้คนอื่นเสียชื่อเสียง

คิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) กล่าวว่า ประเภทของการรังแกกัน ผ่านโลกไซเบอร์คือการรับรู้ว่ามีพฤติกรรมการกระทำรุนแรงผ่านโลกไซเบอร์ที่ได้เกิดขึ้น กับเพื่อนหรือคนใกล้ชิด แต่มองว่าพฤติกรรมการข่มเหงรังแกกันเป็นเรื่อง "ปกติที่ใครๆก็ทำ ธันยากร ตุดเทือก (2557) ได้แบ่งพฤติกรรมการรังแกออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรม การรังแกทางวาจา (Verbal bullying) ซึ่งเป็นการแสดงด้วยคำพูดที่ไปทำร้ายอารมณ์ความรู้สึกและ จิตใจผู้อื่น เช่น การด่าว่าเหน็บแนม ใช้วาจาที่หยาบคาย สบประมาท ล้อเลียนรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณ ศาสนา จุดด้อย ความพิการ ผลการเรียน ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจการโทรศัพท์เพื่อ รบกวน ส่งอีเมลเพื่อกล่าวหาและการขูขบขืนนินทา ประเภทที่ 2 คือ พฤติกรรมการรังแกทางสังคม (Social bullying) เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการที่เข้าไปรุกรานเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่าง บุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นการทำร้ายอารมณ์ ทำร้ายความรู้สึก และทำร้ายจิตใจ และยังแยกประเภทของพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ไว้ 5 ประเภทคือ 1) การนินทาหรือ ด่าทอผู้อื่น 2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น 3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่น 4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัว ของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ 5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม

อมรทิพย์ อมราภิบาล (2559) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการรังแกผู้อื่นผ่านโลกไซเบอร์ แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) ละเมิดความเป็นส่วนตัวผู้อื่น และคุกคามผู้อื่นในลักษณะ ส่อไปทางเพศ 2) ทำให้ผู้อื่นรู้สึกขุ่นเคือง อับอาย และสูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง 3) ปลอมตัว เป็นคนอื่น ปกปิดตัวเอง และการลักข้อมูลผู้อื่น จากประเภทของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตข้างต้น ที่ได้ศึกษาจากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งประเภทของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตออกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก และ 5 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. การกลั่นแกล้งทางวาจา (Verbal bullying) หมายถึง การกระทำที่มีลักษณะเป็นการใช้ข้อความ ภาษา คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ เหยียดหยามหรือล้อเลียนผู้อื่น หรือแม้กระทั่งการส่งข้อความรบกวนผู้อื่นซ้ำ ๆ รวมถึงการติดต่อ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ถ่ายวิดีโอ การแชร์ข่าวที่ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก อิน스타그램 ทวิตเตอร์ ไลน์ และยูทูป เป็นต้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการกลั่นแกล้งประเภทนี้จะเสื่อมเสียชื่อเสียง อับอาย ถูกเกลียดชังหรือทำให้เกิดความรำคาญ และส่งผลกระทบทางจิตใจ โดยพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางวาจามี 2 พฤติกรรม ดังนี้

1.1 การด่าว่า (Flaming) หมายถึง นิสิตที่ใช้ข้อความภาษา คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ เหยียดหยามล้อเลียน หรือการรวมกลุ่มด่าว่าผู้อื่น เช่น อ้วน อปลักษณ์ เตี้ย จน ฯลฯ ลงบนสื่อสังคมออนไลน์

1.2 การส่งข้อความรบกวนหรือหมิ่นประมาท (Denigration) หมายถึง นิสิตที่ ส่งข้อความซ้ำๆ ในพื้นที่ส่วนตัวของผู้อื่น เช่น การส่งอีเมลขยะของ การฝากร้านในเฟซบุ๊ก อิน스타그램 ทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ รวมทั้งการหมิ่นประมาทผู้อื่นโดยการตัดต่อตัดแปลง ภาพนิ่ง วิดีทัศน์ หรือการส่งต่อข่าวที่ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ลงบนสื่อสังคมออนไลน์

2. การกลั่นแกล้งทางสังคม (Social bullying) หมายถึง การลบหรือบล็อกคนที่ไม่ชอบออกจากรุ่น หรือการนำความลับข้อมูลส่วนตัว ของผู้อื่นไปเผยแพร่ส่งต่อจนขยายเป็นวงกว้าง และการแอบอ้างใช้ข้อมูลของผู้อื่นไปในทางที่ไม่ ถูกต้องเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหาย อับอาย และเสื่อมเสียชื่อเสียง ต่อบุคคลอื่น โดยพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางสังคมมี 3 พฤติกรรม ดังนี้

2.1 การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากรุ่น (Exclusion) หมายถึง นิสิตที่ลบหรือบล็อก คนที่ไม่ชอบออกจากรุ่น และสั่งให้เพื่อนบางคนลบหรือบล็อกคนที่นิสิตไม่ชอบออกจากความ เป็นเพื่อนไปด้วย รวมทั้งการกดยางงาน (Report) คนที่ไม่ชอบจนทำให้บัญชี (Account) ของผู้นั้น ถูกระงับการใช้งาน พฤติกรรมดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ถูกระทำรู้สึกเสียใจ จนไม่สามารถ ใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ

2.2 การนำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย (Tricky) หมายถึง นิสิต ที่นำความลับหรือ ข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขบัตรประชาชน เบอร์โทรศัพท์ หรือการบันทึกภาพการสนทนา ส่วนตัวไปเผยแพร่หรือส่งต่อบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อความ สนุกสนาน ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจทำให้ผู้ถูกระทำเกิดความอับอาย หรือเสื่อมเสียชื่อเสียงได้

2.3 การแอบอ้างตัวตน (Impersonation) หมายถึง นิสิตที่นำภาพหรือข้อมูลส่วนตัว ของผู้อื่นไปแอบอ้างทำให้เชื่อว่าเป็นบุคคลนั้นเพื่อกลั่นแกล้งหรือเพื่อปกปิดตัวตนที่แท้จริง ของตนเอง หรือแอบนำบัญชีของผู้อื่นไปโพสต์ข้อความ ภาพ หรือวิดีโอที่ดูไม่ดีผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ ทำให้บุคคลนั้นเสียหายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง

สาเหตุของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

สาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตที่นำมาซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น จากเยาวชนมีดังนี้

1. การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) เป็นการที่บุคคลหนึ่งรับรู้ว่าคุณค่าพิจารณาประเมินคุณค่าตามความรู้สึกของตนเองทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งการยอมรับตนเอง ว่ามีความสำคัญ มีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะประสบความสำเร็จในทุก ๆ การกระทำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ปกป้อง และ วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย ซึ่งพบว่า เยาวชนมีแนวโน้มของการเห็นคุณค่าในตนเอง ขาดความมั่นใจในตนเอง หรือจำเป็นต้องทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ถูกต้องเพื่อให้บุคคลอื่นยอมรับ ตนเอง และมองว่าความสำเร็จเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากสำหรับตน ซึ่งคนกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเป็น ทั้งผู้กระทำ ความรุนแรงผ่านโลกไซเบอร์และเป็นทั้งเหยื่อ ที่ถูกกระทำด้วย

2. การควบคุมตนเอง (Self-control) เป็นการแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกออกมาด้วยความคิดที่มีเหตุมีผล และสามารถกำกับหรือควบคุมตนเองไม่ให้แสดงพฤติกรรมในเชิงลบออกมา เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งยั่วยุหรือสถานการณ์กดดันต่าง ๆ จากข้อความโจมตี ข่มขู่ ทางอินเทอร์เน็ต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ (สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์, 2559) ได้กล่าวว่า การกลั่นแกล้งกันบนโลกออนไลน์ในประเทศไทยปัจจุบันมีแนวโน้ม สูงขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นที่มีภาวะขาดการควบคุมตนเองจากหลาย กรณีที่เป็นข่าวตามสื่อสังคมออนไลน์หลายครั้งมีการแสดงความคิดเห็นในการสร้างความเกลียดชัง จนกลายเป็นการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตตามมา เนื่องจากบนโลกออนไลน์ที่เราสามารถ เป็นผู้สื่อสารได้เองโดยไม่มีใครรู้ว่าเราคือใคร จึงขาดการควบคุมตนเองจนทำให้เกิดผลกระทบต่อ ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้ง ซึ่งสอดคล้องกับ Veenstra (2011) ที่ศึกษาเรื่อง Cyberbullying: An explanatory analysis ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่กลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมีการควบคุมตนเองในระดับที่ต่ำกว่า ผู้ที่ไม่ได้กลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 เป็นกระบวนการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และสามารถรวบรวม หรือแยกแยะ ในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างละเอียด และสามารถลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจนในเรื่องของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ว่าประชาชนควรมี ความรู้เท่าทันสื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของข้อมูลข่าวสารหรือสิ่งมอมเมาต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ที่พบว่า กระบวนการในการสร้าง ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่มีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของการ กระทำผิด หรือเป็น

ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เห็นว่าพระราชบัญญัติไม่สามารถแก้ปัญหาได้มากนัก หรือไม่สามารถป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้เลย ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าคนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 เท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการก่อกวนแก๊งทางอินเทอร์เน็ตขึ้น

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับ 2) พ.ศ. 2560 ที่ได้รับการปรับปรุงใหม่โดยสาระสำคัญของ พ.ร.บ.คอมพ์ ฉบับใหม่นั้น กำหนดว่า

1. ลักษณะการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อีเมลโฆษณา ที่มีลักษณะก่อความรำคาญ เตือนร้อนแก่ผู้รับ และไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสามารถบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์ได้ เข้าข่ายถือเป็นสแปม และมีโทษปรับสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท ซึ่งการฝากร้านบนเฟซบุ๊ก หรืออินสตาแกรมก็เข้าข่ายการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายข้างต้นด้วย (มาตรา 11)

2. การทำลาย แก้ไข ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนของข้อมูลคอมพิวเตอร์ผู้อื่น มีโทษจำคุก ไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท (มาตรา 9)

3. การระงับ ชะลอ ชัดขวาง รบกวนระบบของผู้อื่นจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ โทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท (มาตรา 10)

4. การลงข้อมูลที่บิดเบือน หรือปลอม จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท

5. การลงข้อมูลที่แท้จริงที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ หรือทำให้เกิด ความตื่นตระหนกแก่ประชาชน จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท

6. การลงข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร-การก่อการร้าย จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท

7. การกดถูกใจ (Like) ทำได้ไม่ผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ยกเว้นการกดถูกใจข้อมูลที่มีฐานความผิด และมีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคง โดยเมื่อได้ส่วนแล้วมีเจตนาในเนื้อหา นั้น

8. การกดส่งต่อ (Share) ถือเป็นกาเผยแพร่ หากข้อมูลที่ส่งต่อมีผลกระทบต่อผู้อื่น อาจเข้าข่ายความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะที่กระทบต่อบุคคลที่ 3

9. ผู้ดูแลระบบ หรือผู้แก้ไขระบบที่เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็น เมื่อพบเนื้อหา ที่ผิดกฎหมาย ถ้าได้รับการแจ้งเตือนแล้วลบออกไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าไม่ยอมลบออกโทษจำคุก ไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

10. ผู้ให้บริการเว็บไซต์ต้องขยายเวลาการเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์เอาไว้ไม่น้อยกว่า 90 วัน และกรณีที่เป็น อาจสั่งให้ขยายเป็น 2 ปี สาเหตุที่ขยายเวลาเนื่องจากเทคโนโลยีมีความเปลี่ยนแปลง รูปแบบการกระทำความผิดจึงอาจซับซ้อนมากขึ้น

11. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทำให้ระบบทำงานไม่ปกติ ทำให้บาดเจ็บ ทรัพย์สินเสียหาย โทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี ปรับไม่เกิน 200,000 บาท

12. การลงภาพลามกและสามารถส่งต่อสู่ประชาชนคนอื่นได้ จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท

13. การลงภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการสร้าง ตัดต่อ หรือดัดแปลง ที่น่าจะทำให้ผู้อื่น นั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 200,000 บาท

14. การลงภาพผู้เสียชีวิตจากการลงข้อมูลที่ทำให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตร ของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 200,000 บาท

4. ความรุนแรงในครอบครัว เป็นการที่บุคคลได้รับหรือเห็นสมาชิกในครอบครัว ระหว่างบิดากับมารดา หรือนิสิตกับบิดามารดา ในการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย ทางวาจา และทางจิตใจต่อกัน ส่งผลให้ได้รับบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและส่งผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจ ซึ่งความรุนแรงในครอบครัวนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทาง อินเทอร์เน็ต โดยงานวิจัยของ ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัย ที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำ ความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่าน โลกโซเชียลของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนคิดว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวของเขา เป็นเรื่องปกติ ซึ่งการเห็นความรุนแรงที่กระทำต่อกันในครอบครัวนี้ชี้ให้เห็นว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เห็นว่าความรุนแรงเป็นเรื่องยอมรับได้ ดังนั้นเมื่อเกิดความรุนแรงในครอบครัวขึ้นย่อมส่งผล กระทบต่อตนเองและสังคม ทำให้ได้รับความบาดเจ็บทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งอาจทำให้ ครอบครัวแตกแยก ส่งผลกระทบต่อลูก และอาจเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่รุนแรงจากพ่อแม่ได้

5. สัมพันธภาพในครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญมากที่สุด โดยบุคคลที่มีความสำคัญของสถาบันนี้คือ บิดามารดาซึ่งทำหน้าที่หล่อหลอมความเป็นมนุษย์ ด้วยการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับลูก ความสัมพันธ์ อย่างใกล้ชิดอบอุ่น ความรักจากบิดามารดาที่ส่งผ่านมาถึงลูกจะเป็นรากฐานสำคัญในการปรับตัว เข้ากับสังคมและวัฒนธรรม และแบบแผนพฤติกรรมที่ติงาม ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นระหว่างบิดามารดาหรือระหว่างนิสิตกับบิดามารดา สมาชิกในครอบครัว มีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันในทุกด้าน มีการแสดงออก ซึ่งความรัก รวมทั้งความขัดแย้งกันตลอดจนความไม่เข้าใจกันระหว่างบิดามารดา และการที่นิสิต รู้สึกว่าบิดามารดาไม่เข้าใจตน บุษยรัต รุ่งสาคร (2554) จึงทำให้ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกันหรือ แยกทางกันได้รับผลกระทบกับความสัมพันธ์ในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกัน ดังนั้น ครอบครัวมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการ

ชมแห่งรังแกผ่านโลกไซเบอร์ กล่าวคือ ประสบการณ์ ความรุนแรงในครอบครัวและการขาดการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง จะส่งผลให้เยาวชนมีทัศนคติต่อ การรังแกผ่านโลกไซเบอร์ที่ไม่ถูกต้อง

6. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อนเป็นตัวแทนการถ่ายทอดทางสังคมที่มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับครอบครัวน้อยลงแต่จะให้กลุ่มเพื่อนเข้ามามีบทบาทและ อิทธิพลมากขึ้นต่อความเชื่อ ความคิด การแต่งกาย และการแสดงออกของวัยรุ่น ตลอดจนการให้คำปรึกษา แนะนำในเรื่องต่าง ๆ โดยเพื่อนอาจเป็นผู้ที่คอยชี้แนะในสิ่งที่มีประโยชน์ หรืออาจจะ ชักนำไปในทางที่เสื่อมเสียได้ บุคคลในวัยนี้มีความพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมเพื่อต้องการ ได้รับการยอมรับ จากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌูร์ริชต์ สาเมาะ (2556) และ Price and Dalgleish (2010) โดยพบว่า ผลกระทบจากการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์จะส่งผลกระทบต่อ ทั้งในระดับบุคคล และระดับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในแง่ของการจัดการปัญหาดังกล่าว เยาวชนรับรู้ว่าจะจัดการปัญหานี้ด้วยตนเองหรืออาจปรึกษาเพื่อนบ้าง แต่จะไม่ปรึกษาผู้ปกครอง เพราะมองว่า ผู้ปกครองไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้พวกเขาได้ ด้วยเหตุนี้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนจึงน่าจะมี ส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากกับพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของกลุ่มนิสิต

จากสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุป ได้ว่า การเห็นคุณค่าในตนเองที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากเยาวชนมีความรู้สึกทางลบต่อตนเองและมองความสำเร็จเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากสำหรับตน การควบคุมตนเองก็มีสาเหตุมาจากการแสดง ความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยไม่มีใครรู้ว่าเราคือใครจึงขาดการควบคุมตนเองจนทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งตามมา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ก็มีสาเหตุมาจากเยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่า พ.ร.บ.ว่าด้วย การกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ไม่สามารถแก้ปัญหาได้มากนักอีกทั้งด้านความ รุนแรงในครอบครัวก็มีส่วนสำคัญที่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงสัมพันธภาพในครอบครัว การต้องการความรักจากครอบครัว การยอมรับจากคนในสังคมก็ เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยเฉพาะเยาวชนที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนซึ่งอาจแสดงออกเป็น พฤติกรรมต่าง ๆ เพียงเพื่อให้คนอื่นสนใจตนและยอมรับตนเท่านั้น ทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้กล่าวล้วนแต่ เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยในการสร้างความเข้าใจ นิยามเกี่ยวกับพฤติกรรม การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตให้มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ไม่เพียงแต่เป็นสร้างความเข้าใจอันถูกต้อง ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานและบุคคลทั้งภายใน/ภายนอก หรือดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ในเชิงรับ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรเท่านั้น แต่ หากเป็นการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยมีการออกแบบและวางแผนล่วงหน้า เพื่อเป็นการสร้างข่าว ดึงดูดความสนใจ กับกลุ่มเป้าหมาย อันเป็นการประชาสัมพันธ์ที่นักประชาสัมพันธ์คิดสร้างสรรค์สื่อ และกิจกรรมขึ้น หรือเรียกว่า การประชาสัมพันธ์เชิงรุก ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายขนาดใหญ่ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว การสื่อสารในยุคปัจจุบันนับว่าเป็นยุคความ เจริญทางด้านเทคโนโลยีสื่อสาร การประชาสัมพันธ์จึงต้องสามารถตอบรับต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างไร้พรมแดน

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

(Cutlip 2000 อ้างถึงใน นางสาวณัฐฐา ชาวกงจักร์, 2562 หน้า 12) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ คือ การวางแผนเพื่อสร้างอิทธิพลต่อ ความคิดด้วยการแสดงออกหรือการดำเนินงานที่ดี มีความรับผิดชอบ บนพื้นฐานของการสื่อสารสอง ทางที่สร้างความพึงพอใจร่วมกันการประชาสัมพันธ์ คือภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารซึ่งเกี่ยวข้องกับการ สร้างสรรค์และธำรงรักษาสายงาน การติดต่อสื่อสารร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับ และ ความร่วมมือระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น การประชาสัมพันธ์จึงเป็นงานที่ เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ในทาง การบริหาร ช่วยให้ฝ่ายบริหารคำนึงถึงประชามติ และการบอกกล่าว ข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบ เพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งการช่วยให้ฝ่าย บริหารสามารถใช้การวิจัยและใช้เทคนิคการติดต่อสื่อสารที่มีจริยธรรม (ethical communication) เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงาน

ประชาสัมพันธ์ขององค์การวารสาร Public Relations News (Albritton, 1985) (อ้างถึงใน นางสาวณัฐฐา ชาวกงจักร์, 2562 หน้า 12) ได้ให้คำจำกัดความว่า การประชาสัมพันธ์ เป็น ภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่จะเมินถึงทัศนคติของ ประชาชน แล้วนำมาพิจารณาเป็นนโยบาย แผนการดำเนินงานขององค์การ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ของประชาชน และการปฏิบัติตามแผน ดังกล่าว จะต้องเป็นไปเพื่อการสร้างความเข้าใจและการ ยอมรับจากประชาชน

สมาคมการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (IPRA) ได้ให้ความหมายของการ ประชาสัมพันธ์ ว่าการประชาสัมพันธ์ คือภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ (management function) ซึ่ง ต้องอาศัยการวางแผนงานที่ดีและมีการกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อสร้างสรรค์ และธำรงรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจอันดี มีความเห็นอกเห็นใจ (sympathy) และได้รับการสนับสนุน ร่วมมือจากกลุ่ม

ประชาชนที่องค์การสถาบัน เพื่อให้สอดคล้องกับประชาคมหรือความต้องการของ ประชาชนพร้อมทั้ง ใช้วิธีการเผยแพร่กระจายข่าวสารสู่ประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุถึง ผลประโยชน์ ร่วมกันทั้งสองฝ่าย คือ องค์การและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับสมาคม การ ประชาสัมพันธ์แห่งสหรัฐอเมริกา (PRSA) ที่ได้ให้คำจำกัดความของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การ ประชาสัมพันธ์เป็นอาชีพที่ให้บริการผลประโยชน์อย่างถูกต้องตามกฎหมายแก่บรรดาลูกค้าและผู้ ว่าจ้าง อาชีพการประชาสัมพันธ์จึงมีวัตถุประสงค์พื้นฐานอยู่ที่ความเข้าใจร่วมกัน และความร่วมมือ ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ของสถาบันสังคม นอกจากนี้สถาบันการประชาสัมพันธ์แห่ง สหราชอาณาจักร (The British Institute of Public Relations) ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่าการ ประชาสัมพันธ์ คือการกระทำที่มีการวางแผนอย่างสุ่มรอบคอบ และมีความพยายามอย่างไม่ลดละ เพื่อสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีร่วมกันระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง (สำนักนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์, 2555 อ้างถึงใน นางสาวณัฏฐา ชาวงจักร, 2562 หน้า 13)

จะเห็นได้ว่า นิยามความหมายที่กล่าวมาเป็นนิยามความหมายหรือคำจำกัดความ ของ สถาบันและสมาคมวิชาชีพ (Professional Society) ทางด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำหน้าที่ เกี่ยวข้องและรับผิดชอบโดยตรงกับงานประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ในการควบคุมมาตรฐานแห่งวิชาชีพนี้ รวมทั้งการให้การศึกษาคู่มือและฝึกฝนอบรม (Training) ด้านวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ให้แก่ บรรดานักประชาสัมพันธ์และผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านนี้โดยเฉพาะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่า “การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องต่อกัน”

ศัพท์พจนานุกรมสื่อสารมวลชน พ.ศ. 2520 ให้ความหมายของการ ประชาสัมพันธ์ว่า “การ ประชาสัมพันธ์ หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตามแผนงานที่ได้วาง ไว้เพื่อสร้างความ น่าเชื่อถือ ศรัทธาในบุคคลและสถาบัน การประชาสัมพันธ์อาจแบ่งออกเป็นหลาย ประเภท เช่น การ ประชาสัมพันธ์สำหรับองค์กรสาธารณกุศล เป็นต้น ซึ่งการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย การ ดำเนินงาน 4 ประการ คือ การวิจัย (Researching) การวางแผน (Planning) การ สื่อสาร (Communicating) และการติดตามประเมินผล (Evaluating) การประชาสัมพันธ์เป็น กระบวนการ สื่อสารของสถาบัน องค์กรหน่วยงานกับประชาชนหรือสังคม เพื่อเป็นการพัฒนาสร้าง เสริมฟื้นฟูธำรง รักษาภาพพจน์สัมพันธ์ภาพอันดีให้ได้รับการสนับสนุน รักใคร่ นับถือ นิยมยกย่อง เลื่อมใสศรัทธา ฯลฯ เช่นเดียวกับมนุษย์สัมพันธ์ของบุคคลหรือการปฏิบัติการทางจิตวิทยา (วิจิตร อา 14 วรรค, 2541) อีกทั้ง การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการในการกำหนดประชาคมติ งานประชาสัมพันธ์จะ เกี่ยวข้อง กับความคิดเห็นของชุมชน นักประชาสัมพันธ์จะต้องมีจุดมุ่งหมายสำคัญในใจ 2 ประการ คือ 1) รักษา ความคิดเห็นเชิงบวก (ความรู้สึที่ดี) 2) แก้ไขความคิดเห็นที่ไม่เป็นมิตร (เสรี วงษ์มณฑา, 2542)

นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ยังหมายถึง รูปแบบของการติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ข่าวสาร ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสถาบันหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไปสู่กลุ่มประชาชน เป้าหมายโดยมีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์และดำเนินการเพื่อบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อชี้แจงให้ เข้าใจถูกต้อง อันเป็นการสร้างและรักษา (to build and sustain) ความสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนเพื่อ สร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี อันจะนำไปสู่การสนับสนุนและการได้รับความร่วมมือจากประชาชน กลุ่มเป้าหมาย (อภิรัช พุกสวัสดิ์, 2556)

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ ให้คำนิยามถึงการประชาสัมพันธ์ว่า คือ ศาสตร์หรือ ศิลปะในการ สร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีของทั้งสองฝ่าย

สกุณี โกมลิตพิพงศ์ (2555) การประชาสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการขององค์กรที่มีการ วางแผน และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับสารทั้งภายในและภายนอก องค์กร เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจได้ตรงกับที่องค์กรสื่อสารออกไป เพื่อให้เกิด ทัศนคติที่ ดี โดยนำมาซึ่งผลตอบกลับคือ การยอมรับและให้ความร่วมมือต่างๆ กับองค์กร นำไปสู่การ บรรลุ วัตถุประสงค์ของการสื่อสารจากองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สกุณี โกมลิตพิ พงศ์, 2555)

อรุณรัตน์ ชินวรรณ (2553) การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหลายกลุ่มด้วยกัน การที่จะทำความเข้าใจกับกลุ่มคนเหล่านี้ องค์กรต้องมีจุดมุ่งหมายที่ แน่ชัด เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มประชาชน และสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นเราสามารถแบ่ง วัตถุประสงค์ทั่วไปของการประชาสัมพันธ์เป็น 4 ประเภทเพื่อสร้างความนิยมศรัทธา เพื่อป้องกันและ รักษาชื่อเสียง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาด (อรุณรัตน์ ชินวรรณ, 2553)

วันเพ็ญ ไชโย การประชาสัมพันธ์ คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กร หน่วยงาน และกลุ่ม ประชาชนเป้าหมายโดยได้จัดทำแผน และกระทำอย่างต่อเนื่องกันไป เพื่อสร้างความเข้าใจ อันถูกต้อง ระหว่างสาธารณชนและหน่วยงานขององค์กร นำไปสู่ความน่าเชื่อถือ ศรัทธา และความ ร่วมมือ ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร หรือหน่วยงานนั้นให้สามารถ ดำเนินงานได้ บรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด การประชาสัมพันธ์เป็นที่ จะต้องมีการ วางแผน กระทำโดยต่อเนื่องและหวังผลระยะยาว โดยมุ่งที่จะมีอิทธิพลต่อความคิดและ ทัศนคติ เพื่อที่จะดำรงความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนไว้ (วันเพ็ญ ไชโย, 2553)

เอกนถน บางท่าไม้ (2555) การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ ได้มีนโยบาย เป้าหมาย และวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกัน ซึ่งประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการประชาสัมพันธ์องค์กร ต่างๆ จึง ต้องการความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมาย ตามความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ การป้องกันความเข้าใจผิดอันนำไปสู่ความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยัง ต้อง

ดำเนินการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่มีต่อองค์กร ซึ่งในแต่ละองค์กรต่างมีความต้องการที่จะรับฟัง ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เอกนถุน บางท่าไม้, 2555)

พรทิพย์ วรกิจโกคาทร (2545) ให้ความหมาย การประชาสัมพันธ์ คือ การ ปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ ตามแผนการของการสื่อสารที่ได้กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้อง ตรงกันในด้านที่จะ สร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และความร่วมมือระหว่างสถาบันกับประชาชน กลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นการ ปฏิบัติกิจกรรมที่ต่อเนื่องและหวังผลระยะยาว

John E. Marston (Marston, 1979) แสดงทัศนะว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นคำที่ ให้นิยาม หรือคำจำกัดความได้ยากพอๆ กับคำว่า ศาสนา (religion) หรือการศึกษา (education) ทุก คนต่างก็ ยอมรับว่า ทั้งศาสนาและการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญแม้กระนั้น เราควรเริ่มต้นให้คำนิยามหรือคำจำกัด ความอย่างกว้างๆ เสียก่อน เพื่อหลีกเลี่ยงรายละเอียดที่ปลีกย่อยมากเกินไป (hairsplitting) จากนั้น เราจึงค่อยบีบกระชับความหมายให้รัดกุมคมคายยิ่งขึ้นในภายหลัง

1. การประชาสัมพันธ์คือการสื่อสารที่มีการวางแผน และเป็นการสื่อสารเพื่อการชัก จูงใจ (persuasive communication) โดยการจัดวางรูปแบบขึ้น เพื่อให้มีอิทธิพลเหนือกลุ่ม ประชาชนที่มีความหมายอย่างสำคัญต่อหน่วยงานนั้นสิ่งสำคัญของคำจำกัดความข้างต้นนี้ คือ “การ วางแผน” “การจูงใจ” “การสื่อสาร” และ “กลุ่มประชาชนที่มีความหมายอย่างสำคัญต่อหน่วยงาน นั้น” เราทราบว่า การประชาสัมพันธ์มิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างบังเอิญ แต่เกิดขึ้นจากการวางแผนอย่าง ระมัดระวัง ส่วนที่ต้องมีการสื่อสารก็เพราะว่า การประชาสัมพันธ์นั้นเราจะต้องสื่อสารเผยแพร่ไปยัง กลุ่มชนต่างๆ ที่เราต้องการ แต่สิ่งสำคัญยิ่งในที่นี่คือ “การจูงใจ” ซึ่งเป็นกิจกรรมของมนุษย์ (human activity) ที่มีมานับแต่โบราณกาลแล้ว เช่น การพูดจูงใจของนายความขณะเสนอคดีต่อคณะลูกขุน การเทศนาจูงใจของนักบวช พ่อค้าพูดจูงใจให้ลูกค้าซื้อของตน รวมทั้งการพูดจูงใจในการณรงค์ แข่งขันเพื่อการเลือกตั้ง ฯลฯ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยการจูงใจด้วยกันทั้งสิ้น เพื่อผลแห่งความ เชื่อถือหรือปฏิบัติตามสิ่งที่เราประสงค์

1. การประชาสัมพันธ์ คือ สถานการณ์ การกระทำ หรือคำพูดใดๆ ที่ทรงอิทธิพลต่อประชาชน
2. การประชาสัมพันธ์ คือ ศิลปะในการทำให้บริษัทของท่านเป็นที่นิยมชมชอบและยกย่องรับ ถือของพนักงานลูกจ้างภายในบริษัท รวมทั้งลูกค้า และประชาชนซึ่งเป็นผู้ซื้อจากบริษัทและประชาชน ซึ่งบริษัทขายสินค้าให้

3. การประชาสัมพันธ์ คือการสื่อสารความคิดอย่างมีทักษะไปสู่ประชาชนกลุ่มต่างๆ โดยมี จุดมุ่งหมาย ให้ได้ผลสมดังที่เราตั้งความปรารถนาไว้

4. การประชาสัมพันธ์ คือการค้นหาว่าประชาชนชอบอะไรในตัวเรา และทำสิ่งนั้นให้มากขึ้น และค้นหาว่าประชาชนไม่ชอบอะไรในตัวเรา แล้วทำสิ่งนั้นให้ลดน้อยลง

5. การประชาสัมพันธ์ คือ ภาระหน้าที่ของฝ่ายบริหารในอันที่จะประเมินถึงทัศนคติหรือความคิดเห็นของประชาชน แล้วจัดตั้งนโยบายต่างๆ ขององค์การให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และความต้องการของประชาชน รวมทั้งการดำเนินการปฏิบัติงานด้วยการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและยอมรับในหน่วยงาน

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ คือ กระบวนการสื่อสารขององค์กรที่มีการวางแผน และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องระหว่างองค์กร หน่วยงาน และกลุ่มประชาชนเป้าหมาย ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อสร้างความเข้าใจอันถูกต้อง ระหว่างบุคคลต่อหน่วยงานขององค์กร นำไปสู่ความน่าเชื่อถือ ศรัทธา ทัศนคติที่ดี ตลอดจนความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดี โดยเป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่ต่อเนื่องและหวังผลระยะยาว อันจะเป็น ประโยชน์ต่อองค์กร หรือหน่วยงานนั้นให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารจาก องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์

ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์

พอล สตาร์คีย์ (2540) ให้ความหมายของ “เครือข่าย” ว่า กลุ่มของคนหรือ องค์กรที่สมัครใจ แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะที่บุคคล หรือองค์กรสมาชิกมีความ เป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน โดยความสัมพันธ์ของสมาชิกใน เครือข่ายต้องเป็นไป โดยสมัครใจ กิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่ง กันและกัน การเป็นสมาชิกของเครือข่าย ไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ หรือความเป็นตัวของ ตัวเองของคนหรือ องค์กรนั้นๆ

Boyd and Ellison (2008) กล่าวว่า สื่อ สังคมออนไลน์ หมายถึง บริการรูปแบบ หนึ่งของเว็บไซต์ที่จัดให้ผู้ใช้แต่ละคนสามารถกระทำสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างข้อมูลสาธารณะหรือ กึ่งสาธารณะของตนเองขึ้นมาภายใต้ระบบ ที่เชื่อมต่อกัน
2. เชื่อมต่อกับคนอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน
3. สามารถดูข้อมูลหรือสื่อสารกับผู้อื่นที่มา เชื่อมต่อกับผู้ใช้ภายในระบบด้วยได้

Marquez (2011 หน้า 11) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์คือสื่อที่ใช้ในการสื่อสารบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถูก ออกแบบมาสำหรับกลุ่มคนที่มีความสนใจในด้านเดียวกันเพื่อใช้ในการ เผยแพร่ หรือแบ่งปันเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ เพื่อให้เพื่อนหรือ กลุ่มคนที่มีความสนใจตรงกันได้เข้ามา พูดคุยหรือมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยมีรูปแบบการสื่อสารโดยใช้เว็บไซต์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) ซึ่งผู้ใช้สื่อ สังคมออนไลน์แต่ละคนสามารถส่งข้อความ รูปภาพ วิดีโอเพื่อแบ่งปัน ไปยังผู้ใช้คนอื่นๆ ที่อยู่ใน เครือข่ายเดียวกันได้ เว็บเหล่านี้มีลักษณะเป็นเว็บ 2.0 นั่นคือ ผู้ใช้ สามารถ สื่อสารโต้ตอบ หรือมี

ปฏิสัมพันธ์กันบนหน้าเว็บไซต์ และสามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่เนื้อหา ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และสื่ออื่นๆ ส่งสังคมอินเทอร์เน็ตได้อีกด้วย

เมย์ฟิลด์ (2008 หน้า 5) ให้ความหมายของ Social Media ว่าเป็น กลุ่มของ สื่อออนไลน์ รูปแบบใหม่ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ก่อเกิดการมีส่วนร่วม (Participation), เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น คำวิจารณ์ การแบ่งปันสารสนเทศ (Openness), การสนทนาแบบสองทาง (Conversation), ก่อเกิดชุมชนออนไลน์ (Community) และก่อเกิดการเชื่อมโยงกัน ทั้งกับเว็บไซต์อื่นๆ แหล่งข้อมูล และบุคคล (Connectedness)

วิเวียน และซัดวีคส์ (Vivian and Sudweeks, 2003 อ้างถึงใน จีรพงศ์ พงศ์พิชญายุ 2556: 35) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เว็บไซต์หรือเครือข่ายทางสังคมเป็นรูปแบบของเว็บไซต์ที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน เน้นการใช้งานเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยมองข้ามขอบเขตความสัมพันธ์แบบพื้นฐาน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน เพื่อนในที่ทำงาน หรือบุคคลในครอบครัว ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสมาชิกบนเครือข่าย ความสามารถโดยทั่วไปของเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม ได้แก่ การจัดการผู้ใช้ การจัดการประวัติย่อ การจัดการความคิดเห็นและการส่งข้อความระหว่างผู้ใช้

สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (2554) ได้ให้ความหมายของสื่อสังคม ออนไลน์ (Social Media) ว่าหมายถึง ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อ ใดๆ ที่สามารถเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้สามารถสื่อสารเนื้อหา อาทิ twitter.com, facebook.com, youtube.com, weblog ต่างๆ

ภิเชก ชัยนิรันดร์ (2553) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ต่างๆ ได้มากมาย โดยเฉพาะงานทางการตลาดซึ่ง สื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยเพิ่มยอดขาย ช่วย เพิ่มการรับรู้ในตราสินค้า (Brand Awareness) โดยการพยายามให้ลูกค้าเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรม ทาง การตลาดได้ รวมถึง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ทำให้ทราบข้อมูลย้อนกลับจากลูกค้า ช่วยเพิ่มจำนวนคนเข้าเว็บไซต์และเพื่อสร้างการผู้นำทางความคิดได้และเมื่อผู้บริโภคได้ใช้สินค้าหรือบริการ นั้นๆ ไปแล้ว ก็สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งถือเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของ ผู้บริโภคคนอื่นๆ

Social Media หรือ สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สื่อดิจิทัล หรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานอยู่บนพื้นฐานของระบบเว็บหรือเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมที่มีผู้สื่อสารจัดทำขึ้นโดยผู้เขียนจัดทำขึ้นเองหรือพบเจอสิ่งต่างๆ ไม่สาจะเป็นเรื่องราวต่างๆ เหตุการณ์ บทความ ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอและ เพลง แล้วนำมาแบ่งปันเนื้อหาข้อมูลข่าวสารประสบการณ์ และพูดคุยให้ผู้ใช้ในโลกออนไลน์ในเครือข่ายของตนได้รับรู้ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง

กับคนที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน (อรรวรรณ วงศ์แก้วโพธิ์ทอง, 2553)

ภัชภา จิตศรีณยุกุล (2553) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เรียกว่า ชุมชนออนไลน์ (Community Online) มีลักษณะเป็นสังคมเสมือน (Virtual Community) สังคมเสมือนนี้เป็นการให้ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน และเชื่อมโยงกันไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมีการขยายตัว ผ่านการสื่อสารกันอย่างเป็นเครือข่าย เช่น เว็บไซต์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) มาสเปซ (MySpace) ยูทูบ (Youtube) ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น

สุธัญรัตน์ ใจจันทร์ (2554) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์ข้อมูล หรือกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงมีการโต้ตอบระหว่างผู้คนโดยในแต่ละเว็บไซต์อาจมีการให้บริการที่แตกต่างกันออกไป

เทพยพงษ์ เศษคิมบง (2554) ให้ความหมายว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หมายถึง เครื่องมือของการติดต่อสื่อสารทางสังคมออนไลน์ ที่เป็นช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อใดๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้สามารถสื่อสารเนื้อหา และสามารถติดต่อออนไลน์ถึงกันแบบสองทางได้อย่างง่ายดายหรือเป็นเครื่องมือที่อย่างน้อยต้องอยู่ใน 2 ใน 3 ของเงื่อนไขดังต่อไปนี้ 1) ให้ผู้คนติดต่อสื่อสารกัน ทำงานร่วมกัน และสร้างชุมชนออนไลน์ 2) สามารถส่งข้อมูลและสารสนเทศ แลกเปลี่ยน นำไปใช้อีกหรือสร้างและเรียบเรียงใหม่ หรือสะดวกในการเผยแพร่และแบ่งปัน 3) ทำให้ผู้คนเกิดการเรียนรู้และได้รับประโยชน์จากความรู้หรือการปฏิบัติของกันและกัน

พิมพ์สุรีย์ พงษ์เสื่อ (2555) กล่าวว่า โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ยังไม่มีคำทางการในภาษาไทย แต่มีคำที่ใช้เรียกกันอย่าง หลากหลาย เช่น เครือข่ายสังคม เครือข่ายสังคม ออนไลน์ เครือข่ายมิตรภาพ กลุ่มสังคมออนไลน์ เป็นต้น เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ การมี ปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มคนที่รวมกันบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต การรวมตัวกันของกลุ่มคนซึ่งมี โครงสร้าง ความสัมพันธ์ทางสังคมตามทฤษฎี เครือข่าย (Network Theory) คือ ประกอบด้วย ส่วนที่ เป็นจุด (Node) เปรียบเสมือนคน ๆ หนึ่ง ใน ระบบเครือข่ายที่อาจจะมีลักษณะความสัมพันธ์ หลาย รูปแบบกับคนอื่น ๆ ลักษณะความสัมพันธ์ใน เครือข่ายออนไลน์จะเรียกว่า โซเชียลคอนแทค (Social Contact)

สื่อสังคมออนไลน์ เป็นรูปแบบการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับในปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในงานประชาสัมพันธ์และมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมสูงขึ้นในอนาคต องค์กรใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการ ประชาสัมพันธ์

องค์กร สินค้าและบริการเพื่อช่วยเสริมสื่อประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิมให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การประชาสัมพันธ์ภายใต้กระแสสื่อสังคมออนไลน์ควรให้ความสำคัญกับการ เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ภายใต้กระแสสื่อสังคมออนไลน์ควรให้ความสำคัญกับการ เปลี่ยนแปลงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประเด็นเนื้อหา ที่นำเสนอ ตลอดจนรูปแบบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาซึ่งชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และการสนับสนุนองค์กร (อภิชาต พุกสวัสดิ์ และ กุลทิพย์ ศาสตรระจิว, 2556)

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

ภิเชก ชัยนิรันดร์ (2553) กล่าวถึง ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ไว้ดังนี้

1. บล็อก เป็นการลดรูปจากคำว่า Weblog ถือเป็นระบบจัดการเนื้อหา (Content Management System: CMS) รูปแบบหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้ใช้สามารถเขียนบทความที่เรียกว่า “โพสต์” แล้วทำการเผยแพร่ได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากในการ เรียนรู้ถึงภาษา HTML หรือโปรแกรมทำเว็บไซต์ ทั้งนี้การเรียงของเนื้อหาจะเรียงจากเนื้อหาที่ใหม่สุดก่อน จากนั้นก็ลดหลั่นลงมาตามลำดับของเวลา สำหรับการ “Chronological order” มีบล็อกขึ้นมาเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสามารถด้าน ต่างๆ สามารถเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวด้วยการเขียนได้อย่างเสรี ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเทคนิคอย่างไรในอดีตอีกต่อไป ทำให้เกิดบล็อกขึ้นมาจำนวนมากและเพิ่มเนื้อหาให้กับโลกออนไลน์ได้เป็นจำนวนมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดลักษณะของสังคม คือการเปิดให้เพื่อนๆ เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้นั่นเอง

2. ทวิตเตอร์ (Twitter) และไมโครบล็อก (Micro blog) เป็นรูปแบบหนึ่งของบล็อก ที่จำกัดตัวอักษรที่ 140 ตัวอักษร ช่วงเริ่มต้น ผู้ออกแบบสื่อทวิตเตอร์ต้องการให้ผู้ใช้งานเขียนเรื่องราวว่าคุณ กำลังทำอะไรอยู่ในขณะนี้ (What are you doing?) แต่สื่อทวิตเตอร์ถูกนำไปใช้ ในทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นการสร้างการบอกต่อเพิ่ม ยอดขาย สร้างยี่ห้อหรือเป็นเครื่องมือสำหรับการ บริหารความสัมพันธ์ลูกค้า (CRM) ทั้งนี้เรายัง สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ได้อีกด้วย ซึ่งทวิตเตอร์นั้นเป็นที่นิยมอย่างรวดเร็ว จนทำให้เว็บไซต์ประเภทสื่อเครือข่ายสังคมต่างๆ เพิ่ม ความสามารถที่ให้ผู้ใช้งานสามารถบอกได้ว่า ตอนนี้ กำลังทำอะไรกันอยู่ ซึ่งก็คือการนำไมโครบล็อกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบนั่นเอง

3. สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยง ผู้ใช้บริการกับเพื่อนจนกลายเป็นสังคม ทั้งนี้ผู้ใช้บริการจะเริ่มต้นสร้างตัวตนในส่วนของ “Profile” ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว (Info) รูป (Photo) การจดบันทึก (Note) หรือการใส่วิดีโอ (Video) และอื่นๆ นอกจากนี้สื่อสังคมเครือข่ายยังมีเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มจำนวนเพื่อนให้มากขึ้นคือ ส่วน ของ Invite Friend และ Find friend รวมถึงการเพิ่มเพื่อนจากเพื่อนของเพื่อนด้วย

4. การแบ่งปันสื่อ (Media sharing) เป็นเว็บไซต์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการสามารถ อัปโหลดรูป หรือวิดีโอเพื่อแบ่งปันให้กับครอบครัว เพื่อน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งนักการตลาด ณ ปัจจุบันไม่จำเป็นต้องทุ่มทุนในการสร้างหนังโฆษณาที่มีต้นทุนสูง อาจจะใช้กล้องดิจิทัลราคาถูก ถ่ายทอดความคิดเป็นรูปแบบวิดีโอขึ้นเว็บไซต์ประเภทการแบ่งปันสื่อเช่น YouTube หากเป็นที่ชื่นชอบจะสามารถทำให้เกิดการบอกต่อได้อย่างแพร่หลาย หรือถ้าขายสินค้าที่เน้นดีไซน์ สวยงามอาจถ่ายรูปแล้วนำขึ้นไปสู่เว็บไซต์ เช่น Flickr เพื่อให้ลูกค้าเข้าชมได้สามารถ ใช้เป็นเครื่องมือในการนำชมโรงงานหรือบรรยากาศในการทำงานได้ เป็นต้น

5. สังคมข่าวและบริการบนเว็บไซต์สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Social news and Bookmarking) เป็นเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงไปยัง 6 บทความหรือเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตโดยผู้ให้บริการเป็นผู้ส่งและเปิดโอกาสให้มีการให้คะแนนและทำการโหวตได้เป็นการให้ผู้ให้บริการช่วย กลั่นกรองว่าบทความหรือเนื้อหาใดน่าสนใจที่สุดในส่วนของ Social Bookmarking นั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการสามารถทำการ Bookmark เนื้อหาหรือ เว็บไซต์ที่ชื่นชอบ และเนื้อหาในส่วนที่เราทำ Bookmark ไว้สามารถแบ่งปันให้ผู้ให้บริการคนอื่นได้ด้วย นักการตลาดมักใช้เป็นเครื่องมือในการบอกต่อหรือสร้างจำนวนคนที่เข้ามายังเว็บไซต์หรือ แคมเปญการตลาดที่ต้องการ

6. การสนทนาผ่านเครือข่าย (Online Forum) ถือเป็นรูปแบบของสื่อสังคมที่เก่าแก่ ที่สุด เป็นสถานที่ให้ใช้บริการเข้ามาพูดคุยในหัวข้อที่สนใจ เช่น เพลง หนังสือ การเมือง กีฬา สุขภาพ การลงทุน และอื่นๆ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแสดงข้อมูลข่าวสารตลอดจนการแนะนำสินค้าและบริการต่างๆ นักการตลาดควรสนใจ เนื้อหาที่พูดคุยในแพลตฟอร์มเหล่านี้ เพราะบางครั้งอาจจะเป็นคำวิจารณ์เกี่ยวกับตัวสินค้าและการบริการของเขา ซึ่งสามารถเข้าไปทำความเข้าใจ แก้ปัญหาตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ลูกค้าได้ และเว็บไซต์อาจเปิดให้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกัน โดยเฉพาะหรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งในเว็บไซต์เนื้อหาต่างๆ

การสื่อสารบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ได้แก่ บริการ IRC (Internet Relay Chat) โปรแกรมพูดคุย (Chat program) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail หรือ Email) และเว็บบอร์ด (Web board) สื่อสังคมออนไลน์ คือ สื่อที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสาร ซึ่งอยู่ใน รูปแบบต่างๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับ สาร หรือผู้รับสารด้วยกันเอง ซึ่งสามารถแบ่งสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็นประเภทต่างๆ ที่ใช้กันบ่อยๆคือ บล็อก (Blogging) ทวิตเตอร์และไมโครบล็อก (twitter and Microblogging) เครือข่ายสังคม ออนไลน์ (Social Networking) และการแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ (Media Sharing) เครือข่ายสังคม ออนไลน์ (Social Networking) คือเว็บไซต์ที่สามารถติดต่อสื่อสารกัน เว็บไซต์เครือข่ายสังคม ออนไลน์แต่ละแห่ง มีคุณลักษณะแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนประกอบ หลักที่เหมือนกันคือ ข้อมูลส่วนตัว (Profiles) เพื่อแสดงข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของบัญชี การเชื่อมต่อ (Connecting) และการส่งข้อความ

(Massaging) เป็นต้น โดยมี Facebook เป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคม ออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน (มณฑิชา จันทร์ทนต์, 2556)

สรุปได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ คือ กลุ่มของคนที่ยังแบ่งปันสารซึ่งอยู่ในรูปแบบต่างๆ ไปยังผู้รับสาร ผ่านเครือข่ายออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่สมัครใจ แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน และมีพื้นที่ความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่างๆในสังคมเช่น Facebook twitter line เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์แต่ละคนสามารถส่งข้อความรูปภาพวิดีโอเพื่อแบ่งปันข้อมูลไปยังผู้ใช้คนอื่นๆที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันได้ก่อให้เกิดความมีส่วนร่วมยอมรับฟังความคิดเห็นคำวิจารณ์ การแบ่งปันสารสนเทศเครือข่ายสังคมเป็นรูปแบบของเว็บไซต์ที่กำลังนิยมในปัจจุบัน โดยมองข้ามขอบเขตความสำคัญแบบพื้นฐานเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้าน เพื่อนในที่ทำงาน หรือบุคคลในครอบครัว

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555 หน้า 228) กล่าวว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากร มีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อ การขับเคลื่อนองค์กร หรือเครือข่ายเพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่งกล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม ย่อม เกิดความ ภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อ การพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มี ส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การความรู้สึกเป็น เจ้าของจะเป็นพลังใน การขับเคลื่อน องค์กรและหน่วยงานได้ดีที่สุด

รูปแบบการมีส่วนร่วม

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1980 อ้างถึงใน ทิพวรรณ สร้างตนเอง, 2558 หน้า 14) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-making) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนิน การตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วยการสนับสนุนด้าน ทรัพยากร บริหารและการประสานขอความร่วมมือทางด้านวัตถุประสงค์ผลประโยชน์ทางสังคมหรือ ผลประโยชน์ส่วนบุคคล
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และ เชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของ โครงการ รวมถึงผลประโยชน์ ในทางบวก และผลที่เกิดในทางลบที่เป็นผลเสียของ โครงการซึ่งจะเป็น ประโยชน์ และ เป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรม ทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ธรรมรส โชติคุณุช (2545 อ้างถึงใน อรรถนพ มูลเดช, 2559 หน้า 28) กล่าวว่า การบริหาร แบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเชิงคาดหวังว่า

- 1.1 เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจทางการบริหารให้ดีขึ้น
- 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคคลให้ดีขึ้น
- 1.3 เพิ่มขวัญและความพอใจในการทำงานแก่บุคลากรดีขึ้น
- 1.4 ช่วยให้องค์กรตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการ ปฏิบัติงานและขวัญของแต่ละคน

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สนองความต้องการทางจิตใจ ตามทฤษฎีความต้องการ ของ มาสโลว์ (Maslow, 1970) และเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) เพราะการตอบสนองโดยวิธีการต่าง ๆ นั้นยังขาด การตอบสนองการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นสิ่งจูงใจที่แท้จริงดังนั้นโอกาสการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจถือเป็นการ ตอบสนองความต้องการความสมหวังความเชื่อถือตนเองอันเป็นความต้องการ สูงสุดของมนุษย์ได้

4. การบริหารโดยมีส่วนร่วม สามารถคลี่คลายข้อขัดแย้งระหว่างความต้องการของแต่ละ บุคคลและความคาดหวังขององค์กร เพราะการให้โอกาสแก่บุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ของ 18 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol. 8 No. 4 October - December 2021 องค์กรพวกเขาจะสามารถควบคุมการทำงานของพวกเขาเองได้ในการที่จะใช้ความสามารถ และสร้าง ความสำเร็จได้

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมคือ การยินยอมที่จะมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้บุคลากร มีการแสดง ความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการทำงานต่างๆไม่ว่าจะเป็นในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ การมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบออนไลน์ การแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเข้าร่วม กิจกรรมก ไม่ว่างจะอยู่ในบทบาทใดก็ตาม เช่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรม คณะกรรมการ หรือทำหน้าที่ต่างๆ ในงาน ก็ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนคือการคาดหวังให้มนุษย์ทุกคนสามารถเข้าถึงคุณภาพชีวิตที่ดี เราทำสื่อออนไลน์เพื่อที่จะได้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีคำนึงถึงมิติการพัฒนาอย่างรอบด้านตั้งแต่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ กระบวนการพัฒนาจะต้องรวมคนทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเยาวชนกลุ่มผู้เปราะบางเยาวชนเข้ามาร่วมในกระบวนการอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น “การสื่อสาร” จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ขาดไปไม่ได้ ที่จะช่วยสร้างพื้นที่เพื่อการเข้าถึงข้อมูลอย่างรอบด้าน สร้างการตระหนักรู้และเข้าอกเข้าใจผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างการรับรู้เพื่อตั้งทุกภาคส่วนมาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาต่อไป 1 ปี ที่ผ่านมาของการสื่อสารองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โครงการ SDG Watch ผ่านได้ความร่วมมือของศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) และสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) ได้พยายามทำหน้าที่ตอบโจทย์การขับเคลื่อนสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างพื้นที่การสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล แนวคิด บทเรียน และประสบการณ์จากทั่วทุกมุมโลก เพื่อปกคลุมการตระหนักรู้ของสังคมไทยให้เห็นความสำคัญ และประสานให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) Last Updated, (2022)

ภาพรวมของการสื่อสาร SDGs ตลอด 1 ปี

พิมพ์นารา อินตะประเสริฐ (2565 อ้างถึงในเว็บไซต์ www.sdgmovement.com/2021) ตลอดเวลาที่ผ่านมาเราเห็นความพยายามที่จะชวนให้ทุกฝ่ายนำเอา SDGs เข้ามาเป็นหมุดหมายการพัฒนาทั้งในระดับประเทศ องค์กร ชุมชน หรือกระทั่งในระดับบุคคล ทว่ากระบวนการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยกระบวนการขับเคลื่อนที่ทำอย่างเป็นระบบตั้งแต่สร้างการรับรู้ (Awareness) การเสริมศักยภาพ (Capacity Building) โดยเฉพาะในมิติของการสร้างและสื่อสารความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคส่วน ตลอดจนกระบวนการติดตาม ประเมินผล การสื่อสารความรู้ (knowledge communication) เป็นหนึ่งในกระบวนการที่จะผลักดันให้เกิดทั้งการรับรู้ และกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ ตลอด 1 ปีที่ผ่านมาเราได้ริเริ่มการสื่อสารองค์ความรู้ งานวิจัย ข้อคิดเห็นและติดตามสถานการณ์ ปรากฏการณ์ ที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะประเทศไทย

หากพูดถึงเทรนด์ SDGs ใน 1 ปีที่ผ่านมา คำแรกต้องเป็น “ผลกระทบจากโควิด-19 ที่มีต่อจุด จุด จุด” เป็นองค์ประกอบหลักแรกที่เจอในแทบทุกข่าวสารและรายงานตั้งแต่ต้นปียันท้ายปี เราพบว่ามันเผยถึงปัญหาที่มีอยู่เดิมแทบจะทุกวงการให้เห็นชัดขึ้น ซ้ำยังเพิ่มความเข้มข้นหรือรุนแรงเข้าไปเต็มไฟอีก เพราะฉะนั้น ที่ย้ำบอกกันว่าจะต้องฟื้นฟูกลับมาให้ได้ยังไง ก็ถูกแล้วที่จะต้องโฟกัสในจุดนั้น เพราะเป็นงานหินทีเดียวที่จะต้องจัดการทั้งกับตัวปัญหาเดิมรวมถึงผลกระทบหรือผลข้างเคียง

ที่เกิดขึ้นกับทุกกลุ่มประชากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นหนึ่ง ๆ โดยที่ทุกประเทศเจอชะตากรรมนี้เดียวกันหมด (เสริมเข้าไปกับความท้าทายตามที่แต่ละบริบทของประเทศเผชิญ) แต่สภิกการรับมือไม่เท่ากันแน่นอน และนั่นทำให้ต้องไปดูศักยภาพ นโยบาย หรือกระทั่งวิธีการมองปัญหาและการรับรู้เรื่องในโลกของแต่ละประเทศว่า จะพาไปสู่การเดินหน้าหรือถอยหลังลงคลอง ในจุดนี้ไม่พ้นการผนวกหลักการ SDGs เข้าไปในวิถีคิดและการดำเนินการด้วย ในเมื่อเทรนด์ของโลกโปรโมทเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จุดนี้เข้าใจว่าเป็นอะไรที่ผู้อ่านเองน่าจะรับรู้ร่วมกันถึงเทรนด์ SDGs ในปีนี้ ธิรพร สิงห์ล่อ,(2564)

นอกจากนั้น หลายเรื่องในปี 2564 พอเรา watch จะเห็นว่าทุกอย่างก็สำคัญไปหมดทั้ง 5P ที่โดดเด่นขึ้นมาแน่นอนคือประเด็นเศรษฐกิจ อีกส่วนที่ชัดเจนคิดว่าเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม หรือ P – Planet เพราะข่าวสารจากช่องทางที่ใช้ watch ประจำ ข่าวด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศนี้แหละที่มีให้ตามได้แทบทุกวัน คือเราไม่ต้องเร่งหาข่าวนี้เลยว่ามีควมคืบหน้าหรือบทสนทนาในเรื่องนี้หรือไม่ เพราะมันจะถาโถมเข้ามาเอง ซึ่งก็อนุมานได้ว่าเป็นสิ่งที่โลกกำลังจะบอกเรา และที่สำคัญคือผู้อ่านที่ติดตาม SDG Move ก็มีความสนใจหรือติดตามประเด็นสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศอยู่จำนวนไม่น้อย

สรุปได้ว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ความคาดหวังของมนุษย์เพื่อให้ตัวเองมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาตัวเองอย่างรอบด้าน ตั้งแต่เศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้แต่ละคนก็มีกระบวนการพัฒนาเพื่อให้ตัวเองมีความยั่งยืนในรูปแบบของตน

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

การสื่อสาร เป็นกระบวนการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีสาระสำคัญที่ผู้สื่อสารทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสาร แต่ไม่อาจจะบ่งชี้ได้ว่าการสื่อสารเริ่มต้น และสิ้นสุดที่จุดใด เพราะถือว่าการสื่อสารมีลักษณะเป็นวงกลมและไม่มีที่สิ้นสุด และได้มีผู้ให้ความหมายเรื่องนี้ไว้อีกหลายความหมาย

วัลยา ช่างขวัญยืน (2540) กล่าวว่า “การสื่อสาร คือ การติดต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยมีจุดประสงค์ที่จะเสนอเรื่องราวต่าง ๆ อันได้แก่ ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ตลอดจนความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลรับรู้” จากคำอธิบายข้างต้นจึงกล่าวได้ว่าการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารความรู้สึกนึกคิด หรือความหมายของสิ่งต่างๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยอาศัยสื่อหรือช่องทางการสื่อสารต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเกิดการตอบสนองต่อกันอย่างถูกต้องระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ส่งสารและบุคคลที่เป็นผู้รับสาร ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการสื่อสารมีประโยชน์อย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นในแง่ของบุคคลหรือสังคม ซึ่งประโยชน์ในแง่ของบุคคลคือ ทำให้เรารู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น ทำให้เราได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิต ส่วนประโยชน์ในแง่สังคมก็คือ การสื่อสาร

ทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าเพราะทำให้มนุษย์นั้นสามารถสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมของตนเองไปจนถึงรับรู้วัฒนธรรมสังคมอื่น อีกทั้งยังสามารถนำมาปรับใช้และถ่ายทอดวัฒนธรรมของตนไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไปอย่างไม่จบสิ้น ซึ่งหากสังคมมนุษย์ปราศจากการสื่อสารแล้วมนุษย์ก็ไม่อาจดำรงอยู่ได้มาจนถึงปัจจุบันและอาจสูญสิ้นเผ่าพันธุ์และอารยธรรมไปแล้วก็เป็นได้

วิลเบอร์ ชแรมม์ (1973 อ้างถึงใน เบญจวรรณ แจ่มจำรูญ, 2557) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กันไปเรื่อย ๆ หรือที่เรียกว่าเป็นวงจรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างบุคคล โดยจะเริ่มตั้งแต่การแปลความหมายไปจนถึงการส่งต่อข้อมูลซึ่งกันและกัน จนกว่าทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจซึ่งกัน และกันอาจสรุปได้ว่า คำจำกัดความของการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งอาจจะนำไปใช้ไม่ได้กับพฤติกรรมสื่อสารทุกรูปแบบเพราะบางในบางครั้งความหมายของการสื่อสารยังกว้างมาก โดยแต่ละคำจำกัดความมักจะมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่แตกต่างกัน จึงทำให้เมื่อนำไปใช้ต้องพิจารณาและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะการสื่อสารเป็นเรื่องราว ๆ ไป ดังนั้นการสื่อสารจึงมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการอันได้แก่ ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้รับสาร (Receiver) และตัวสาร (Message) เมื่อนำมารวมกัน จึงเรียกว่าเป็นการสื่อสารอย่างไรก็ตาม องค์การไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ประสิทธิภาพในการสื่อสารจะช่วยให้การปฏิบัติงานและการดำเนินงานไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยไม่มีอุปสรรค ด้วยขอบเขตของการสื่อสารในองค์การจะต่างกับการสื่อสารในแบบอื่น ๆ ที่เคยทราบกันมาจะต่างกับคำว่า การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) ซึ่งมีความหมายจำกัดเฉพาะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล กับบุคคลที่จะมุ่งเน้นหนักไปในทางส่วนตัวเสียมากกว่า นอกจากนี้การสื่อสารขององค์การยังต่างจากคำว่า การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) ที่เกี่ยวกับการสื่อสารในวงกว้างของสังคม หรือที่มุ่งเน้นเข้าสู่มวลชนเป็นสำคัญอีกด้วย

สรุปได้ การสื่อสารหลายรูปแบบจะทำให้เข้าใจในกระบวนการของการสื่อสาร ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละรูปแบบ ช่วยในการคาดการณ์ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นระหว่างที่สื่อสารกัน อย่างไรก็ตาม ช่องทางการสื่อสารคือวิธีการที่จะส่งข่าวสารไปยังผู้รับสาร โดยอาศัยช่องทางเพื่อนำไปสู่ประสาทสัมผัสทั้ง 5 นั่นคือ การมองเห็น การได้กลิ่น การได้ยิน การสัมผัส การลิ้มรส โดยใช้ช่องทางคือการบันทึกข้อความ คำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการพูด การที่จะสื่อสารความหมายให้มีความชัดเจน ควรใช้หลายๆช่องทาง ดังนั้น การพูดโดยการสั่งงาน การติดต่อสื่อสารกันทางโทรศัพท์ การประชุม การส่งข่าวทางอินเทอร์เน็ต หรือการสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือสิ่งพิมพ์เช่น จดหมาย หนังสือเวียนประกาศต่าง ๆ และการสื่อสารสื่อการสอน จึงสามารถแบ่งประเภทตามวิธีการต่างๆ ได้แก่ การติดต่อสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสีขาว

สื่อเยาวชนลดปัจจัยเสี่ยง บัณฑิต ศรไพศาล (2558) กล่าวว่า ปัจจุบันเยาวชนต้องอยู่ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงรอบด้านไม่ว่าจะมาจากกลิ่นแก๊สที่พบว่ามีสถิติการถูกกลิ่นแก๊สในโลกการสำรวจครั้งนี้ ประสบการณ์ของวัยรุ่นที่ถูกกลิ่นแก๊สทาง อินเทอร์เน็ตที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ การเรียกชื่อที่ไม่เหมาะสม 42% การแพร่กระจายของข่าวลือเท็จ 32% การ รั่วภาพที่โจ่งแจ้งที่พวกเขาไม่ได้ขอ 25% การพยายามซักถามตลอดเวลาว่าพวกเขา เป็นใคร ทำอะไร และอยู่ กับใครโดยคนอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ 21% ภัยคุกคามทางกายภาพ 16% การแชร์รูปภาพที่โจ่งแจ้งโดยไม่ได้รับความยินยอม 7%การศึกษาจากองค์กรต่อต้านการกลั่นแกล้ง Ditch the Label ของสหราชอาณาจักรพบว่า 42% ของเยาวชนที่ถูกสำรวจ มีประสบการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตบน Instagram (PDF) เทียบกับ 37% บน Facebook และ 31% ใน Snap chat อาจจะน่าแปลกใจที่มีเพียง 9% เท่านั้นที่รายงานว่ามีประสบการณ์การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตบน Twitter ความเลวร้ายของไซเบอร์ กลั่นแกล้ง คือ การทำให้เยาวชนมีการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น ศูนย์สถิติสุขภาพแห่งชาติ (NCHS) ซึ่งเผยแพร่ในเดือนเมษายนปี 2020 พบว่า การฆ่าตัวตายเป็น สาเหตุการเสียชีวิตอันดับสอง ของผู้อยู่ อาศัยในสหรัฐอเมริกาที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 34 ปี แม้จะไม่ได้มีการระบุโดยตรงว่า การฆ่าตัวตายที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการกลั่นแกล้ง แต่ก็พบว่าอาจเป็นส่วนหนึ่งของสมการนี้ จากงานวิจัยชิ้นหนึ่งในปี 2018 ที่คน กลุ่มสาวอายุต่ำกว่า 25 ปีที่ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตมี แนวโน้มที่จะฆ่าตัวตาย หรือทำร้ายตัวเองเป็น สองเท่า อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ เช่นการโพสต์ลงสื่อโซเชียล ศึกษาค้นอง การได้รับสื่อซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากกับเยาวชนในเวลานี้ การรู้เท่าทันและร่วมพัฒนาเครือข่ายเยาวชนถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องช่วยกันส่งเสริมผลักดันและกิจกรรมครั้งนี้จะช่วยให้เขามีส่วนร่วมสร้างสรรค์ผลงานได้โซวีโอเดีย เทคนิคต่างๆสู่การเป็นผู้ผลิตสื่อรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยง สร้างการรับรู้ผ่านสังคม โดยเฉพาะการสื่อสารกับคนวัยเดียวกัน ซึ่งขณะนี้เรามีสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยรังสิต เข้าร่วมโครงการ ผลงานต่างๆได้ถูกนำไปเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ สถานีโทรทัศน์เคเบิล และนำมาสู่การจัดนิทรรศการในครั้งนี้ ทั้งนี้ สสส.จะขยายเครือข่ายเยาวชนที่มีความสามารถในการผลิตสื่อ เข้าใจประเด็นสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงรวมทั้งต่อยอดการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษาต่างๆ เพื่อให้สังคมตระหนักถึงอิทธิพลของสื่อ และปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อเยาวชนต่อไป

ดังนั้นก่อนที่เด็กเหล่านี้จะไปถึงสิ่งเหล่านั้นเราต้องป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสื่อโซเชียล ต้องฉูคิดไตร่ตรองก่อนเชื่อและแชร์ และขณะนี้มหาวิทยาลัยรังสิตเองจะมีชาูรู้เท่าทันสื่อบรรจุอยู่ในหลักสูตร ในกิจกรรมวิชานั้นๆอยากเชิญชวนให้ทุกมหาวิทยาลัยหันมาทำหลักสูตร กิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในทุกๆสาขาวิชา หันมาสนใจผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสื่อ ซึ่งเชื่อมต่อไปยังปัจจัยเสี่ยงต่าง ที่เป็นหลุมดำของเยาวชน

สื่อสีขาว ปัจจุบันเยาวชนอยู่ท่ามกลางปัจจัยที่มีความเสี่ยงการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ จึงส่งเสริมให้นักศึกษาและเยาวชนหาข้อมูลและนำมาผลิตสื่อสีขาว เพื่อจะกระตุ้นให้เกิดการเข้าใจ ทราบรายละเอียดของสาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราภา พึ่งบางกรวย (2563) วิจัยเรื่อง “การรับรู้ความเสี่ยงและการแก้ปัญหาการถูกกลั่นแกล้งบนพื้นที่ไซเบอร์ของกำลังพลในกองทัพบก” ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมการรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด คือการกลั่นแกล้งด้วยวาจา โดยการกลั่นแกล้งแบบปกติที่มีการเผชิญหน้ากันนั้น การกลั่นแกล้งด้วยวาจา คือ การใช้คำพูดในการกลั่นแกล้ง แต่การกลั่นแกล้งบนพื้นที่ไซเบอร์คือ การใช้ตัวอักษรหรือตัวหนังสือในการกลั่นแกล้ง โดยใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ เพื่อเหยียดหยามหรือล้อเลียน ซึ่งผลการวิจัยในกลุ่มวัยรุ่นนั้นมีความเห็นว่า ความเจ็บปวดของการถูกกลั่นแกล้งด้วยวาจาหรือการถูกล้อเลียนนั้น มีความเจ็บปวดและฝังลึกที่ยาวนานมากกว่าการถูกทำร้ายทางร่างกาย เช่น การถูกชกต่อยหรือถูกตบหน้า และถึงแม้ว่ากำลังพลในกองทัพบกจะเป็นวัยผู้ใหญ่แล้วก็ตาม ความเจ็บปวดของการถูกกลั่นแกล้งด้วยวาจาก็ทำให้มีความเจ็บปวดที่ฝังลึกเช่นเดียวกัน และวิธีการกลั่นแกล้งโดยใช้การแสดงวาจาถูกเหยียดหยามก็เป็นวิธีที่ผู้ทำการกลั่นแกล้งผู้อื่นบนพื้นที่ไซเบอร์มักจะกระทำมากที่สุดเช่นกัน (สรานนท์ อินทนนท์ และ พลินีเสริมสินศิริ,2561)

อรอนงค์ เดชขมณี อมรฤทัย ภูสุนาม และ ชนพัฒน์ ช่วยครุฑ (2563) วิจัยเรื่อง “รูปแบบผลกระทบและวิธีการจัดการการกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์” เป็นงานวิจัยแบบผสมระหว่างงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเยาวชนไทย เพื่อศึกษารูปแบบการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์และเพื่อศึกษาวิธีการจัดการการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ ผู้วิจัยขอสรุปเป็นประเด็น ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีการศึกษาจากกลุ่มคณะสังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์มากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลทางด้านรูปแบบการกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ มีทั้งการทะเลาะผ่านทางสื่อออนไลน์ การเผยแพร่ข้อมูลเท็จทำให้ผู้อื่นเสียหาย การบดขยี้หรือกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่มโดยสร้างความเกลียดชังอคติผ่านข้อความ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นด้วยมากที่สุดในประเด็นของผลกระทบที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคซึมเศร้า ทำให้ผู้ถูกรังแกเสียชื่อเสียง เสียภาพลักษณ์ ถูกเกลียดชัง ทำให้ผู้ถูกกลั่นแกล้งแยกตัวออกจากสังคม เป็นคนหนีปัญหา และทำให้ผู้ถูกรังแกมีผลการเรียนตกส่วนผลของการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 20-23 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาในสถาบันการศึกษาเอกชน ในประเด็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบและวิธีการจัดการการถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในการกลั่นแกล้งบุคคลอื่นและเป็นผู้ถูกกลั่นแกล้ง

ในโลกออนไลน์ผลกระทบจากการถูกกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ จะส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ เช่น เศร้า เครียด อับอาย หงุดหงิดง่ายไม่มีความมั่นใจในตนเอง และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แยกตัว ออกจากสังคม ไม่กล้าที่จะพบปะผู้คน และส่งผลเสียต่อการเรียนที่ตกต่ำลง จากการไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่กล้ามาเรียนเพราะความอับอาย

ชินดนัย ศิริสมฤทัย (2560) วิจัยเรื่อง “การรับรู้ ทักษะคิด และความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ ทักษะคิด และความตั้งใจ ในการเกิดพฤติกรรม การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research method) แบบวัดครั้งเดียว (Cross-sectional study) โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 17-36 ปี ในช่วงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 200 ชุด โดยสรุปแล้ว การมีการรับรู้ถึงพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลในระดับมาก มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลว่าเป็นพฤติกรรมไม่ดี ไม่ควรกระทำโดยการ แสดงออกถึงการ มีทัศนคติที่จะป้องกันการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล และมีความตั้งใจ ในการไม่ แสดงพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ในแง่ของการแสดง พฤติกรรมที่ดีอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าการมีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข โดย เริ่มจากการสร้างความรับรู้ เมื่อมีการรับรู้ว่าการเกิดพฤติกรรม การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลเป็นสิ่งที่ไม่ดีแล้ว ย่อมจะแสดงออกถึงทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี และ นำไปสู่ การตั้งใจที่จะไม่แสดงพฤติกรรม การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ดังผลการวิจัยที่ได้เสนอมาแล้ว ข้างต้น

วีรวิชญ์ เลิศรัตน์ธำรงกุล (2564) วิจัยเรื่อง “การกลั่นแกล้งกันในพื้นที่โซเชียลของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น: ความชุก วิธีการจัดการปัญหา และพฤติกรรมเสี่ยง” ได้กล่าวไว้ว่า ความชุกของการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่โซเชียลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลนคร ขอนแก่น นักเรียนส่วนใหญ่รับรู้ถึงการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่โซเชียล ผ่านประสบการณ์ของเพื่อน และ ของตนเอง ในลักษณะของผู้เคยถูกกลั่นแกล้ง หรือเป็นผู้กลั่นแกล้งผู้อื่น โดยนักเรียนหญิงมีโอกาสถูก กลั่นแกล้งมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากจำนวนสัดส่วนของนักเรียนหญิงมีมากกว่านักเรียนชาย และ พื้นที่โซเชียลทำให้ทุกคนเท่าเทียมกันจึงทำให้ไม่มี ใครเหนือใครในด้านของพลังอำนาจทางกายภาพใน การกลั่นแกล้งกัน

ดังนั้นเมื่อเกิดข้อพิพาทหรือหมั่นไส้กันมาก่อนในพื้นที่จริงรวมถึงความเป็นนิรนามของพื้นที่โซเชียลที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ หรือผู้กระทำสามารถปลอมหรือสร้างบัญชีการใช้งานอื่นที่ไม่สามารถสืบถึง ตัวตนที่แท้จริงได้เพื่อมากลั่นแกล้งผู้อื่นโดยไม่ต้องระมัดระวังตัวเท่ากับการกลั่นแกล้งในพื้นที่จริง (Vandebosch & Cleemput, 2008) สอดคล้องกับการศึกษาของ König, Gollwitzer and Steffgen

(2010) ที่พบว่า การกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ไซเบอร์เป็นผลพวงมาจากความต้องการแก้แค้นที่ถูกกลั่นแกล้งจากพื้นที่จริงทำให้รู้สึกอ่อนแอ ขาดความยุติธรรม ฉะนั้นเพื่อไม่ให้ตนต้องถูกระทำแต่เพียงผู้เดียว จำเป็นจะต้องมีการแก้แค้นกลับไปโดยอาศัยพื้นที่ไซเบอร์ และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักเรียนที่มีความคิดคะนองระหว่างเพื่อนที่ต้องการใช้พื้นที่ไซเบอร์เป็นเครื่องมือในการล้อเลียน เล่นสนุก ไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อผู้ถูกระทำจึงเกิดเป็นมูลเหตุจูงใจในการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ไซเบอร์

ศศิประภา เกษสุพรรณ (2562) วิจัยเรื่อง “การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต: การวัด การจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญาตรี” ได้กล่าวไว้ว่า จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต พบว่างานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาพฤติกรรมการกลั่น แกล้งทางอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในเรื่องของความชุกความถี่ของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต (วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, ศิวพร ปกป้อง, นันทนัช สงศิริและปองกมล สุรัตน์, 2552; นันทนัช สงศิริ, 2553; วัฒนาวดี ศรีวัฒนพงศ์ และ พิมพกา ธาณินพงศ์, 2558) รูปแบบและผลกระทบของพฤติกรรมการกลั่น แกล้งทางอินเทอร์เน็ต (ณัฐรัชต์ สาเมาะ 2556; บุญยรัต รุ่งสาคร 2554) งานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือการวัดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต พบว่ายังมีไม่มาก ผู้วิจัยจึงสนใจองค์ประกอบที่จะศึกษา ได้แก่ การด่าว่าการส่งข้อความรบกวนหรือหมิ่นประมาท การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม การนำความลับหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยและการแอบอ้างตัวตน ซึ่งจะช่วยในการอธิบายพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตได้ละเอียดครอบคลุมกับบริบทที่ผู้วิจัยต้องการศึกษามากยิ่งขึ้นและเพื่อนำมาตรวจสอบแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างจริงจัง กลุ่มตัวอย่างที่พบในการวิจัยส่วนใหญ่นิยมศึกษาในกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ส่วนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตในระดับอุดมศึกษายังไม่เป็นที่นิยมมากนักผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลุ่มตัวอย่างของนิสิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และต้องการทราบถึงลักษณะของนิสิตที่มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตว่ามีความคล้ายหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร และเปรียบเทียบพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตระหว่างเพศชายและเพศหญิงว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละองค์ประกอบ ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ตของนิสิตหรือกลุ่มนิสิตได้อย่างเหมาะสม

เกศรินทร์ โชคเพิ่มพูน วิจัยเรื่อง "การพัฒนาแนวทางการตรวจสอบสื่อรูปแบบการมีส่วนร่วมของเยาวชน เครือข่ายเฝ้าระวัง" มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ 2) ส่งเสริมความสามารถการรู้เท่าทันสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และ 3) พัฒนาแนวทาง การตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ของเยาวชนเครือข่ายเฝ้าระวัง เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน(Mixed Method)โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยเนื้อหาและ

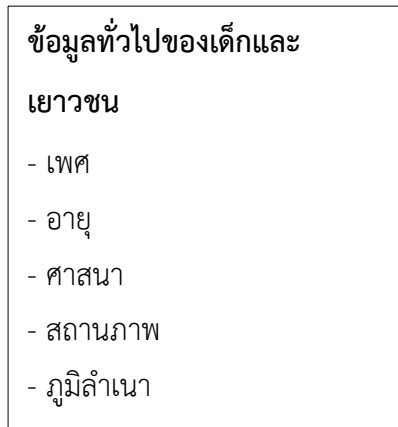
เกณฑ์การตรวจสอบสื่อและเฝ้าระวังสื่อสำหรับเยาวชนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) วิทยากร ดำเนินการประชุมและอบรมเชิงปฏิบัติการและกรณีศึกษาจากตัวแทนนักศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา พบว่า แนวทางตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ของเยาวชนเครือข่ายเฝ้าระวังประกอบด้วย 3 ประเด็น1แนวทางได้แก่ประเด็นคุณลักษณะ ของเยาวชน เครือข่ายเฝ้าระวัง ประเด็นกลไกการ ตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ประเด็นบทบาทของภาค ส่วนที่เกี่ยวข้องและมีแนวทางการตรวจสอบคือ3.1)ภาคีเครือข่าย ในแต่ละภาคส่วนทั้งในพื้นที่และ ส่วนกลางร่วมพัฒนาเกณฑ์และมาตรฐานในการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน ในพื้นที่ 3.2) พัฒนาระบบและช่องทางการ รายงานการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์3.3) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม หรือเครือข่ายเพื่อดำเนินการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำหรับเยาวชนในพื้นที่ 3.4) ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนเข้าร่วมเครือข่าย และมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อน การตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์3.5)ยกระดับศักยภาพของเยาวชนให้มีความสามารถ ในการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์3.6) เยาวชนของเครือข่ายมีความสามารถ ดำเนินการ ตรวจสอบและติดตามสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ทั้งในระบบออนไลน์และ ออฟไลน์3.7) ประเมินผลการดำเนินการตรวจสอบสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์เพื่อนำมา พัฒนาการศึกษาดำเนินงานของเครือข่ายทุก ๆ 6เดือน และ3.8) พัฒนาระบบและกลไก เครือข่ายการตรวจสอบสื่อ ปลอดภัยและสร้างสรรค์ต้นแบบ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการขยายผล การมีส่วนร่วมในพื้นที่อื่นมีความ พร้อมและมีความต้องการการดำเนินการตรวจสอบสื่อ

สรานนท์ อินทนนท์ และพลินีเสริมสินศิริ วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิธีการป้องกันการกลั่นแกล้ง บนโลกโซเชียลของวัยรุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบ การกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลของวัยรุ่น การรับรู้เกี่ยวกับผลกระทบ และวิธีการ ป้องกัน โดยทำการสนทนากลุ่ม 1 กลุ่ม เป็นวัยรุ่นอายุ 15-18 ปีผลการศึกษาร่วมสนทนา เป็นผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำและมีประสบการณ์ส่วนตัวเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลสามารถอธิบายรูปแบบการกลั่นแกล้งต่างๆที่เคยประสบมาได้เคยเป็น ทั้งผู้กลั่นแกล้งและ/หรือ ถูกกลั่นแกล้ง ทุกคนทราบความหมายของการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล รูปแบบการกลั่นแกล้งบน โลกโซเชียลที่เยาวชนสรุปมี 8 รูปแบบได้แก่ 1) การตั้งกลุ่มแยกใน Line 2) การกลั่นแกล้งด้วยการ ใช้ถ้อยคำดูถูก เหยียดหยาม 3) การสร้างบัญชีสื่อสังคมออนไลน์ขึ้นมาใหม่เพื่อ การกลั่นแกล้ง โดยเฉพาะ 4) การเผยแพร่ความลับ 5) การขู่ทำร้าย 6) การใส่ความ 7) การหลอกหลวง 8) การปลอม Profile สาเหตุของการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลมาจากการกระทำในชีวิตจริง ผู้ร่วม สนทนาระบุถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในระดับบุคคลและในระดับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ร่วมสนทนามี วิธี ป้องกันและจัดการการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลที่แตกต่างกันออกไป แต่เห็นพ้องกันว่าไม่สามารถ ที่จะหยุดยั้งการการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลให้หมดไปได้แต่สามารถป้องกันตนเองได้รวมทั้ง ใช้ บุคคล

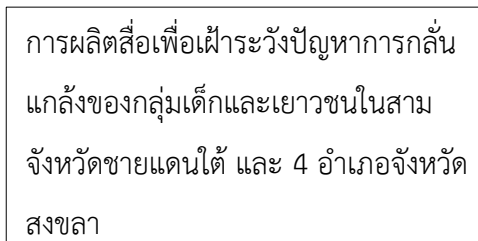
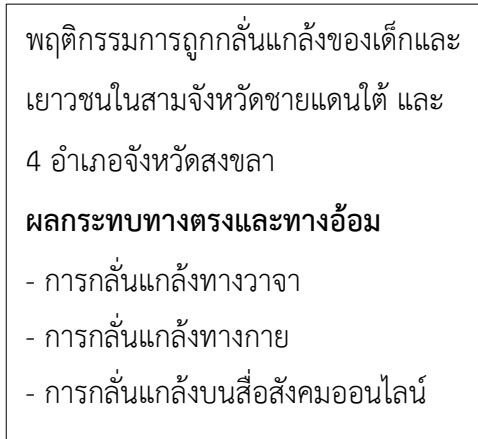
ที่วัยรุ่นชื่นชอบและยอมรับเป็นคนให้คำแนะนำ พุดถึงผลกระทบหรือข้อเสียที่จะเกิดขึ้นจาก การกลั่น
แกล้งกันบนโลกไซเบอร์

กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารทบทวนแนวคิดทฤษฎีตลอดจนวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยแบ่ง ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยมีรายละเอียด และขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กและเยาวชนอายุตั้งแต่ 15-20 ปีจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา จำนวน 40 คน เด็กและเยาวชนสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลเป็นเด็กและเยาวชนอายุตั้งแต่ 15-20 ปีจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและสังเกตการณ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและอิมตัว

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุ 15-20 ปี จำนวน 40 คนแบ่งเป็น 8 ทีม

วิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ การวิจัยครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ก. การวางแผน ดำเนินการโดยผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยที่ร่วมกันคิดกิจกรรมเพื่อใช้ในการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

ข. การปฏิบัติการและสังเกต ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วม ร่วมดำเนินการตามแผนที่คิดขึ้นได้แก่ เปิดรับสมัครโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา การปฏิบัติการและสังเกตผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยร่วมกันดำเนินการตามแผนงานที่คิดขึ้น ได้แก่ การอบรมพัฒนาสื่อเพื่อเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง ในประเด็นการถูกกลั่นแกล้ง และ ประเด็นในการพัฒนาสื่อ ให้ผู้เข้าร่วมสื่อเพื่อทำการประกวด

ค. การสะท้อนผลการปฏิบัติ ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติด้วยการวิพากษ์ร่วมกันในประเด็นด้านผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังการถูกกลั่นแกล้ง ที่ได้ดำเนินการมารวมทั้งการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และปัญหาอุปสรรคต่างๆ ขั้นตอนการสรุปผลการปฏิบัติตามวงรอบที่ 1 ว่าถือเป็นเป็นเช่นไร

ง. การปรับปรุงแผน เป็นการดำเนินการในระยะเริ่มแรกของวงรอบที่ 2 โดยผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในวงรอบที่ 1 รวมทั้งวางแผนที่จะดำเนินกิจกรรมในวงรอบที่ 2 โดยขยายขอบเขตการดำเนินการไปยังกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

จ. การปฏิบัติและสังเกต ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยร่วมกันดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดได้แก่ การเข้าร่วมการอบรม และ นำเสนอผลงานที่ผู้เข้าร่วมได้จัดทำขึ้นมา ไม่ว่าจะ เป็น รูปแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ รูปแบบคลิปวิดีโอ แล้วสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในแต่ละกิจกรรม

ฉ. การสะท้อนการปฏิบัติ ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมวิจัยร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติด้วยการวิพากษ์ร่วมกันในประเด็นด้านผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ถือเป็นขั้นตอนของการสรุปผลการปฏิบัติตามวงรอบที่สองว่าเป็นเช่นไร

ช. รูปแบบการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้งในเด็กและเยาวชน รูปแบบการเฝ้าระวังปัญหานี้ปัญหานี้เป็นข้อสรุปจากวิธีการ และความสำเร็จที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการพัฒนาประกอบด้วยรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องที่ทำให้การดำเนินการเฝ้าระวังปัญหาสำเร็จตามเป้าหมายและ

รูปแบบการพัฒนาเพื่อการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน ระดับปฐมภูมิที่แสดงถึงกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาสื่อเพื่อการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้ง

ในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเยาวชน ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการวิพากษ์สำหรับการศึกษาถึงผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม พัฒนาสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนใช้วิธีการ ทดสอบสอบถาม และ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในส่วนของ การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาสื่อเพื่อเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง ในประเด็นการถูกกลั่นแกล้ง และ ประเด็นในการพัฒนาสื่อ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูล ตีความหมาย สร้างข้อสรุป และสังเคราะห์ข้อมูล เป็นภาพรวม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบาย ถึงวิธีการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม ใช้วิธีการเขียนบรรยายเหตุการณ์ ในลักษณะพรรณนาความ (Descriptive) แล้วสร้าง เป็นข้อสรุปในตอนท้ายอีกครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ การสังเกต สันทนากลุ่ม ดังนั้นผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบสอบถามปลายเปิดในการเก็บข้อมูลที่ได้มีการพัฒนา จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามปิดและปลายเปิด แบบสอบถามปลายปิด ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบทั้งหมด นำข้อมูลส่วนเนื้อหาอธิบายเชิงพรรณนาของการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของเด็กและเยาวชนได้ตอบแบบสอบถามใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพ ภูมิลำเนา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นแล้วนำมาตีความสังเคราะห์และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผลสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการปรากฏการณ์ความสัมพันธ์และประเด็นสำคัญเพื่อตอบคำถามการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประสานงานกับสถานที่ทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย
2. อธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยให้กับเยาวชน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนเยาวชนที่เข้าร่วมการวิจัย
3. อบรมเพื่อเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ และดำเนินการไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป เพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาสื่อสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนใต้ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนใต้ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้านำหลักการ และขั้นตอนตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ด (Kemmis and Mc Taggart. 1988) ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน 3 วงจร ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน
2. ขั้นตอนการปฏิบัติและสังเกต
3. ขั้นตอนการสะท้อนผลการปฏิบัติ
4. ขั้นตอนการปรับปรุงแผน

1. การพัฒนาสื่อสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน

1.1 การดำเนินงานวงจรที่ 1

1.1.1 ขั้นตอนการวางแผน

การวางแผนในรอบที่ 1 มีเป้าหมายพัฒนากิจกรรมการพัฒนาสื่อสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน ให้ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการถูกกลั่นแกล้งและการพัฒนาสื่อ โดยมีการทำกิจกรรมคือ การฟังบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการถูกกลั่นแกล้งและพัฒนาสื่อออนไลน์ ในหัวข้อการพัฒนาสื่อเพื่อการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้ง โดยทางผู้วิจัยกำหนดแผน ดังนี้

- เปิดรับสมัครเด็กและเยาวชนที่สนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งหมด 40 คน เปิดรับสมัครเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่
- แจกวัตถุประสงค์ของงานวิจัยให้เด็กและเยาวชนรับทราบ ในเรื่องการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้ง

1.1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ

กิจกรรมที่ 1 การฟังบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการถูกกลั่นแกล้ง ในหัวข้อการถูกรังแกบนโลกไซเบอร์ โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมรับฟังการบรรยาย จำนวน 40 คน ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยให้เด็กและเยาวชนฟังการบรรยายจากวิทยากร ให้รับรู้ในเรื่องของการ

รังแกบนโลกไซเบอร์ ประเภทของการรังแกบนโลกไซเบอร์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว และให้เด็กและเยาวชนมีการเฝ้าระวังการถูกกลั่นแกล้งในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การถูกกลั่นแกล้งหรือถามตอบกับวิทยากร

กิจกรรม workshop จากการอบรมเรื่องการถูกกลั่นแกล้ง เด็กและเยาวชนได้ร่วมวิทยากร โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 40 คน ซึ่งได้มีการแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เป็นการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรม “ทายชื่อภาพ” โดยทายภาพจากวิทยากรให้มา 40 ภาพ เช่น ภาพการนินทาหรือด่าทอผู้อื่น ภาพการหมิ่นประมาทผู้อื่น ภาพแอบอ้างชื่อผู้อื่น ภาพการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ และภาพการลบหรือบล็อก แล้วจะให้เด็กและเยาวชนรวมกลุ่มกันหาคำตอบแล้วให้แต่ละกลุ่มมานำเสนอในกลุ่มใหญ่เฉลยคำตอบพร้อมคำอธิบายจากวิทยากร

กิจกรรมที่ 2 การฟังบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ในหัวข้อ การเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งทางออนไลน์ โดยให้เด็กและเยาวชนฟังการบรรยายและทำความเข้าใจในเรื่องของการพัฒนาสื่อเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้นำความรู้ไปพัฒนาสื่อต่าง ๆ ในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล

กิจกรรม workshop จากการอบรมเรื่องการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ให้เด็กและเยาวชน แบ่งกลุ่ม 8 กลุ่ม โดยจะทำกิจกรรมที่วิทยากรเตรียมให้ จะเป็นกิจกรรมวิเคราะห์ Platform ออนไลน์ เช่น Facebook tiktok Youtube วิเคราะห์สื่อที่เหมาะสม จุดเด่น ข้อจำกัด ของแอปพลิเคชันต่าง ๆ

กิจกรรมแบ่งกลุ่มทำสื่อ

กลุ่มเป้าหมาย	สาร	ประเภทของสื่อ	ช่องทางที่เผยแพร่	ข้อความที่โพสต์
เราจะสื่อสารถึงใคร หน้าตาบุคคลเป็นอย่างไร ทำไฉนต้องสนใจประเด็นนี้	สารที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมายคืออะไร รับสารแล้วจะเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เนื้อหามีอะไรบ้าง ใช้ภาพอะไรประกอบสื่อ	สื่อที่เลือกผลิตคือสื่อใด เพราะเหตุใด	เลือกเผยแพร่ช่องทางใด เพราะเหตุใดจึงเลือกช่องทางนี้	เขียนข้อความที่ใช้สำหรับโพสต์ในสื่อสังคม

ภาพที่ 2 กิจกรรมกลุ่ม

จากกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องนำเสนอเกี่ยวกับวิทยากรเกี่ยวกับสื่อที่ตัวเองสนใจที่จะพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง เช่น โปสเตอร์ คลิปวิดีโอ หรืออื่น ๆ โดยจะให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันวิเคราะห์ตามหัวข้อที่วิทยากรกำหนดไว้

- กลุ่มเป้าหมาย ให้แต่ละกลุ่มตั้งเป้าหมายทำสื่อที่สนใจ เราจะทำสื่อสารถึงใคร หน้าตาบุคลิกเป็นอย่างไร ทำไมเขาต้องสนใจประเด็นนี้

- สาร สารที่สอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมายคืออะไร รับสารแล้วจะเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างไร เนื้อหามีอะไรบ้าง ใช้ภาพอะไรประกอบ สื่ออะไร

- ประเภทของสื่อ สื่อที่เลือกผลิตคือสื่อใด เพราะเหตุใด

- ช่องทางที่เผยแพร่ เลือกเผยแพร่ ช่องทางใด เพราะเหตุใดจึงเลือกช่องทางนี้

- ข้อความที่โพสต์ เขียนข้อความที่ใช้สำหรับโพสต์ในสื่อสังคม

จากกิจกรรมดังกล่าวให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมไปทำสื่อออนไลน์ขึ้นมา สื่อในรูปแบบใดก็ได้เพื่อนำมานำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาและนำไปกระจาย ประสัมพันธ์ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้ง

1.1.3 ขั้นตอนการสังเกต

เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างเด็ก เยาวชน และวิทยากรในการอบรมและการทำกิจกรรม บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ในเรื่องการถูกกลั่นแกล้ง และการพัฒนาสื่อออนไลน์ อีกทั้งเด็กและเยาวชนได้รู้แนวทางในการเฝ้าระวังการถูกกลั่นแกล้งในรูปแบบต่าง ๆ และได้มีแนวทางในการพัฒนาสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น โปสเตอร์ คลิปวิดีโอ และอื่น ๆ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความกระตือรือร้นและมีความน่าสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีปัญหาในเรื่องของการใช้โปรแกรม Zoom เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่เคยใช้โปรแกรม Zoom ในการเรียนหรือแม้แต่การทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านออนไลน์ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรม

1.1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

ผู้วิจัยนำผลจากการปฏิบัติเพื่อทราบปัญหาของการปฏิบัติและระบวนการแก้ไขโดยสรุปปัญหา ซึ่งจะเป็นแนวทางในพัฒนาและพื้นฐานข้อมูลไปสู่การปรับปรุงพัฒนางานวางแผน และปฏิบัติต่อไปพบว่าในระยะแรกของการดำเนิน ผู้วิจัยและวิทยากร พบว่าปัญหาอุปสรรค มีเด็กและเยาวชนไม่เคยใช้โปรแกรม zoom เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่เคยใช้โปรแกรม Zoom ในการเรียนหรือแม้แต่การทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านออนไลน์ ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องไปรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

จากการเข้าร่วมกิจกรรมวิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้กิจกรรมการอบรมเรื่องการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้ง ทำให้ผู้เข้าร่วมมีวิธีการรับมือแลมีแนวทางในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ รู้จักการป้องกันตัวเองไม่ให้ถูกรังแกหรือถูกลั่นแกล้งในอนาคต

1.2 การดำเนินงานวงจรที่ 2

1.2.1 ปรับปรุงแผน

การปรับปรุงแผนรอบที่ 2 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้นำเสนอผลงาน สื่อที่จัดทำขึ้นมาจากกิจกรรมในรอบที่ 1 ให้กับคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ให้คำแนะนำ ในการพัฒนาสื่อต่อไป โดยจะให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตัวเองให้กับคณะกรรมการพิจารณาคะแนน และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงผลงานในครั้งต่อไป และให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้การใช้โปรแกรม Zoom เพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้โปรแกรม Zoom อย่างถูกวิธี โดยทางผู้วิจัยส่งลิงค์ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มแชทแล้วให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ไม่เป็นหรือไม่เคยใช้โปรแกรม zoom ดาวโหลดโปรแกรมลงเครื่องโน้ตบุ๊ก โทรศัพท์ อื่น ๆ เสร็จแล้วบอกวิธีการใช้ตามขั้นตอน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ใช้โปรแกรมถูกวิธีและง่ายต่อการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านระบบออนไลน์

1.2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ

กิจกรรมที่ 1 ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟังกติกาและเกณฑ์การให้คะแนนในการแข่งขัน ในกิจกรรมการประกวดออกแบบสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังกับปัญหาการถูกลั่นแกล้ง ซึ่งจะมีคณะกรรมการให้คะแนนทั้งหมด 3 คน โดยคณะกรรมการจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อและผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการเกี่ยวกับการถูกลั่นแกล้ง โดยจะให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตัวเองให้กับคณะกรรมการพิจารณาคะแนน ซึ่งจะมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งไปตามด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาที่นำเสนอ

- 1.1 กำหนดจุดประสงค์ชัดเจน
- 1.2 กำหนดแก่นชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1.3 เนื้อหาสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2. ด้านการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

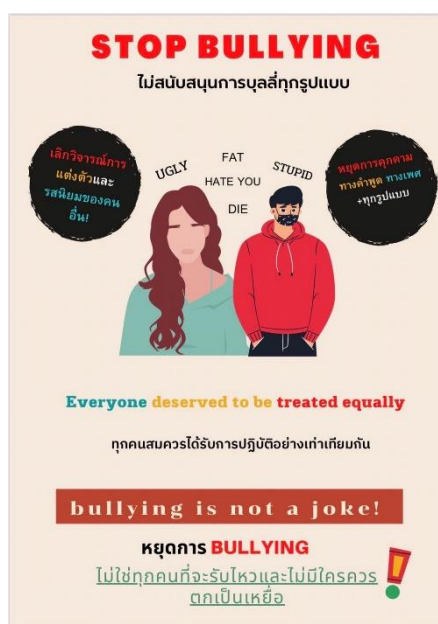
- 2.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายชัดเจน

3. ด้านสื่อ

- 3.1 มีความน่าสนใจ และความคิดสร้างสรรค์
- 3.2 สอดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแก่น
- 3.3 มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- 3.4 มีความเหมาะสมของอารมณ์และความรู้สึก (Mood and tone)

ทั้งนี้เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าร่วมได้พัฒนาสื่อเพื่อการเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้ง โดยผู้เข้ากิจกรรมจะผลิตสื่อเกี่ยวกับเรื่อง การถูกลั่นแกล้งหรือการกลั่นแกล้ง จะผลิตสื่อในรูปแบบใดก็ได้ เช่น โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอสั้น ๆ อื่น ๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อลดปัญหาการถูกลั่นแกล้ง และเป็นการเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้งไม่ให้เกิดความรุนแรงในสังคม

นำเสนอกลุ่มที่ 1 N'Cyberbullying

ภาพที่ 3 โปสเตอร์ของกลุ่ม N'Cyberbullying

“...โปสเตอร์นี้จะสื่อในเรื่องของการรณรงค์เรื่องการกลั่นแกล้งโดยเราเลือกที่จะใช้สื่อในรูปแบบของโปสเตอร์ที่มีตัวอักษรให้น้อยที่สุดเพื่อให้คนเข้าใจง่ายและน่าดึงดูดและสนใจ...”

(นางสาวชุตติกาญจน์ บุตรสมัน, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ทุกคนต่างเกิดมาจากพื้นที่ที่แตกต่างกัน บางคนเกิดมาอยู่ในฐานะที่ดี แต่กับบางคนอาจจะเกิดมาอยู่ในฐานะที่ไม่ดีหรือสูญเสียสิ่งสำคัญไปตั้งแต่กำเนิด แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกคนมีเหมือนกันคือ “ความเป็นมนุษย์” ทุกคนล้วนอาศัยอยู่บนโลกร่วมกัน เพราะฉะนั้น ทุกคนล้วนมีสิทธิที่จะได้รับในสิ่งที่ต้องการ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับชีวิตที่ดีขึ้น ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรม ทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ถูกต้อง และทุกคนมีสิทธิที่จะเลือกใช้ชีวิตของตัวเองได้โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนที่จะผลิตสื่อจริง

กลุ่มดิฉันได้มีการอบรมในเรื่องของการกลั่นแกล้งและการผลิตสื่อเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง เมื่อได้รับความรู้ในส่วนนี้แล้ว จึงนำมาผลิตสื่อเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง กลุ่มดิฉันเลือกที่จะผลิตสื่อในรูปแบบของโปสเตอร์ เพราะสามารถดึงดูดความสนใจได้ง่าย โดยเฉพาะความสีสันสวยงามของโปสเตอร์ สามารถสรุปเนื้อหาในรูปแบบที่น่าสนใจ โดยหัวข้อที่ได้ทำในครั้งนี้เป็นการสนับสนุนให้หยุดการกลั่นแกล้ง และกลุ่มได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเสนอความคิดเห็นต่างๆในส่วนของโปสเตอร์นี้อีกด้วย

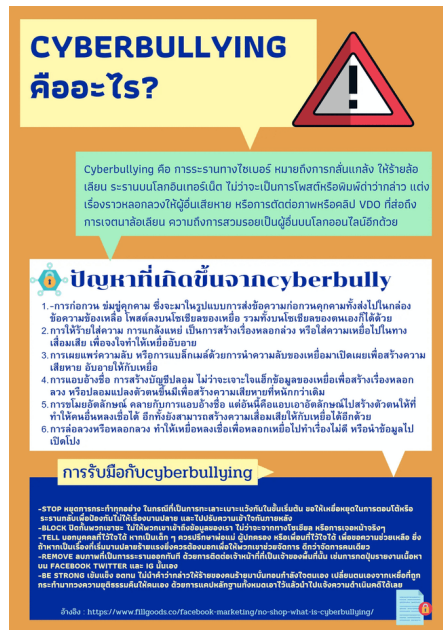
2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

โดยจะคิดตัวแบบที่น่าสนใจโดยการใช้ สี รูป ข้อความที่โดนใจ และนำมาทำเป็นโปสเตอร์ และจะแบ่งหน้าที่ในการผลิตสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งจะแบ่งหน้าที่เป็น 1 คนตกแต่ง 2 คนคิดแบบ 3 ค้นหาเนื้อหา 4 คนทำโปสเตอร์จริง เมื่อทำเสร็จแล้วจึงให้คนในกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อปรับแก้อีกรอบ

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้โปสเตอร์ ทางกลุ่มจึงนำมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อเสร็จสมบูรณ์จึงนำไปเผยแพร่ไปยังสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น Facebook YouTube Instagram Twitter และอื่นๆ ซึ่งเป็นสื่อที่เด็กและเยาวชนให้ความนิยมที่สุดในช่วงนี้ เป็นการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างความตระหนักและการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์

นำเสนอกลุ่มที่ 2 Equality

ภาพที่ 4 โปสเตอร์ของกลุ่ม Equality

“...สื่อที่ทางทีมของน้องสร้างขึ้นจะเป็นในรูปแบบของโปสเตอร์ซึ่งวัตถุประสงค์หลักที่จะสื่อก็จะเป็นในหัวข้อ Cyber-bullying เป็นพิเศษและในโปสเตอร์ก็จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการรับมือกับ Cyber-bully ก็คือ stop (หยุดการกระทำ), block (ปิดกั้นพวกเขา), tell (บอกบุคคลที่เราสามารถไว้วางใจได้), remove (ลบรูปภาพที่ระราน) Be strong (แข็งแรง,อดทน) screenshot (แคปหน้าจอไว้เป็นหลักฐาน) และสีของโปสเตอร์เป็นสีส้มเพราะว่าเป็นสีที่จะสื่อให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เราต้องพึงระวังและสุดท้ายโลโก้ด้านล่างเป็นโลโก้ที่พี่ ๆ ทางค่ายส่งมาให้คะ...”

(นางสาวนารีมาน ทะหนัง, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

โปสเตอร์ที่ทำก็จะเป็นเกี่ยวกับการรับมือกับ Cyber-bullying โดยจะแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนด้วยกัน 1. stop ก็จะเป็นการหยุดการกระทำทุกอย่างที่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันในขั้นเริ่มต้น เช่น หยุดการตอบโต้กลับ

2. block จะเป็นการปิดกั้นพวกเขา เพื่อเป็นการปกป้องข้อมูลของเรา 3. tell อันนี้ก็จะเป็นเกี่ยวกับการบอกให้ผู้อื่นที่เรามีความไว้วางใจต่อเขาเพื่อให้เขาทราบและช่วยหาวิธีแก้ไขเช่นพ่อแม่ผู้ปกครอง 4. Remove เป็นการลบภาพที่ระรานออกทันทีโดยการแจ้งเจ้าหน้าที่ที่ดูแลในพื้นที่นั้น ๆ หรือผู้ดูแลระบบ 5. Be strong แข็งแรง อดทน ไม่นำคำกล่าวร้ายจากผู้อื่นมาบั่นทอนจิตใจ 6. screenshot เป็นการบันทึกหน้าจอไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการเอาผิดผู้ที่กลั่นแกล้งเราได้หากอยู่ในกรณีที่ต้องการใช้หลักฐาน

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนที่จะผลิตสื่อจริง

เมื่อทางกลุ่มได้รับความรู้ในเรื่องของปัญหาการกลั่นแกล้งและการพัฒนาสื่อเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งแล้ว จึงเลือกที่จะผลิตสื่อเป็นโปสเตอร์ เพราะเป็นสื่อที่ทางกลุ่มสนใจและผลิตได้ไม่ยากแต่สามารถให้ความดึงดูดแก่ผู้คนได้ เหตุผลที่อยากผลิตสื่อโปสเตอร์ในครั้งนี้ เพราะจะเป็นอีกกระบอกเสียงให้เด็กและเยาวชนหยุดการกลั่นแกล้ง

2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

ทางกลุ่มได้วางแผนและแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะเป็นคนหาข้อมูลหรือหาสื่อและข้อความต่างๆ คนทำโปสเตอร์และออกแบบโปสเตอร์คือใคร และใครสามารถนำเสนอในเนื้อหาโปสเตอร์นี้ได้ ในส่วนของเนื้อหาโปสเตอร์จะใช้เป็นรูปภาพประกอบเป็นหลักและข้อความพาดหัวรองเพื่ออธิบายเพิ่มเติมในส่วนของรูปภาพ

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในการปรับแก้ไขโปสเตอร์ ทางกลุ่มจึงนำมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อเสร็จสมบูรณ์จึงนำไปเผยแพร่ไปยังสื่อต่างๆ เพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งไม่ว่าจะเป็น Facebook YouTube Instagram Twitter และสื่ออื่นๆ ซึ่งเป็นสื่อเผยแพร่สื่อที่เด็กและเยาวชนให้ความนิยมมากที่สุด และการเผยแพร่สื่อครั้งนี้หวังว่าเป็นการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างความตระหนักและการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์ได้

นำเสนอกลุ่มที่ 3 winner

ภาพที่ 5 โปสเตอร์ของกลุ่ม Winner

“...โปสเตอร์นี้เป็นการรณรงค์เรื่องการกลั่นแกล้งก็คือการล้อเลียนในโลกออนไลน์เชื่อว่าทุกคนเคยเห็นซึ่งจะมีข้อความสั้นๆ ที่เขียนไว้เพื่อเป็นการย้ำเตือนความคิด ว่าการล้อเลียนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดีมันไม่ใช่เรื่องตลก และสุดท้าย จะเขียนอักษรใหญ่คือตั้งสติก่อนกดแชร์อย่าตัดสินคนอื่นเพียงแต่สิ่งที่เห็นเพื่อ ย้ำเตือนอีกครั้งของเรามี 2 ภาษาเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชนและวัยทำงานสำหรับคนที่อ่านภาษาอังกฤษไม่ออกสามารถอ่านภาษาไทยได้โดยใช้โปสเตอร์คือสีเหลืองดำซึ่งเป็นสีที่บ่งบอกว่าเป็นการเตือน...”

(นางสาวฟาซีลา โตะเจณี, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

การกลั่นแกล้งกันผ่านโลกออนไลน์และเป็นการกระทำที่แพร่หลายมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ข้อความโจมตีบนสื่อออนไลน์ การหลอกลวง การส่งข้อความคุกคามทางเพศ ใช้ถ้อยคำหยาบคายจนทำให้อีกฝ่ายอับอายและรู้สึกเจ็บปวด บางคนมองว่าปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องที่เล็กน้อยมาก แต่สำหรับอีกหลายๆ คนมองว่าเป็นภัยใกล้ตัวที่เราต้องรีบแก้ไข เพราะว่าการกลั่นแกล้งอาจจะส่งผลให้เกิดความหวาดกลัวต่อสังคมรอบข้าง และยังสามารถนำไปสู่ปัญหาการใช้ชีวิตวัยผู้ใหญ่ได้ นอกจากนี้การกลั่นแกล้งอาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อื่นได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำพูดหรือการแสดงท่าทางที่รุนแรงด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม หากสิ่งนั้นส่งผลกระทบต่อ

เกิดความเจ็บปวดทั้งทางกายและจิตใจจนทำให้พวกเขาารู้สึกด้อยคุณค่า มันคือ “การกลั่นแกล้ง”
 ทั้งนั้น

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนที่จะผลิตสื่อจริง

ก่อนจะผลิตสื่อจริงทางกลุ่มได้ความรู้จากการอบรมการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งและการพัฒนาสื่อเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง และได้ความคิดเห็นจากกลุ่มว่าจะผลิตสื่อในรูปแบบโปสเตอร์เพราะคิดว่าทำง่ายและสามารถให้ความสนใจของกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการกลั่นแกล้งได้ และหวังว่าเด็กและเยาวชนจะตั้งสติก่อนกดแชร์ และไม่ตัดสินคนอื่นเพียงแค่สิ่งที่เราเห็น

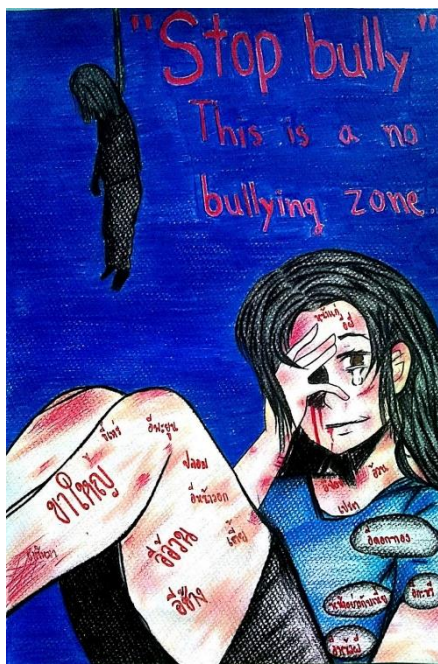
2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

ทีมได้เสนอข้อคิดเห็นต่างๆในเรื่องของการทำโปสเตอร์ และแบ่งหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ ออกแบบโปสเตอร์ หน้าที่คิดข้อความให้โดนใจ หน้าที่ทำโปสเตอร์ และหน้าที่ประสานต่างๆ ในส่วนของโปสเตอร์ที่กลุ่มได้สร้างขึ้นเลือกที่จะใช้สีเหลืองเป็นส่วนใหญ่ เพราะจะสื่อถึงการเฝ้าระวังเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนัก และใช้ข้อความ Stop the here เพื่อเป็นการย้ำเตือนความคิดของผู้ที่ชมผลงานหรือเห็นโปสเตอร์นี้

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

เมื่อได้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จึงนำมาปรับแก้ไขและนำเผยแพร่ไปยังยังสื่อที่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ใช้กันมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นสื่อ Facebook YouTube หรือสื่ออื่นๆ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชน

นำเสนอกลุ่มที่ 4 Gossip girl

ภาพที่ 6 โปสเตอร์ของกลุ่ม Gossip girl

“...เรามักจะได้ยินคำว่าการกลั่นแกล้งบ่อยครั้งในโรงเรียนเราเองคนใกล้ตัวก็จะโดนบ่อย เรื่องเล็กๆน้อยๆก็จะมีคนที่มีอำนาจเป็นหัวหน้ากลุ่มคนที่โดนก็จะเกิดความแค้น ภาวะความเครียดคนที่มากระทำทำให้เราอาย เขารู้สึกสนุกคนที่โดนปัญหาเดิม ๆทำให้เกิดการซึมเศร้าในวัยเรียน...”

(นางสาวโซเฟีย อุเชิง, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ปัจจุบันเราได้ยินคำว่า bully บ่อยครั้ง เนื่องจากทุกวันนี้ผู้คนสื่อสารกันผ่านโลกโซเชียลกันมาก จนคิดว่าเป็นแค่การกลั่นแกล้งก็เกิดขึ้นได้ทุกที่ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นในสถานศึกษา หรือที่ทำงาน และเกิดขึ้นมานานแล้วด้วย ส่วนใหญ่มักเกิดจากการกระทำของผู้ที่คิดว่าตนมีอำนาจมากกว่ารังแกว่าหรือคนตัวใหญ่ชอบรังแกคนตัวเล็ก พฤติกรรมเหล่านั้นอาจเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ซึ่งอาจต้องเผชิญการทำร้ายร่างกายครั้งแรก ผู้ถูกกระทำอาจให้อภัยได้ แต่ถ้าเกิดขึ้นบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ อาจกลายเป็นความเครียดหรือความแค้นในที่สุด

นอกจากนี้ผู้กระทำส่วนใหญ่มีเป้าหมายชัดเจนที่ต้องการให้ผู้อื่นอับอาย เจ็บตัว เสื่อมเสีย หรือด้อยค่าลง การถูกกลั่นแกล้ง ไม่ใช่เรื่องปกติ ประโยคที่ว่า “แค่เด็กแกล้งกัน” คำนี้ฟังดูเบาสำหรับ

ผู้ใหญ่ แต่ในมุมมองของเด็กที่ถูกกระทำหรือถูกกลั่นแกล้งนั้น เป็นเรื่องใหญ่มากสำหรับเขา เพราะเด็กต้องเจอกับปัญหาเดิม ๆ ซ้ำ ๆ ทุกวัน จนรู้สึกเครียด โดดเดี่ยว ซึมเศร้า กลายเป็นปมในวัยเด็ก

ดังนั้นผู้ใหญ่จึงต้องทำความเข้าใจกันใหม่ว่า เรื่องนี้ไม่ใช่เล็ก เพราะสามารถส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็กได้ การกลั่นแกล้งทางวาจา (verbal bullying) คือ การสื่อสาร เขียน เพื่อสื่อความหมาย กลั่นแกล้ง เช่น ล้อเล่น, เรียกชื่อ, แสดงความคิดเห็นทางเพศที่ไม่เหมาะสม, เหน็บแนม, และขู่ว่าจะทำอันตราย

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนที่จะผลิตสื่อจริง

กลุ่มได้คิดในเรื่องของการทำสื่อว่าจะผลิตสื่อในรูปแบบไหน รูปแบบของสื่อที่กลุ่มสนใจจะเป็นสื่อโปสเตอร์ แต่จะเป็นการวาดรูปแทนการใช้โปรแกรม เพราะเพื่อนในกลุ่มได้เสนอว่าอยากวาดรูปเพราะมีความสามารถด้านวาดรูป และคิดว่าถ้าใช้วิธีการวาดน่าจะดึงความสนใจให้กับเด็กและเยาวชนได้มาก แล้วยังทำให้เด็กและเยาวชนได้เห็นถึงโทษของการกลั่นแกล้งว่าเป็นอย่างไร

2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

กลุ่มตัดสินใจเริ่มจากการแบ่งหน้าที่กันว่าใครถนัดด้านไหน และอยากจะรับผิดชอบด้านไหน แล้วให้กลุ่มได้เสนอเกี่ยวกับโปสเตอร์ ไม่ว่าจะเป็น สี รูป ข้อความ รูปแบบการจัดวาง เพื่อให้โปสเตอร์ได้รูปแบบที่ดีที่สุด และสามารถทำให้ผู้อื่นสนใจโปสเตอร์นี้ให้มากที่สุด เพราะอยากให้เด็กและเยาวชนตระหนักและป้องกันการกลั่นแกล้ง

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามจากผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

กลุ่มตัดสินใจได้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ และยินดีมากๆที่จะนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อไปปรับแก้ไข เพราะกลุ่มมีความรู้ไม่มากนัก เมื่อได้ข้อเสนอแนะแล้วทางกลุ่มจึงนำมาแก้ไขและนำโปสเตอร์มาลงเผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นสื่อ TikTok Facebook YouTube และอื่นๆ ซึ่งกลุ่มตัดสินใจจากสื่อที่เด็กและเยาวชนสนใจมากที่สุด แล้วยังนำมาลงเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เห็นสื่อโปสเตอร์ที่กลุ่มตัดสินใจได้สร้างขึ้น

นำเสนอกลุ่มที่ 5 Something

ภาพที่ 7 โปสเตอร์กลุ่ม Something

“...ส่วนในโปสเตอร์ของกลุ่มเราก็จะพูดถึงการกลั่นแกล้งด้านวาจามากกว่า ที่เป็นอักษรเล็กๆ สีขาวข้างล่างจะพูดถึงข้อห้าม ส่วนสีขาวยังบนก็จะเป็นสไตล์ๆ คำคม ถ้าแปลคือ มีหลายคนที่เสียชีวิตลง เพราะคมมีดที่มาจากปลายนิ้วมือของเราและที่เราทำโปสเตอร์นี้ขึ้นมาเพราะพวกเราไม่ได้ส่งเสริมให้มีการกลั่นแกล้งเกิดขึ้น เราไม่เห็นด้วย...”

(นางสาวภัทมา สามะ, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ปัจจุบันระดับความรุนแรงของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งได้เพิ่มสูงมากขึ้นกว่าในอดีต ปัญหาการกลั่นแกล้งของคนในสังคม ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในกลุ่มเพื่อน สังคมที่ทำงาน หรือบนโลกออนไลน์มีเกิดขึ้นทุกวันและเป็นปัญหาที่กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก หลายคนอาจมองว่าการกลั่นแกล้งเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องสนุกสนานกันในกลุ่มเพื่อน แต่ปัจจุบันปัญหานี้ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งกับผู้ที่กระทำและผู้ถูกกระทำ การกลั่นแกล้งกันไม่ใช่เรื่องล้อเล่นอีกต่อไป แต่เป็นภัยร้ายที่ใกล้ตัวเรา และเป็นอันตรายมากกว่าที่คาดคิด แต่สำหรับในปัจจุบัน สื่อและเทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญและ

เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งของคนในยุคปัจจุบัน สำหรับในประเทศไทย พบว่า กลุ่มเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งผ่านโลกโซเชียลและคุกคามผู้อื่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนการผลิตสื่อจริง

สิ่งแรกเลยคือ กลุ่มเราได้รับความรู้จากสองท่านวิทยากรที่มาให้ความรู้เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งและการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อเพื่อนำมาปรับใช้แก้ปัญหาณรงค์เฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง จึงทำให้รู้ถึงโทษของการกลั่นแกล้งในรูปแบบต่างๆว่ามีในรูปแบบใดบ้างเพื่อนำมาปรับใช้กับการสร้างสรรค์สื่อเพื่อทำโปสเตอร์ขึ้นมาเพราะทำให้คนเห็นเข้าใจได้ง่าย

2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

มีการออกแบบว่าเราจะทำโปสเตอร์ในรูปแบบไหนเพื่อสื่อถึงอะไร ซึ่งกลุ่มเราทำโปสเตอร์ให้เห็นการกลั่นแกล้งทางด้านวาจา ซึ่งมีแบ่งหน้าที่ในการออกแบบไม่ว่าจะเป็น

1. ออกแบบข้อความที่จะใส่ในสื่อ ว่าควรใช้คำในรูปแบบใดเพื่อที่จะทำให้เข้าใจง่าย
2. ออกแบบภาพออกแบบสี การใช้สีแดงในโปสเตอร์เพื่อสื่อถึง ความอันตรายหรือน่ากลัว
3. การออกแบบฉากในการเล่าเรื่องราวการออกแบบเป็นเยาวชนชนที่ยืนปิดหูที่ไม่อยากได้ยินเสียงของผู้ที่มากลั่นแกล้ง
4. เมื่อทำเสร็จก็จะมีการวิเคราะห์อีกครั้งว่าควรมีการแก้ไขตรงไหนอีกบ้าง

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

จากที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ ควรที่ปรับเรื่องภาษาควรใช้ภาษาที่เห็นแล้วเข้าใจได้ง่ายเปลี่ยนฟอนต์เพื่อ

ความสวยงามที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายมากขึ้น เมื่อแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วสามารถนำไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถณรงค์ให้เยาวชนมีความตระหนักถึงโทษของการกลั่นแกล้งมากขึ้น

นำเสนอกลุ่มที่ 6 Amazeballs

ภาพที่ 8 หนังสือเรื่อง STOP BULLYING

“...หนังสือเรื่อง STOP BULLYING เลิฟแคร์ ไม่รังแกกัน กลั่นแกล้ง คือ การที่แสดงออกด้วยคำพูด หรือพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น รวมถึงคอมเมนต์ต่าง ๆ บนโลกออนไลน์ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกเพศทุกวัย ส่วนมากจะเกิดขึ้นในวัยเรียน พฤติกรรมการกลั่นแกล้งเป็นเรื่องน่ากลัวและน่ากังวลในสังคมไทย พวกเราจึงทำคลิปเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง เพื่อป้องกันตนเองและคนรอบข้างไม่ให้ถูกคุกคาม และสามารถรับมือกับมันได้...”

(นางสาวมาเรีย บูหมะ, นำเสนอวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2565)

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน ก่อนการผลิตสื่อจริง

ได้เข้าอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อออนไลน์ ความรู้ในเรื่องของการกลั่นแกล้งเพื่อนำข้อมูลมาปรับใช้กับสื่อสร้างสรรค์ที่อยากจะทำ คือการทำคลิปวิดีโอละครเรื่องสั้น และทำโปสเตอร์

2. ขั้นตอนการผลิตสื่อ

1. มีการประชุมเพื่อแบ่งหน้าที่ในการทำงาน

2. ออกแบบโปสเตอร์และเขียนสตอรี่บอร์ดเพื่อทำละครเรื่องสั้นให้เห็นภาพให้ผลงานออกมาเป็นรูปเป็นร่าง
3. นำเทคนิคการใช้ฟอนต์การใช้สีจากการฟังอบรมจากวิทยากรมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
4. นำข้อมูลของการกลั่นแกล้งมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมในการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งผ่านทางโปสเตอร์และละครเรื่องสั้น

3. ขั้นตอนการแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ

ผู้เชี่ยวชาญได้มีการแนะนำให้ปรับเปลี่ยนการใช้ฟอนต์และเรื่องภาษาที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น เมื่อแก้ไขเสร็จสมบูรณ์ก็สามารถที่จะนำไปเผยแพร่ในสื่อสังคมต่างๆได้ ไม่ว่าจะเป็น facebook instagramc และสื่อออนไลน์อื่นๆ มีการนำไปสเตอร์ปรี้นและแปะประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนให้ตระหนักถึงโทษของการกลั่นแกล้ง

1.2.3 ขั้นตอนการสังเกต

จากการดำเนินกิจกรรมในการนำเสนอผลงานของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งหมด 6 กลุ่ม ดังกล่าวนั้น ทำให้เห็นถึงความตั้งใจของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพยายามในการทำสื่อขึ้นมา โดยเด็กและเยาวชนได้ทำโปสเตอร์ และคลิปวิดีโอ มีความหลากหลายโดยเฉพาะโปสเตอร์ของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน มีความคิดสร้างสรรค์ ที่แตกต่างกันไป และผู้ร่วมกิจกรรมมีการใช้โปรแกรม canva โปรแกรม powepoint แอปตัดต่อวิดีโอ KineMaster - Video Editor ในการออกแบบทำสื่อ และจะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่เคยใช้โปรแกรมต่างๆ ในการทำสื่อ จะใช้วิธีการวาดรูปในการออกแบบสื่อ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการทำสื่อในครั้งนี้เป็นการเปิดอิสระ ทางความคิด ถึงแม้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ใช้โปรแกรมไม่เป็นก็สามารถทำสื่อออกมาในรูปแบบใดก็ได้

จากนำเสนอผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม คณะกรรมการก็ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้แก่ การเพิ่มโลโก้ต่าง ๆ ของผู้สนับสนุนและการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แก้ไขโทนสี แล้วนำข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการได้แนะนำให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม ไปการปรับปรุงแก้ไข ในบางส่วนของผลงานที่ต้องเพิ่มเติมให้เสร็จสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปเผยแพร่ในสังคมออนไลน์ เพื่อให้เป็นการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

1.2.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

ในส่วนของการผลิตสื่อในครั้งนี้พบว่าผู้ร่วมกิจกรรมได้ออกแบบสื่อตามความถนัดของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการใช้โปรแกรม canva โปรแกรม powepoint แอปตัดต่อวิดีโอ KineMaster - Video Editor หรือแม้แต่การวาดภาพพระบายสี วิดีโอเป็นคลิปสั้นหรือหนังสือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความกระตือรือร้น ตั้งใจในการทำสื่อออกมาให้มีความน่าสนใจและมีความสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์การเฝ้าระวังปัญหาการถูกลั่นแกล้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา และได้นำสื่อที่ประกวดได้นำไปเผยแพร่ในเพจต่าง ๆ

1.3 การดำเนินงานวงจรที่ 3

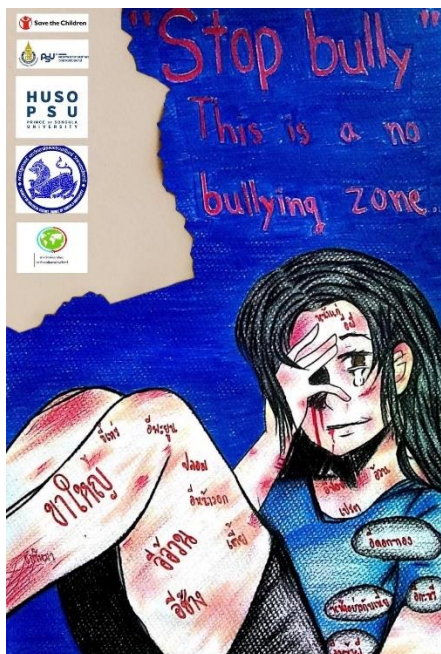
1.3.1 การปรับปรุงแผน

การปรับปรุงแผนในครั้งนี้ 3 พบว่ามีการปรับปรุงเพิ่มเติมในส่วนของผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยทางผู้วิจัยได้ส่งไฟล์โลโก้ต่าง ๆ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำไปเพิ่มเติมในผลงานและปรับการใช้ภาษาที่เห็นสื่อแล้วเข้าใจได้ง่ายขึ้น และแก้ไขโทนสีของสื่อเพื่อให้เข้าถึงความรู้สึก เช่น แดงหมายถึงอันตราย สีเหลือง หมายถึงการเฝ้าระวัง เป็นต้น และปรับภาพที่มีความรุนแรงออก เพราะภาพบางภาพอาจจะเป็นชี้แนะให้กระทำความรุนแรงเหมือนในภาพดังกล่าว

1.3.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ

ให้ผู้ร่วมกิจกรรม แต่ละทีม ส่งผลงานงานฉบับสมบูรณ์เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาคะแนนซึ่งจะมีคณะกรรมการให้คะแนนทั้งหมด 3 คน โดยคณะกรรมการจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อและผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการเกี่ยวกับการถูกลั่นแกล้งและนำผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมนำไปเผยแพร่ทางออนไลน์ เพื่อให้เด็กและเยาวชน หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เล่นโซเชียล ได้ดูผลงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางเพจ “นกรับข่าวในพื้นที่สีแดง” และให้เด็กและเยาวชนที่เข้ากิจกรรมทำแบบสอบถามและแบบประเมินกิจกรรมในครั้งนี้

ผลงานที่ 1 Stop bully

ภาพที่ 9 ผลงานของกลุ่ม Gossip girl

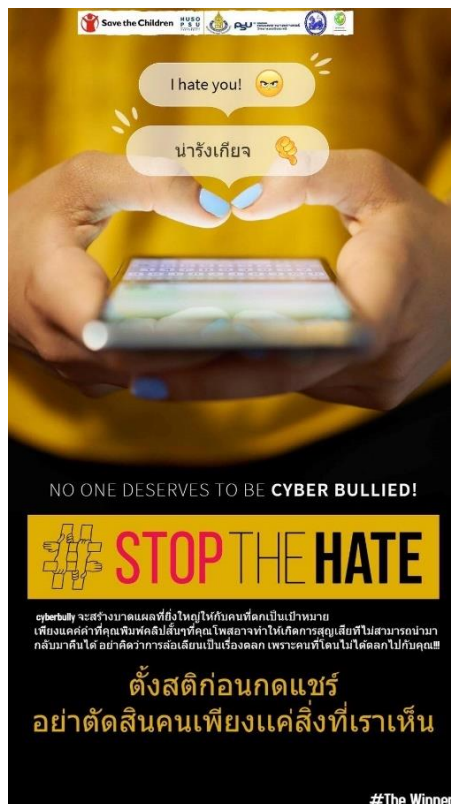
“...สามารถไปทำแบบว่าจัดนิทรรศการ หรือ บอร์ดหน้าห้อง ว่าการกลั่นแกล้งคืออะไร ประโยชน์ก็น่าจะทำให้แบบหลาย ๆ คน ได้ใช้สติในการคิดแก้ปัญหา เรียนรู้ที่เอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงข้อดีข้อเสียของพฤติกรรมที่ทำลงไป ว่าจะมีผลกระทบทางบวกหรือลบกับใครบ้าง พฤติกรรมไหนที่ไม่ควรกระทำต่อผู้อื่น แม้ว่าคนที่เป็นฝ่ายกระทำอาจจะมองว่าพฤติกรรมนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่สำหรับคนอื่น ๆ ที่โดน มันอาจจะไม่ใช่...”

(นายฮาบาส โยสัน, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

“...โปสเตอร์สวยมาก และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในสังคมออนไลน์...”

(นางสาวนุรีดา เจอะอีซอ, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

ผลงานที่ 2 Stop the hate

ภาพที่ 10 ผลงานของกลุ่ม Winner

“...การกลั่นแกล้งคือการทำให้คนอื่นเสียความมั่นใจในตัวเองโดยเฉพาะการกลั่นแกล้งทางหน้าตาหรือจิตใจ การพิมพ์ข้อความต่าง ๆ ผ่านสังคมออนไลน์จะทำให้คนที่โดนทั้งเครียดและอาจจะเป็นโรคซึมเศร้าได้ สำหรับโพสต์ออร์นี้ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่สามารถนำไปประชาสัมพันธ์ เป็นคำเตือนให้กับคนหลาย ๆ คนได้...”

(นางสาวอารีณี ปล่องหอย, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

“...การพิมพ์ข้อความในออนไลน์ก็เป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวัง บางทีคนที่ได้รับข้อความเขาอาจจะมีความรู้สึกไม่ดี เสียใจ คิดมาก ฉะนั้นแล้วเราทุกคนจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ด้วย...”

(นายแวมูฮัมหมัด มะเซ็ง, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

ผลงานที่ 3 Stop bullying now

ภาพที่ 11 ผลงานของกลุ่ม Something

“...โปสเตอร์ที่จัดทำขึ้นมาแสดงให้เห็นถึงความน่ากลัวของคำกรณณ์แก๊งเป็นการรณรงค์ที่จะคิดจะกั๊งแก๊งคนอื่น ๆ ต่อไปและสามารถนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ได้เพื่อเป็นการตักเตือน...”

(นายมะเต มะนอสะ, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

“...โปสเตอร์นี้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพราะอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของโลกเมื่อเผยแพร่ไปแล้วไม่เพียงแต่คนในพื้นที่และคนในประเทศไทยคนต่างชาติของสามารถเข้าถึงได้...”

(นางสาวนัตริณา ตาเยะ, สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2565)

ผลงานที่ 4 Stop bullying

ภาพที่ 12 ผลงานของกลุ่ม N'Cyberbullying

“...รูปนี้ก็สวยอยู่แต่สีมันจืด ต้องทำแบบคนที่เห็นแล้วรู้สึกอยากอ่าน แต่เด็กมัธยมทำได้ขนาดนี้ถือว่าสวยแล้วครับ เป็นโปสเตอร์ที่ดี เป็นการเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน...”

(นายอิทธิชัย โนะ, สัมภาษณ์ 24 มีนาคม 2565)

“...เป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดี ชอบที่มีเยาวชนให้ความสำคัญกับเรื่องนี้...”

(นางสาวนุรฟาติน ยะโกะ, สัมภาษณ์ 24 มีนาคม 2565)

ผลงานที่ 5 Stop! bullying

ภาพที่ 13 ผลงานของกลุ่ม Equality

“...เป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดีควรมีการสนับสนุนที่จริง เพราะสังคมสมัยมีการกลั่นแกล้งกัน ด้วยทำพูดและโซเชียล โดยไม่คิดคำนึงถึงคนที่โดน เป็นจุดเริ่มต้นเล็กที่ดีมากสนับสนุนต่อไป...”

(นางสาวทักษิณา ดือระ, สัมภาษณ์ 6 มีนาคม 2565)

“...การกลั่นแกล้งคนอื่นเป็นสิ่งไม่ดี แต่บางทีคนที่กลั่นแกล้งคนอื่นไม่รู้ตัวด้วยซ้ำว่าตัวเอง กำลังกลั่นแกล้งคนอื่น การประชาสัมพันธ์ผ่านโปสเตอร์ หรือสื่อต่าง ๆ เป็นการเตือนและเป็นสิ่งที่ดี ต้องพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ...”

(นายชุลกิฟลี สุรา, สัมภาษณ์ 6 มีนาคม 2565)

ผลงานที่ 6 Stop bullying เลิฟแคร์ ไม่รังแกกัน

ภาพที่ 14 ผลงานของ Amazeballs

“...การกลั่นแกล้ง เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้นในตัวเราเองหรือผู้อื่น และการที่เราโดนคนอื่นมาต่อว่าเราก็จะมีความรู้สึกไม่ดีขึ้น รู้สึกว่าตัวเองไม่มีค่า การที่เรามาอ่าน ข่าว ดูคลิปสั้นๆ โปสเตอร์ หรือ สื่อต่างๆที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง มันจะทำให้รู้สึกที่ไม่ควรที่จะต้องไปแคร์กับพวกนั้น บางทีชีวิตคนเรายิ่งดีขึ้นเพราะเลิกแคร์คนอื่น ไม่สนใจกับการถูกกลั่นแกล้ง ใช้ชีวิตอย่างมีสติ...”

(นางสาวอานีลา บาฮี, สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2565)

“...โปสเตอร์นี้ที่สามารถนำไปกระจายข่าวสารได้ เพื่อเป็นคำเตือน ในการถูกกลั่นแกล้งทางร่างกาย ทางวาจา ทางสังคม และบนโลกไซเบอร์ ซึ่งชอบในที่เยาวชนได้เล็งเห็นถึงปัญหาเรื่องนี้ เพราะบางคนคิดว่ามันเป็นเรื่องเล็ก ๆ แต่จริง ๆ แล้วการถูกกลั่นแกล้งในปัจจุบันเกิดขึ้นเยอะมาก ...”

(นายสุรชัย บินอุซัยง์, สัมภาษณ์ 27 มีนาคม 2565)

ภาพที่ 15 ผลงานวิดีโอของกลุ่ม Amazeballs

“...วิดีโอจะถ่ายทอดความรู้สึกผ่านนักแสดง ทำให้คนดูเข้าใจได้ง่ายไม่ ซ้ำซ้อน บทสรุปของวิดีโอนี้สามารถที่จะให้ข้อคิดกับคนที่ดูได้...”

(นายอิรฟาน อุเซ็น, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2565)

1.3.3 ขั้นตอนการสังเกต

จากการสังเกตผู้เข้าชมผลงานได้ให้ข้อคิดเห็นว่า สื่อที่เยาวชนได้สร้างสรรค์ขึ้นสามารถนำไปเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หรือแม้กระทั่งการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งผ่านสื่อที่เยาวชนสร้างสรรค์ขึ้นผ่านการวาดภาพ การออกแบบโปสเตอร์ (Poster) หรือแม้แต่การทำสื่อวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งทางด้านร่างกาย ด้านวาจา ด้านสังคม และด้านสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์ โดยสื่อที่ใช้เป็นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ถึงแม้ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษก็ตาม แต่คนไทยยังสามารถที่จะเข้าถึงสื่อชิ้นนี้ได้ด้วยเช่นกัน ซึ่งทำให้ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งเสียความมั่นใจ ก่อให้เกิดความเครียด อันนำไปสู่การเกิดภาวะโรคซึมเศร้า ดังนั้นแล้วเราทุกคนจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการถูกกลั่นแกล้ง โดยการใช้ชีวิตอย่างมีสติ การที่เด็กมัธยมสามารถทำได้ขณะนี้ถือว่าน่ายกย่อง อีกทั้งสามารถนำไปพัฒนาในอนาคตได้

1.2.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

ในการดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้ พบว่า ผู้ร่วมเข้าร่วมและผู้เข้าชมผลงาน มีการตอบรับจากการนำเสนอผลงานและชมผลงาน โดยทางผู้วิจัยสามารถที่จะนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะบนสื่อออนไลน์ได้ เช่น ทางเพจของ นกพิราบขาวในพื้นที่สีแดง โดยเผยแพร่เป็นสาธารณะทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อที่ผู้เข้าร่วมได้ผลิตขึ้น ในการประชาสัมพันธ์และเป็นกระบอกเสียงในการเฝ้าระวังปัญหาการ

ถูกกลั่นแกล้งในสังคมปัจจุบัน เพื่อลดปัญหาการถูกกลั่นแกล้งทั้งร่างกาย วาจา สังคม และสื่อออนไลน์ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้มีพื้นฐานและเพิ่มศักยภาพในการใช้สื่อออนไลน์อย่างระมัดระวัง และดำรงชีวิตให้ห่างไกลจากการถูกกลั่นแกล้ง เพื่อให้สังคมชีวิตและสังคมออนไลน์ดีขึ้น

การวิจัยในครั้งนี้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ จะนะ เทพา สะบ้าย้อย นาทวี ผู้ที่ได้เข้ากิจกรรมในครั้งนี้สามารถนำความรู้จากการอบรมการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ผู้เข้าร่วมสามารถพัฒนาสื่อออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และนำไปเผยแพร่ในสื่อออนไลน์เพื่อเป็นการเฝ้าระวังปัญหาการถูกกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนใต้ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการเข้าอบรมพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะในการอบรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วม

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมีผู้ให้ข้อมูลวิจัย จำนวน 40 คน คือ เด็กและเยาวชน โดยประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา จังหวัด อาศัยอยู่ ดังปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วม

วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	5
หญิง	38	95
อายุ		
16 ปี	11	27.5
ชาย	1	2.5
หญิง	10	25
17 ปี	19	47.5
ชาย	1	2.5
หญิง	18	45
18 ปี	6	15
ชาย	0	0
หญิง	6	15
19 ปี	4	10
ชาย	0	0
หญิง	4	10
ศาสนา		
อิสลาม	40	100
สถานภาพ		
โสด	40	100

วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เข้าร่วมอบรม	จำนวน	ร้อยละ
-----------------------------------	-------	--------

(ต่อ)		
อาศัยอยู่กับ		
บิดา	3	7.5
มารดา	5	12.5
บิดา-มารดา	31	77.5
อื่น ๆ โปรดระบุ	1	2.5

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไป

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป พบว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นเพศชาย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5 เพศหญิง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 95 อยู่ในช่วงอายุ 16-17 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 และในอายุ 18-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนใหญ่เป็นศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ 100 และมีสถานะโสด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่าภูมิภาคจันทบุรีและสงขลา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 ในส่วนจังหวัดยะลาและนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ 25 และพบว่าอาศัยอยู่กับบิดาและมารดามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.5 และอาศัยอยู่กับมารดา คิดเป็นร้อยละ 12.5 อาศัยอยู่กับบิดา คิดเป็นร้อยละ 7.5 และอาศัยอยู่กับอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้ระบุ คิดเป็นร้อยละ 2.5

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์

ประเด็นการกลั่นแกล้ง

1. เมื่อได้ยินคำว่า การรังแก หรือ บูลลี่ นักเรียนรู้สึกอย่างไร คิดว่ามันเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ควรทำไม่ควรทำ

การกลั่นแกล้งที่แสดงออกด้วยคำพูด หรือ พฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งมักเกิดขึ้นในสังคมที่มีช่องว่างระหว่างผู้ที่มีพลังกำลัง หรืออำนาจมากกว่าแสดงออกแก่ผู้ที่ยอ่อนแอกว่า เป็นการกลั่นแกล้งผู้อื่นที่ทำให้เกิดความเสียหาย อับอาย และเป็นทุกข์ ซึ่งเป็นคำที่ใช้รังแกคนอื่น ทางจิตใจ โดยการกระทำ คำพูด การกีดกันทางสังคม หรือผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ที่เรียกว่า Cyber bullying

คำว่ากลั่นแกล้งค่อนข้างโหดร้าย สำหรับบางคนที่ไม่โดนกลั่นแกล้ง ทำให้เขาเสียความมั่นใจหรือบางคนถึงขั้นทำร้ายตัวเองเพราะคำพูดที่ไม่น่าฟังหรือคำพูดที่ทำให้คน ๆ หนึ่งรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจได้เลย ซึ่งการกลั่นแกล้งเป็นการทำร้ายผู้อื่นโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม เป็นสิ่งที่เป็คำพูดที่อาจจะล้อเล่นโดยไม่คำนึงถึงจิตใจของผู้ฟังว่าจะรู้สึกอย่างไร เป็นการกลั่นแกล้ง การพูดต่อหน้าด้วย

คำพูดที่ไม่เหมาะสม มีความรุนแรงกระทั่งเกิดผลกระทบต่อจิตใจ ยั่วยุยเยาะเย้ย ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดทั้งทางด้านกายและทางด้านจิตใจ และคำพูดอื่น ๆ ที่แสดงถึงการกระทำไม่ดีให้อีกฝ่ายกระทบกระเทือนจิตใจ ซึ่งปัจจุบันการกลั่นแกล้งในประเทศไทยสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงอายุและทุกสังคม

การกลั่นแกล้งด้านร่างกาย

การกลั่นแกล้งที่โดนเพื่อนแกล้งโดยการทำร้ายร่างกาย เช่น ตบศีรษะ ดึงผ้าคลุม ตะแตะ หรือเล่นด้วยความรุนแรงโดยที่ผู้กระทำไม่ยินยอมทำให้ผู้ถูกรับทำ มีความรู้สึกเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ทำให้ไม่กล้าเข้าสังคมเพราะกลัวว่าตัวเองเป็นคนที่เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ทำให้เพื่อนรังเกียจจึงถูกกลั่นแกล้ง และทำให้ขาดความมั่นใจ

การกลั่นแกล้งด้านวาจา

การกลั่นแกล้งที่โดนกลั่นแกล้งโดยการใช้คำพูดเพื่อให้อีกฝ่ายรู้สึกไม่ดี ล้อเลียนในเรื่องของรูปร่างหน้าตาของผู้อื่น ไซ้คำพูดรุนแรง ต่อว่าบิดามารดา พูดดูถูกข้อดีของผู้อื่น ทำให้สร้างบาดแผลในใจ เป็นคำที่ได้ยินแล้วเกิดผลกระทบทางจิตใจ และทำให้ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งเสียความรู้สึกเสียความมั่นใจในตัวเอง จึงทำให้ตัวเองปลีกตัวออกจากสังคมจึงทำให้ตัวผู้นั้นขาดความกล้าแสดงออก การเป็นตัวของตัวเอง

การกลั่นแกล้งด้านสื่อสังคมออนไลน์

โดยกลั่นแกล้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การโพสรูปลงสื่อสังคมออนไลน์แล้วมีคนมาคอมเมนต์หยอกล้อด้วยคำแรงๆทำให้เสียความรู้สึก ขาดความมั่นใจ ถูกล้อเลียนจากการลงสตอรี่ การไม่ใช้ฟิลเตอร์แล้วเป็นตัวตลกของผู้อื่น การประชุมงานกลุ่มผ่านออนไลน์ ทำให้เพื่อนอับอายโดยจับภาพหน้าจอไว้ล้อเลียนทำให้เพื่อนไม่กล้าเปิดกล้องอีกเลยเพราะกลัวโดนกลั่นแกล้ง

การกลั่นแกล้งไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบไหนก็ทำให้ผู้อื่นเสียความรู้สึก ขาดความมั่นใจในตัวเอง ทำให้ไม่กล้าเข้าสังคมเพื่อเป็นการป้องกันตัวเองให้รู้สึกปลอดภัยถ้าผู้ที่ถูกรับทำการกลั่นแกล้งในหลายๆ ด้านแล้วไม่มีเซฟโซน หรือคนคอยดูแลขาดคนคอยให้กำลังใจ ก็จะทำให้คิดสั้น หรือทำร้ายตัวเองเพื่อไม่อยากอยู่เป็นผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งอีก

2. หากมีประสบการณ์ ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยค่ะ ว่าเป็นอย่างไร ทางร่างกาย ทางวาจา หรือ ทางสังคม หรือถ้า ไม่มีประสบการณ์ ท่านเคยเห็นคนอื่นทำการรังแกมั๊ย ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย

ไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งและไม่สนับสนุนกับคำว่ากลั่นแกล้ง เพราะไม่มีใครสมควรตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้ง คิดว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรเกิดขึ้นกับทุกคนและไม่ควร

ปฏิบัติต่อผู้อื่น การกลั่นแกล้งไม่ควรเกิดขึ้นกับใคร ไม่ว่าจะกับเพศไหนหรือวัยใดก็ตาม ทุกคนไม่ควรโดนกลั่นแกล้ง อยากให้คำว่า การกลั่นแกล้ง ได้ออกไปจากสังคมเพราะคำนี้สามารถทำลายชีวิตคนคนหนึ่งได้ และเป็นการไม่ให้ความเคารพสิทธิส่วนบุคคล การที่เราล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวของคนอื่น วิจารณ์คนอื่นในทางที่ไม่ดี ไม่ว่าจะผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ คำพูดจา คือ การใช้คำพูดในการกลั่นแกล้ง โดยใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ การกระทำร้ายร่างกาย คือ การทำร้ายตบตีกัน

การกลั่นแกล้งไม่ได้มีอยู่แค่ในโลกไซเบอร์ (Cyber) แต่เกิดขึ้นได้ทุกที่ในโลกความจริงไม่ว่าจะเป็นในสถานศึกษาหรือที่ทำงานและเกิดขึ้นมานานแล้ว คำว่ากลั่นแกล้ง มันเป็นสิ่งที่สร้างพลังลบให้กับคนที่มีจุดด้อยกว่า และเมื่อถูกกลั่นแกล้งก็จะทำให้เกิดการไม่มั่นใจในตัวเอง และพบว่าส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การถูกกลั่นแกล้งทั้งตัวเองและคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นการโดนกลั่นแกล้งทางคำพูดหรือทางกายก็ตาม

3. นักเรียนคิดว่ามีวิธีการเฝ้าระวังการบูลลี่ด้วยวิธีใดบ้างและทำอย่างไร

วิธีการป้องกันและเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง คือ การหลีกเลี่ยงจากบุคคลนั้นที่เคยกลั่นแกล้งเรา และคอยสังเกตเพื่อนในห้องว่ามีพฤติกรรมกลั่นแกล้งคนอื่น ๆ หรือไม่ และไม่เก็บคำพูดเหล่านั้นมาคิดมาก พยายามหลีกเลี่ยงจากบุคคลเหล่านั้น มีขอบเขตความเป็นส่วนตัวเพราะไม่ใช่ใครก็ได้ที่จะแสดงความเข้มแข็ง ไม่เคารพคนอื่นและไปกลั่นแกล้งก่อน หากสถานการณ์เลวร้ายลง เราอาจรู้สึกได้ว่า แล้วเราต้องอดทนกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นไว้มากแค่ไหนเมื่อเราโดนกลั่นแกล้งและโดนด่า หากคุณเป็นคนที่ถูกกลั่นแกล้งไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่มียังไม่ค่อยร้ายแรงมากนัก แต่ก็ควรให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพจิตใจของตนเองเป็นอย่างมาก

การรับมือกับปัญหาการกลั่นแกล้งที่ดี คือการใช้ชีวิตอย่างมีสติ เฉยเมยต่อสถานการณ์ ตอบโต้เมื่อโดนกลั่นแกล้ง ชี้แจงให้ถูกจังหวะ ไม่คิดแค้นผู้อื่น ลดความสนใจต่อเรื่องราวต่าง ๆ เครียดให้น้อยลง หรือไม่วิตกกังวลเกินไป รวมถึงเลือกที่จะใช้ชีวิตในสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดี ปิดรับเรื่องราวทางสื่อสังคมออนไลน์บ้าง หากหาทางออกไม่ได้ควรพบแพทย์เพื่อรับการรักษาอย่างเหมาะสม ทำความเข้าใจการกลั่นแกล้งให้จริงจัง กล้าที่จะแสดงความไม่พอใจต่อผู้กระทำความผิด ถ้าโดนกลั่นแกล้งต้องบอกครูและพ่อแม่หรือคนรอบข้าง

ประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์

4. ยกตัวอย่างแอปพลิเคชันที่ท่านใช้บ่อยที่สุด เพราะเหตุใด

แอปพลิเคชันที่พบว่าใช้บ่อยที่สุด คือ Instagram เพราะเป็นแอปพลิเคชัน (Application) ที่เยาวชนนิยมใช้กันอย่างมากเพราะเยาวชนวัยนี้ต้องการที่จะสื่อสารและแสดงออก อยากมีตัวตนในสื่อ

สังคมออนไลน์ เป็นแอปพลิเคชัน (Application) ที่สามารถคอยเล่าชีวิตประจำวันและยังมีลูกเล่นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายรูปที่ดูสวยมากขึ้น (Filter) ให้พอดีนเด่นสำหรับเยาวชนวัยนี้ มีความรวดเร็วในการส่งสารและเข้าถึงง่ายภายในเวลาไม่กี่นาที และยังสามารถตั้งเป็นส่วนตัวและจำกัดบุคคลที่เราไม่ต้องการให้เข้าถึง และสามารถตัดต่อวิดีโอเป็นคลิป (reel) ได้อย่างง่าย ยังสามารถได้รับข่าวสารจากบุคคลอื่นในฟีดข่าวของอินสตาแกรม (Instagram) แล้วยังสามารถมาพูดคุยกับผู้อื่นด้วยการไลฟ์สดผ่านช่องทางแอปพลิเคชันนี้ได้เช่นกัน

นอกจากนี้ก็ยังมียังมีแอปพลิเคชันที่รองลงมาคือ **Facebook** ยังเป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนมานาน เพราะ มีการอัปเดตข่าวสารใหม่ ๆ ตลอด เป็นแอปพลิเคชันที่มีความหลากหลายทางข่าวสาร มีความทันสมัย ติดต่อกับผู้อื่นสะดวก คนส่วนมากจะโพสต์หรือแชร์สื่อต่าง ๆ ผ่านช่องทางนี้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนการสอน การหากลุ่มเพื่อน แม้กระทั่งการค้าขายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

แอปพลิเคชันรองลงมาที่มีความนิยมมากไม่ต่างจากแอปพลิเคชันอื่น ก็คือ **TikTok** เป็นแอปพลิเคชันที่มีเด็กและเยาวชนให้ความสนใจอย่างมากเช่นกัน เพราะมีความบันเทิงหลากหลายให้รับชม ไม่ว่าจะเป็นคลิปตลก เพื่อสร้างเสียงหัวเราะให้กับบุคคลอื่น ๆ คลิปเนื้อหาเรียนรู้ เพื่อเป็นสาระการเรียนรู้ให้กับผู้เข้าชมได้ คลิปข้อมูลข่าวสาร เพื่อทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารต่าง ๆ ในปัจจุบันได้ หรืออาจเป็นช่องทางการหาบุคคลที่ตัวหายจากครอบครัว แล้วเป็นแอปพลิเคชันที่มีความหลากหลายของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกัน มีความสนุกเฮฮา ดูแล้วไม่มีความน่าเบื่อ สร้างสีสันให้กับชีวิตได้

Twitter เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถรองอันดับข่าวเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะสามารถรับรู้ข่าวในทุกเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว สามารถกระจายข่าวสารหรือแชร์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เราสนใจให้กับผู้คนที่กำลังติดตามเรา แล้วยังสามารถเป็นช่องทางการติดตามบุคคลที่เป็นต้นแบบหรือบุคคลที่เราชื่นชอบได้ และเป็นช่องทางการขายของออนไลน์ผ่านกล่องโพสต์หรือความคิดเห็นตามช่องทางบุคคลอื่น ๆ ได้ สามารถสื่อสารพูดคุยผ่านกล่องข้อความได้เช่นกัน และได้พูดคุยทักทายเพื่อนใหม่ผ่านแอปพลิเคชันนี้ได้ด้วยเช่นกัน อีกทั้งยังตั้งเป็นพื้นที่ส่วนตัวเพื่อเป็นช่องทางการระบายความรู้สึกได้เช่นกัน อีกทั้งยังได้พูดคุยกับบุคคลอื่นได้เช่นกันด้วยการเปิดสเปซและขอไมค์เพื่อพูดคุยได้

Messenger เป็นแอปพลิเคชันที่ทำให้เยาวชนสนใจไม่แพ้กัน เพราะเป็นช่องทางการสื่อสารที่สะดวกที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อสารกับเพื่อนในทุก ๆ วัน และสามารถสร้างแชทกลุ่มไว้เพื่อพูดคุยกับเพื่อน ๆ ได้หลายคน แล้วยังสามารถไว้เพื่อเป็นการเรียนการสอนได้ ไม่จำเป็นการส่งงาน หรือส่งข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถวิดีโอคอลกับคนในครอบครัว เพื่อน ๆ และบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล สามารถทำให้เห็นหน้าตากัน อีกทั้งมีลูกเล่นการเปลี่ยนฟิลเตอร์ต่าง ๆ ได้ และสามารถส่งรูปภาพ วิดีโอ หรือแชร์ข่าวสารจากที่อื่นส่งมาในกล่องข้อความได้เช่นกัน และได้ลงเรื่องราวการใช้ชีวิตของเราต่าง ๆ ผ่านสตอรี่ (Story) ได้อีกด้วย

Youtube เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เยาวชนสนใจเช่นกัน เพราะเป็นช่องทางการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ สามารถค้นหาที่เราต้องการเรียนรู้หรือสิ่งที่เราสนใจได้ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ เช่น วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งยังมีการเรียนรู้การใช้ชีวิต อาทิเช่น วิธีการแต่งตัว วิธีการแต่งหน้า วิธีการใช้เวลาในแต่ละวัน แม้กระทั่งการฟังเพลงเพื่อความผ่อนคลาย หรือการสร้างสีสันให้กับตัวเอง และครอบครัวได้ แล้วยังสามารถดูคลิปสอนเต้นเพื่อความบันเทิงให้กับตัวเองและผู้อื่นได้เช่นกัน

Line ก็เป็นตัวเลือกของเยาวชนเช่นกัน เพราะเป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางเช่นกันที่สะดวก และสามารถวิดีโอคอลกับเพื่อนในไลน์ หรือสามารถส่งรูปภาพ และสร้างอัลบั้มเพื่อเก็บรูปภาพได้ แล้วยังสามารถส่งวิดีโอเพื่อเก็บไว้เป็นความทรงจำได้เช่นกัน และสามารถเป็นโน้ตเพื่อเก็บไว้ได้นาน และสามารถสแกนเพื่อเข้าช่องทางอื่นเพื่อความสะดวกสบายเช่นกัน

5. นักเรียนคิดว่า จะสร้างสรรค์สื่อเพื่อเฝ้าระวังการบูลลี่ในรูปแบบใด ทำไมจึงเลือกแบบนี้

โปสเตอร์ เนื่องจากมีกระบวนการจัดทำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน อีกทั้งทำความเข้าใจได้ง่าย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากเพราะมันเป็นรูปแบบของโปสเตอร์โดยเราสามารถเผยแพร่โปสเตอร์ที่เราจัดทำขึ้นกระจายข่าวสารให้เพื่อนในเมสเซนเจอร์ (Messenger) หรือ โซเชียลมีเดีย อื่นๆ เป็นสื่อออนไลน์รูปแบบใหม่ๆ ที่มี การยอมรับความคิดเห็น คำวิจารณ์ ต่างๆ และสามารถนำข้อมูลที่ไต่ไปจะปรีนและไปติดในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่ผ่านไปผ่านมาได้อ่านเรื่องราว โปสเตอร์ที่ผลิตตามีเนื้อหาไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย เพราะเราจะได้ระวังคำพูดในสิ่งที่ควรระวังเพื่อไม่ให้คนที่ถูกกลั่นแกล้งมีสภาพที่ไม่ดีตามมา สื่อที่ทางกลุ่มดิฉันทำขึ้นมามีความน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร รูปภาพสามารถทำให้ผู้อื่นมีความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งตามวัตถุประสงค์ที่ทางผู้วิจัยจะสื่อออกมา สื่อที่สร้างขึ้นมา จะมีคำพูดและแรงบันดาลใจให้กับบุคคลที่ได้เข้ามาอ่าน และสื่อหรือโปสเตอร์นี้สามารถดูแล้วเข้าใจง่ายไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ตาม

คลิปวิดีโอหรือหนังสือ เมื่อดูคลิปวิดีโอหรือหนังสือ สามารถทำให้คนที่ได้ดูเข้าใจได้ถึงเรื่องที่ถูกจัดทำได้นำเสนอขึ้นมาในคลิปและหนังสือ คลิปวิดีโอสามารถสร้างข้อคิดหรือแนวคิดให้กับบุคคลที่รับชม ไม่ว่าจะสื่อนั้นจะเป็นสื่อที่ดีหรือไม่ดี เช่น สื่อที่ดีก็สามารถนำเสนอหรือเผยแพร่ให้กับทุกคนได้ รับชม และสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้ หรือสื่อที่ไม่ดีก็สามารถแนะนำและไม่นำไปเผยแพร่ หนังสือได้นำชีวิตจริงมาจัดทำเป็นหนังสือเพื่อสะท้อนข้อคิดให้บุคคลที่ได้รับชมนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ในการแก้ปัญหาหรือป้องกันการกลั่นแกล้งได้

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะในการอบรม

ตารางที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วม อบรม ด้านวิทยากรและด้านกิจกรรม

ด้านวิทยากรและด้านกิจกรรม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	เกณฑ์
1. การถ่ายทอดความรู้และการอธิบายเนื้อหา มีความชัดเจน	4.50	0.50	มากที่สุด
2. การเชื่อมโยงเนื้อหา ความรู้ภาษาที่ใช้ใน การอบรมเหมาะสม และเตรียมอุปกรณ์ พร้อมใช้งาน	4.40	0.54	ดีมาก
3. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม มี การแจ้งกำหนดการและวัตถุประสงค์ชัดเจน กิจกรรม เริ่มตรงเวลา	4.35	0.57	ดีมาก
4. เปิดโอกาสให้มีการตอบข้อซักถามในการฝึก อบรมอย่างทั่วถึง	4.55	0.59	มากที่สุด
5. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ไม่ สั้นและไม่ยาวจนเกินไป	4.40	0.62	ดีมาก
6. วิทยากรเข้าถึงง่าย เป็นกันเอง มีความรู้ และวิธี การสื่อสารที่เข้าใจง่าย	4.65	0.57	ดีมาก
รวม	4.48	0.58	ดีมาก

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม ทางด้านวิทยากรและด้านกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การถ่ายทอดความรู้และการอธิบายเนื้อหา มีความชัดเจน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.50$) การเชื่อมโยงเนื้อหา ความรู้ภาษาที่ใช้ในการอบรมเหมาะสม และเตรียมอุปกรณ์พร้อมใช้งานอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.40$) อีกทั้งระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม มีการแจ้งกำหนดการและวัตถุประสงค์ชัดเจน กิจกรรมเริ่มตรงเวลาและอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.35$) เปิดโอกาสให้มีการตอบข้อซักถามในการฝึกอบรมอย่างทั่วถึงอยู่ในเกณฑ์ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.33$) ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมไม่เร็วและไม่เกิดความยาวนานจนเกินไปอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.40$) และวิทยากรสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความเป็นกันเอง มีความรู้และวิธีการสื่อสารที่เข้าใจง่ายอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.65$)

ตารางที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วม อบรม ด้านความรู้ ความเข้าใจ และ ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	เกณฑ์
1. เนื้อหากิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และเป็น ประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม	4.60	0.58	มากที่สุด
2. หลังจากได้รับการอบรม ท่านมีความรู้ ความ เข้าใจเพิ่มขึ้น	4.30	0.68	ดีมาก
3. ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการอบรมและการ นำความรู้จากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้และ เผยแพร่ได้	4.50	0.55	มากที่สุด
รวม	4.47	0.62	มาก

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม ด้านความรู้ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” (\bar{X} =4.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เนื้อหากิจกรรมมีความรู้ความ เข้าใจและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ “มากที่สุด” (\bar{X} =4.60) หลังจากได้รับการ อบรม ท่านมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” (\bar{X} =4.30) และประโยชน์ที่ท่าน ได้รับจากการอบรมและการนำความรู้จากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ได้ อยู่ในเกณฑ์ “มาก ที่สุด” (\bar{X} =4.50)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเจาะจงเด็กในโรงเรียน เพื่อสำรวจจำนวนจากคนใกล้ชิดตัวในการใช้สื่อสังคมออนไลน์
2. ควรที่จะให้ความรู้กับผู้ปกครองร่วมด้วยในการรับฟังปัญหา วิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์
3. ควรมีการรณรงค์ในบริเวณโรงเรียนเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งบนสื่อสังคมออนไลน์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา กรณีศึกษา กลุ่มเด็กและเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยพิจารณาการให้ข้อมูลของกลุ่มเด็กและเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา

เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์

ประเด็นการกลั่นแกล้ง พบว่า การกลั่นแกล้งที่แสดงออกด้วยคำพูด หรือ พฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งมักเกิดขึ้นในสังคมที่มีช่องว่างระหว่างผู้ที่มีพลังกำลัง หรืออำนาจมากกว่า แสดงออกแก่ผู้ที่อ่อนแอกว่า เป็นการกลั่นแกล้งผู้อื่นที่ทำให้เกิดความเสียหาย อับอาย และเป็นทุกข์ ซึ่งเป็นคำที่ซ้ำรังแกคนอื่น ทางจิตใจ โดยการกระทำ คำพูด การกีดกันทางสังคม หรือผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ที่เรียกว่า Cyber bullying ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ เดชมณี อมรฤทัย ภูสนาม และ ชนพัฒน์ ช่วยครุฑ (2563) ในประเด็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบและวิธีการจัดการการถูกกลั่นแกล้งทางโลกออนไลน์ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในการกลั่นแกล้งบุคคลอื่นและเป็นผู้ถูกกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ผลกระทบจากการถูกกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ จะส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจ เช่น เศร้า เครียด อับอาย หงุดหงิดง่ายไม่มีความมั่นใจในตนเอง และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แยกตัวออกจากสังคม ไม่กล้าที่จะพบปะผู้คน

การกลั่นแกล้งไม่ควรเกิดขึ้นกับใคร ไม่ว่าจะกับเพศไหนหรือวัยใดก็ตาม ทุกคนไม่ควรโดนกลั่นแกล้ง อยากรู้ให้คำว่าการกลั่นแกล้งได้ออกไปจากสังคมเพราะคำนี้สามารถทำลายชีวิตคนคนหนึ่งได้ และเป็นการไม่ให้ความเคารพสิทธิส่วนบุคคล การที่เราล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวของคนอื่น วิจารณ์คนอื่นในทางที่ไม่ดี ไม่ว่าจะผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ คำพูดจา คือ การใช้คำพูดในการกลั่นแกล้งโดยใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ การกระทำร้ายร่างกาย คือ การทำร้ายต่อบุคคล ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ จิราภา พึ่งบางกรวย (2563) กล่าวว่า พฤติกรรมการรังแกบนพื้นที่ไซเบอร์ที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด คือการกลั่นแกล้งด้วยวาจา โดยการกลั่นแกล้งแบบปกปิดที่มีการเผชิญหน้ากันนั้น การกลั่นแกล้งด้วยวาจา คือ การใช้คำพูดในการกลั่นแกล้งโดยใช้คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ เพื่อเหยียดหยามหรือล้อเลียน ซึ่งผลการวิจัยในกลุ่มวัยรุ่นนั้นมีความเห็นว่า ความเจ็บปวดของการถูกกลั่นแกล้งด้วยวาจาหรือการถูกล้อเลียนนั้น

มีความเจ็บปวดและฝึกลึกที่ยาวนานมากกว่าการถูกทำร้ายทางร่างกาย เช่น การถูกชกต่อยหรือถูกตบหน้า

การรับมือกับปัญหาการกลั่นแกล้งที่ดี คือการใช้ชีวิตอย่างมีสติ เจียบเฉยต่อสถานการณ์ ตอบโต้เมื่อโดนกลั่นแกล้ง ชี้แจงให้ถูกจังหวะ ไม่คิดแค้นผู้อื่น ลดความสนใจต่อเรื่องราวต่างๆ เครียดให้น้อยลง หรือไม่วิตกกังวลเกินไป รวมถึงเลือกที่จะใช้ชีวิตในสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดี ปิดรับเรื่องราวทางสื่อสังคมออนไลน์บ้าง หากหาทางออกไม่ได้ควรพบแพทย์เพื่อรับการรักษาอย่างเหมาะสม ทำความเข้าใจการกลั่นแกล้งให้จริงจัง กล้าที่จะแสดงความไม่พอใจต่อผู้กระทำความผิด ถ้าโดนแกล้งต้องบอกครูและพ่อแม่หรือคนรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรานนท์ อินทนนท์ และ พลินีเสริมสินศิริ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในระดับบุคคลและในระดับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ร่วมสนทนามีวิธีป้องกันและจัดการการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่เห็นพ้องกันว่าไม่สามารถที่จะหยุดยั้งการการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ให้หมดไปได้แต่สามารถป้องกันตนเองได้รวมทั้ง ใช้บุคคลที่ไว้รุ่นขึ้นชอบและยอมรับเป็นคนให้คำแนะนำ พูดถึงผลกระทบหรือข้อเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์

ประเด็นการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า แอปพลิเคชัน Facebook ยังเป็นที่นิยมในกลุ่มเยาวชนมานาน เพราะ มีการอัปเดตข่าวสารใหม่ ๆ ตลอด เป็นแอปพลิเคชันที่มีความหลากหลายทางข่าวสาร มีความทันสมัย ติดต่อกับผู้อื่นสะดวก คนส่วนมากจะโพสต์หรือแชร์สื่อต่าง ๆ ผ่านช่องทางนี้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนการสอน การหากลุ่มเพื่อน แม้กระทั่งการค้าขายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และแอปพลิเคชัน Twitter เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถกรองอันดับข่าวเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะสามารถรับรู้ข่าวในทุกเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว สามารถกระจายข่าวสารหรือแชร์ข้อมูลต่าง ๆ และเป็นช่องทางการขายของออนไลน์ผ่านกล่องโพสต์หรือความคิดเห็นตามช่องทางบุคคลอื่น ๆ ได้ สามารถสื่อสารพูดคุยผ่านกล่องข้อความได้เช่นกัน อีกทั้งแอปพลิเคชัน Youtube เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เยาวชนสนใจเช่นกัน เพราะเป็นช่องทางการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ สามารถค้นหาที่เราต้องการเรียนรู้หรือสิ่งที่เราสนใจได้ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ เช่น วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (2554) ได้ให้ความหมายของสื่อสังคม ออนไลน์ (Social Media) ว่าหมายถึง ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์บนสื่อ ใดๆ ที่สามารถเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้สามารถสื่อสารเนื้อหา อาทิ twitter.com, facebook.com, youtube.com, weblog ต่าง ๆ และสอดคล้องแนวคิดของ ภัชภา จิตศรีณยุกุล (2553) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง สังคม หรือการรวมตัวสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เรียกว่า ชุมชนออนไลน์ (Community Online) มี ลักษณะเป็นสังคมเสมือน (Virtual Community) สังคม เสมือนนี้เป็นการให้ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน และ เชื่อมโยงกันไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมี

การขยายตัว ผ่านการสื่อสารกันอย่างเป็นเครือข่าย เช่น เว็บไซต์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) มาสเปซ (MySpace) ยูทูบ (Youtube) ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น

สื่อที่สามารถไปเผยแพร่ เช่น โปสเตอร์ เนื่องจากมีกระบวนการจัดทำที่ง่าย ไม่ซับซ้อน อีกทั้งทำความเข้าใจได้ง่าย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากเพราะมันเป็นรูปแบบของโปสเตอร์โดยเราสามารถเผยแพร่โปสเตอร์ที่เราจัดทำขึ้นกระจายข่าวสารให้เพื่อนในเมสเซนเจอร์ (Messenger) หรือโซเชียลมีเดียอื่นๆ เป็นสื่อสารออนไลน์รูปแบบใหม่ๆ ที่มี การยอมรับความคิดเห็น คำวิจารณ์ ต่างๆ ซึ่งจะสอดคล้องแนวคิดของ เมย์ฟิลด์ (2008 หน้า 5) ที่ให้ความหมายของ Social Media ว่าเป็น กลุ่มของ สื่อออนไลน์รูปแบบใหม่ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ก่อเกิดการมีส่วนร่วม (Participation), เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น คำวิจารณ์ การแบ่งปันสารสนเทศ (Openness), การสนทนาแบบสองทาง (Conversation), ก่อเกิดชุมชนออนไลน์ (Community) และก่อก่อเกิดการเชื่อมโยงกัน ทั้งกับเว็บไซต์ อื่นๆ แหล่งข้อมูล และบุคคล (Connectedness)

บรรณานุกรม

- เกศรินทร์ โชคเพิ่มพูน. (2564). การพัฒนาแนวทางการตรวจสอบสื่อรูปแบบการมีส่วนร่วมของเยาวชนเครือข่ายเผ่าละว้า. *Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University*, 16(1) 17-18
- จิราภา พึ่งบางกรวย. (2563). การรับรู้ความเสี่ยงและการแก้ปัญหาการถูกกลั่นแกล้งบนพื้นที่ไซเบอร์ของกำลังพลในกองทัพบก. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระ จุลจอมเกล้า*, 7, 21-36.
- ชินดนัย ศิริสมฤทัย. (2560). *การรับรู้ ทักษะคิด และความตั้งใจในการเกิดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2565. สืบค้นจาก http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/3160/3/chindanai_siri.pdf
- ณัฐรา ชาววงจักร์. (2562). (รูปแบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พระมหานันทพงษ์ ญาณกวี (ศรีโยธา), สุรินทร์ ภูสิงห์. (2564). *การมีส่วนร่วมในการบริหารทรัพยากร. วารสาร บัณฑิตศึกษามหาจุฬาของแก่น*, 8(4), 17.
- SDG MOVE MOVING TOWARDS SUSTAINABLE FUTURE. (2565). SDG Insights | 1 ปีของการสื่อสาร เรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน: ถอดบทเรียนจากการทำงาน. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก <https://www.sdgmovement.com/2021/11/27/sdg-insights-one-year-of-sustainable->

- ภัทรจรัส บำรุงพงษ์, อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2562). การกลั่นแกล้งในมหาวิทยาลัย :กรณีศึกษานิสิตที่มีความ
มีความ ต้องการพิเศษ. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*, 15 (2), 52.
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2565
สืบค้นจาก <https://litci-thaijo.org/index.php/wichcha/article/view/101776/7881>.
- วีรวิษณุ เลิศรัตน์ธารงกุล. (2021). การกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ไซเบอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น : ความชุกวิธี การจัดการปัญหาและพฤติกรรมเสี่ยง. *วารสารวิชาการ และวิจัย
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11(1), 276-277.
- วงศกร สิงหรวงศ์. (2561). (กระบวนการสื่อสาร และปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อกระบวนการ
ตัดสินใจเข้าร่วม กลุ่มรณรงค์การใช้จักรยานของกลุ่มปั่นเดะ. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร).
- ศศิประภา เกษสุพรรณ, เสกสรรค์ ทองคำบรรจง, วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์. (2563). การกลั่นแกล้ง
ทางอินเทอร์เน็ต : การวัด การจัดกลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศของนิสิตระดับปริญญา
ตรี. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 15(2), 399.
- สรานนท์ อินทนนท์ และพลินี เสริมสินสิริ. (2561). การศึกษาวิธีการป้องกันการกลั่นแกล้งบนโลก
ไซเบอร์ของวัยรุ่น. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC
Academic Day ครั้งที่ 2, 8 มิถุนายน 2561. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้า
ไทย.1396
- สำนักข่าวอิศรา. (2564). ติดอันดับต้นของเอเชีย! เด็กไทยกว่า 80% เคยเจอ‘การกลั่นแกล้ง’ เกือบ
ครึ่งมอง เป็นเรื่องปกติ. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565
สืบค้นจาก [https://www.isranews.org/article/isranews-
article/105059-isranews-](https://www.isranews.org/article/isranews-article/105059-isranews-)
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2558). สสส. ผลิตสื่อสีขาวลดปัจจัยเสี่ยง. สืบค้น
เมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก [https://www.thaihealth.or.th/Content/30272-
%88%E0%B8%A2%E0%B8%87.html](https://www.thaihealth.or.th/Content/30272-%88%E0%B8%A2%E0%B8%87.html)
- สุกมาส เหมือนวงษ์ธรรม. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรอนงค์ เดชมณี, อมรฤทัย ภูสนาม, และชนพัฒน์ ช่วยครุฑ. (2563). รูปแบบ ผลกระทบและวิธีการจัดการก่อกวนทางโลกออนไลน์. The 7th NEU National Conference 2020 (NEUNC 2020), มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ.

ฤทัยชนนี สิทธิชัย, ฉันทากร ตุดเกื้อ. (2017). พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(1), 94.

Kemmis, S. & McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planner* (3rd ed.).
Victoria:Deakin University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสาม จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

คำชี้แจง แบบสอบถามใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการป้องกันปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเยาวชนในสาม จังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา มีดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อโซเชียลในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง แบ่งออก 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อโซเชียล

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง เลือกตอบแบบสอบถามและใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

- หญิง
 ชาย

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา

- อิสลาม
 พุทธ
 คริสต์
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. สถานภาพ

- โสด
 สมรส
 หย่าร้าง
 อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ภูมิลำเนา (บ้านเกิด)

- ปัตตานี
- ยะลา
- นราธิวาส
- สงขลา
- อื่น ๆ โปรดระบุ

6. อาศัยอยู่

- บิดา
- มารดา
- บิดา - มารดา
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อโซเชียลในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้ง แบ่งออก 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการกลั่นแกล้ง และประเด็นการพัฒนาสื่อโซเชียล

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นการตอบคำถามตามความเข้าใจของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม

1. เมื่อได้ยินคำว่า การรังแก หรือ บูลลี่ นักเรียนรู้สึกอย่างไร คิดว่ามันเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ควรทำไม่ควรทำ

.....

.....

.....

.....

2. หากมีประสบการณ์ ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยค่ะ ว่าเป็นอย่างไร ทางร่างกาย ทางวาจา หรือ ทางสังคม หรือถ้าไม่มีประสบการณ์ ท่านเคยเห็นคนอื่นทำการรังแกมั๊ย ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่ามีวิธีการเฝ้าระวังการบูลลี่ด้วยวิธีใดบ้างและทำอย่างไร

.....

.....

.....

4. ยกตัวอย่างแอปพลิเคชันที่นักเรียนใช้บ่อยที่สุด มา 3 รายการ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย และ ทำไม ท่านใช้ 3 แอปพลิเคชันนี้

.....

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่า จะสร้างสรรค์สื่อเพื่อเฝ้าระวังการบูลลี่ในรูปแบบใด ทำไมจึงเลือกแบบนั้น

.....

.....

.....

6. นักเรียนคิดว่าสื่อที่ทำขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

หลักเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน

โครงการ วิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา (ภายใต้โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้)

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

ชื่อทีม.....

เกณฑ์การให้คะแนน ทั้งหมด 50 คะแนน แบ่งเป็นดังต่อไปนี้

เกณฑ์การพิจารณา	คะแนนเต็ม	คะแนน
1. ด้านเนื้อหาที่น่าสนใจ (20 คะแนน)		
1.1 กำหนดจุดประสงค์ชัดเจน	7 คะแนน	
1.2 กำหนดแก่นชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	7 คะแนน	
1.3 เนื้อหาสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	6 คะแนน	
2. ด้านการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย (10 คะแนน)		
2.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายชัดเจน	10 คะแนน	
3. ด้านสื่อ (20 คะแนน)		
3.1 มีความน่าสนใจ และความคิดสร้างสรรค์	5 คะแนน	
3.2 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแก่น	5 คะแนน	
3.3 มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	5 คะแนน	
3.4 มีความเหมาะสมของอารมณ์และความรู้สึก (Mood and tone)	5 คะแนน	
รวม		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....คณะกรรมการตัดสิน
(.....)

แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการ การวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา

คำชี้แจง แบบสออบใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการป้องกันปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลามี่ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง เลือกตอบแบบสอบถามและใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

- หญิง
 ชาย

2. อายุ.....ปี

3. ภูมิลำเนา (บ้านเกิด)

- ปัตตานี
 ยะลา
 นราธิวาส
 สงขลา
 อื่น ๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม

คำชี้แจง โปรดเลือกช่องที่ตรงกับความพึงพอใจ ด้านความรู้ความ เข้าใจ และการนำไปใช้ท่านเพียงระดับเดียว ลงในช่องที่ตรงกับ ความเป็นจริงของท่านที่สุด

ระดับของความพึงพอใจ มีดังนี้

ระดับความพึงพอใจ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ระดับความพึงพอใจ 2 หมายถึง น้อย

ระดับความพึงพอใจ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับความพึงพอใจ 4 หมายถึง มาก

ระดับความพึงพอใจ 5 หมายถึง มากที่สุด

ด้านวิทยากรและด้านกิจกรรม					
คำถาม	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย
1.การถ่ายทอดความรู้และการอธิบาย เนื้อหา มีความชัดเจน					
2. การเชื่อมโยงเนื้อหา ความรู้ภาษาที่ ใช้ในการ อบรมเหมาะสม และเตรียม อุปกรณ์พร้อมใช้งาน					
3. ระยะเวลาในการอบรมมีความ เหมาะสม มีการ แจกกำหนดการและ วัตถุประสงค์ชัดเจน กิจกรรม เริ่มตรง เวลา					
4. เปิดโอกาสให้มีการตอบข้อซักถาม ในการฝึก อบรมอย่างทั่วถึง					
5. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสม ไม่ สั้นและไม่ยาวจนเกินไป					
6. วิทยากรเข้าถึงง่าย เป็นกันเอง มี ความรู้และวิธี การสื่อสารที่เข้าใจง่าย					

ด้านความรู้ ความเข้าใจ และประโยชน์ที่ได้รับ					
1. เนื้อหากิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจ และเป็น ประโยชน์สำหรับ ผู้เข้าร่วมอบรม					
2. หลังจากได้รับการอบรม ท่านมีความรู้ความ เข้าใจเพิ่มขึ้น					
3. ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการอบรม และการนำความรู้จากกิจกรรมไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ได้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี โทร. 3754

ที่ มอ 209/65- 448 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

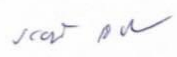
เรื่อง ขอเชิญท่านเป็นวิทยากร

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัยชนนี สิทธิชัย

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาดิน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อติสา หะสาเมาะ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้นำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมค่ายอบรมการพัฒนาโซเชียลเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ คณะผู้วิจัยจึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรในหัวข้อ “อบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่” ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 เวลา 09.20-10.20 น. ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ zoom โดยมีรายละเอียดกำหนดการดังเอกสารแนบ และสามารถติดต่อคณะผู้วิจัยผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาดิน) และ 092-9134311 (นางสาวยุลลี ยูมะโซ) หรือผ่านทาง e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com และmyyulee9522@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอยานี เจอะอาแซ)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิทยาลัยนานาชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ โทร. 3754

ที่ มอ 209/65- 449 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอเชิญท่านเป็นวิทยากร

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภริกาญจน์ ใคนุ่นนา

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาดิน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิสา ทะสาเมาะ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนายุวนักวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมบรรยายการพัฒนาโซเชียลเพื่อเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ คณะผู้วิจัยจึงขอเชิญท่านเป็นวิทยากรในกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการหัวข้อ “พัฒนาสื่อโซเชียลในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่” ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 เวลา 13.30-14.30 น. ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ zoom โดยมีรายละเอียดกำหนดการดังเอกสารแนบ และสามารถติดต่อคณะผู้วิจัยผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาดิน) และ 092-9134311 (นางสาวยุลธิ์ ชุมะไซ) หรือผ่านทาง e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com และmyyulee9522@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

scant 11 d

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอฮานี เจอะอาแซ)
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี โทร. 3754

ที่ มอ 209/65-453

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอฮานี เจอะอาแซ

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาทิน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิสา หะสามะมาเอะ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนายุวนักวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมกับอีกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดเครื่องมือวิจัยดังกล่าวแนบ และคณะผู้วิจัยจะประสานงานไปยังท่านโดยตรงผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาทิน) และ e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

ศุภวัฒน์ สาทิน
(นายศุภวัฒน์ สาทิน)
หัวหน้าโครงการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี โทร. 3754

ที่ มอ 209/65-452

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ธัญยกร ตุดแก้ว

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาติน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิสสา หะสาเมาะ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเซียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณวิญญูเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเซียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเซียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดเครื่องมือวิจัยดังเอกสารแนบ และคณะผู้วิจัยจะประสานงานไปยังท่านโดยตรงผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาติน) และ e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

scw ๑๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอรานี เจอะอาแซ)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี โทร. 3754

ที่ มอ 209/65- 450

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัยชนนี สิทธิชัย

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาดิน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิสสา ทะสาเมาะ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้นำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดเครื่องมือวิจัยดังเอกสารแนบ และคณะผู้วิจัยจะประสานงานไปยังท่านโดยตรงผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาดิน) และ e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

scw 18 2

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอฮานี เจอะอาแซ)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี

บันทึกข้อความ

สำนักงาน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี โทร. 3754

ที่ มอ209/65-451

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรการณจน์ ไคนุ่นนา

ด้วยข้าพเจ้า นายศุภวัฒน์ สาทิน และสมาชิกทีมวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิสา หะสามะมา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ได้รับการจัดสรรทุนเพื่อดำเนินการวิจัยในหัวข้อ “โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา” ภายใต้การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้นำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการวิจัยภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น

ในการนี้ คณะผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติเพื่อการพัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียในการเฝ้าระวังปัญหาการบูลลี่ในกลุ่มเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยมีรายละเอียดเครื่องมือวิจัยดังเอกสารแนบ และคณะผู้วิจัยจะประสานงานไปยังท่านโดยตรงผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 095-0142384 (นายศุภวัฒน์ สาทิน) และ e-mail: Suppawatsadeen@gmail.com

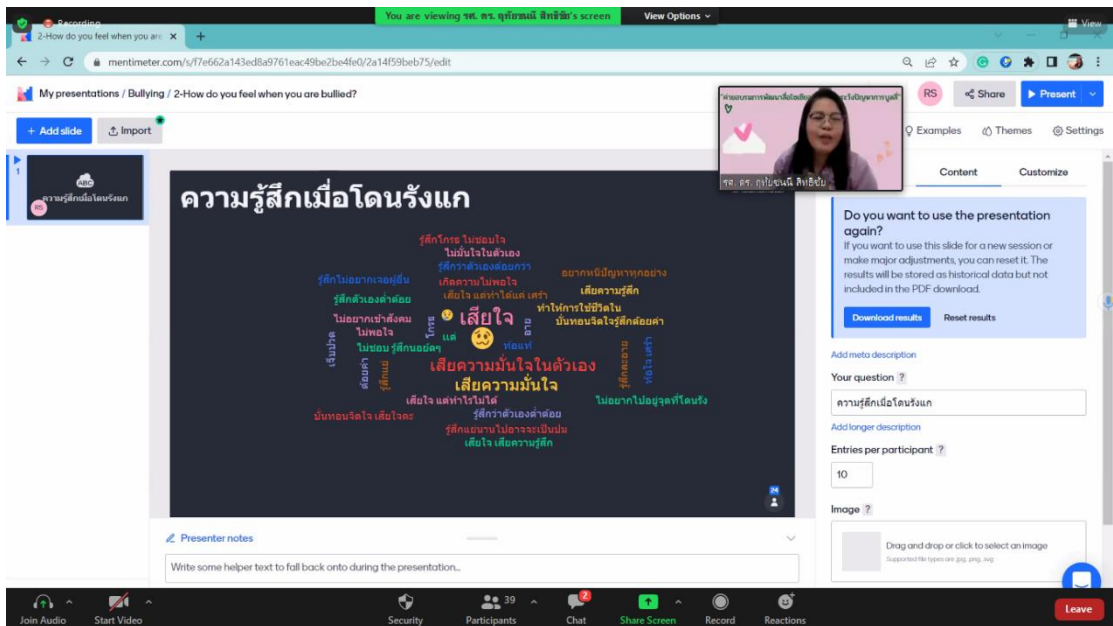
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอรานี เจอะอาแซ)

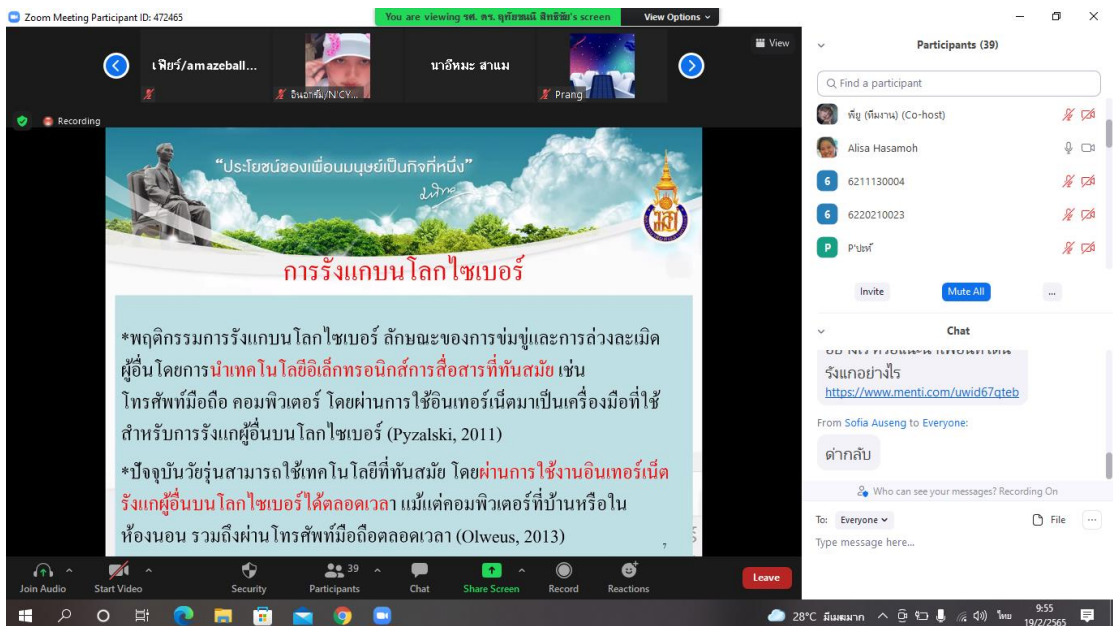
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาคผนวก ค
รูปภาพจากการทำกิจกรรม

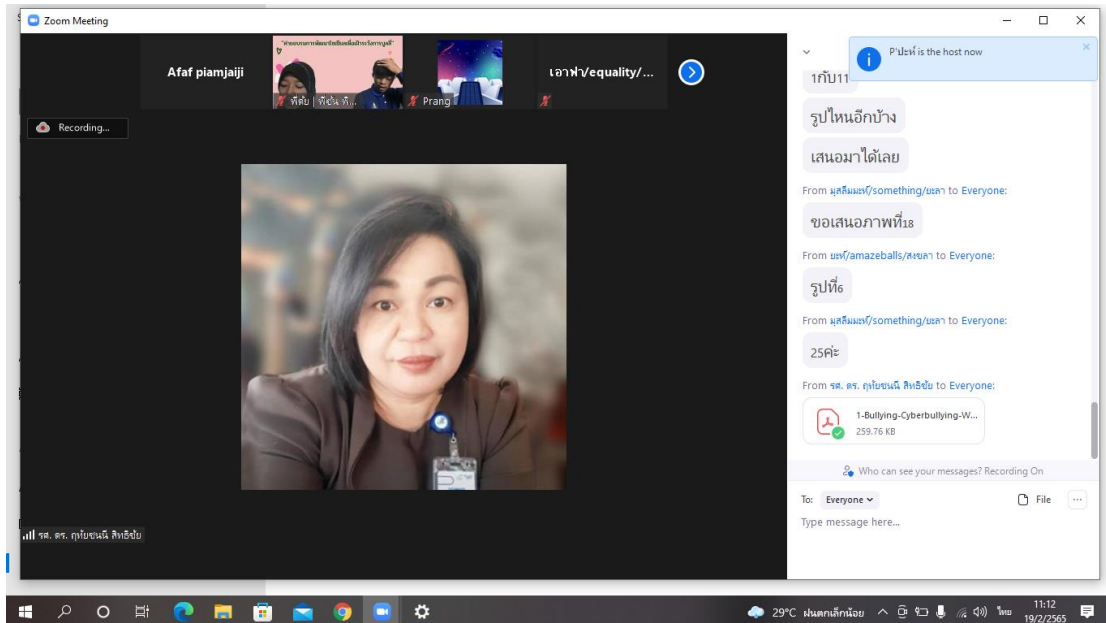
กิจกรรมครั้งที่ 1

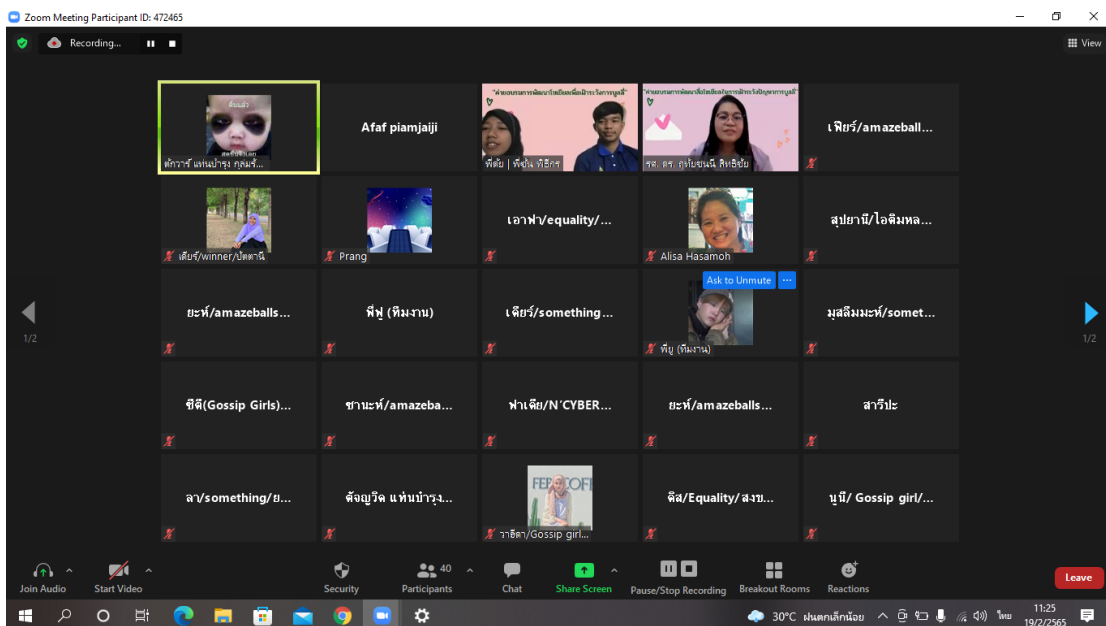
ภาพที่ 16 กิจกรรมอบรมเรื่องการโดนกลั่นแกล้ง
(ที่มา : ชาฟูเราะห์ สะอะ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 17 วิทยากรให้ความรู้เรื่องการโดนรังแกบนโลกไซเบอร์
(ที่มา : ชาฟูเราะห์ สะอะ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

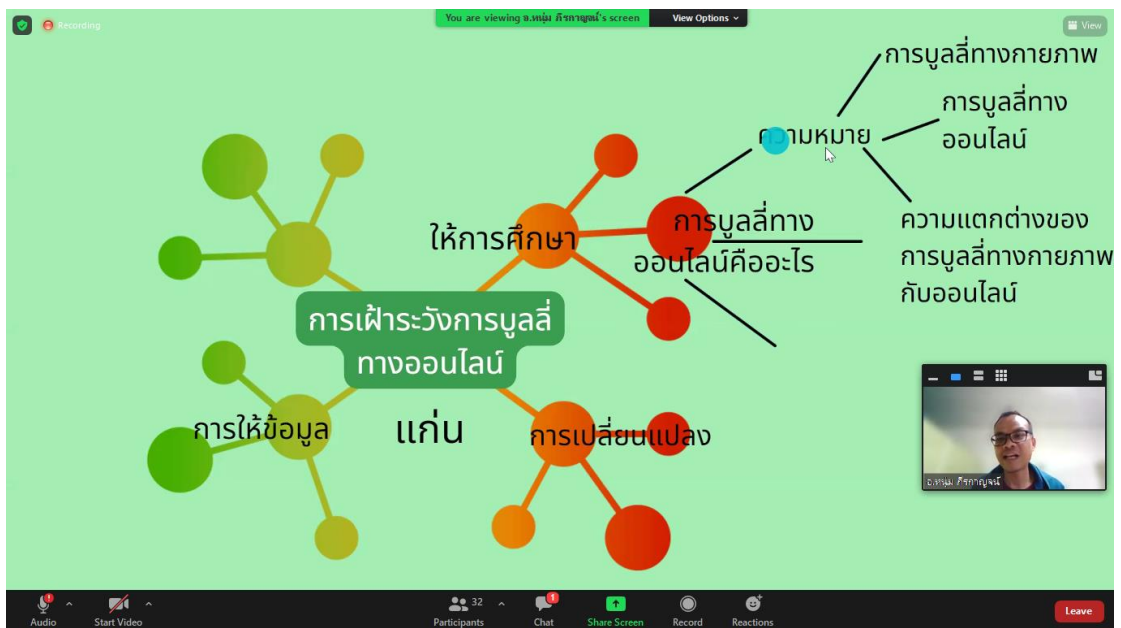
ภาพที่ 18 กิจกรรมระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วม
(ที่มา : ยูลี ยูมะโซ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

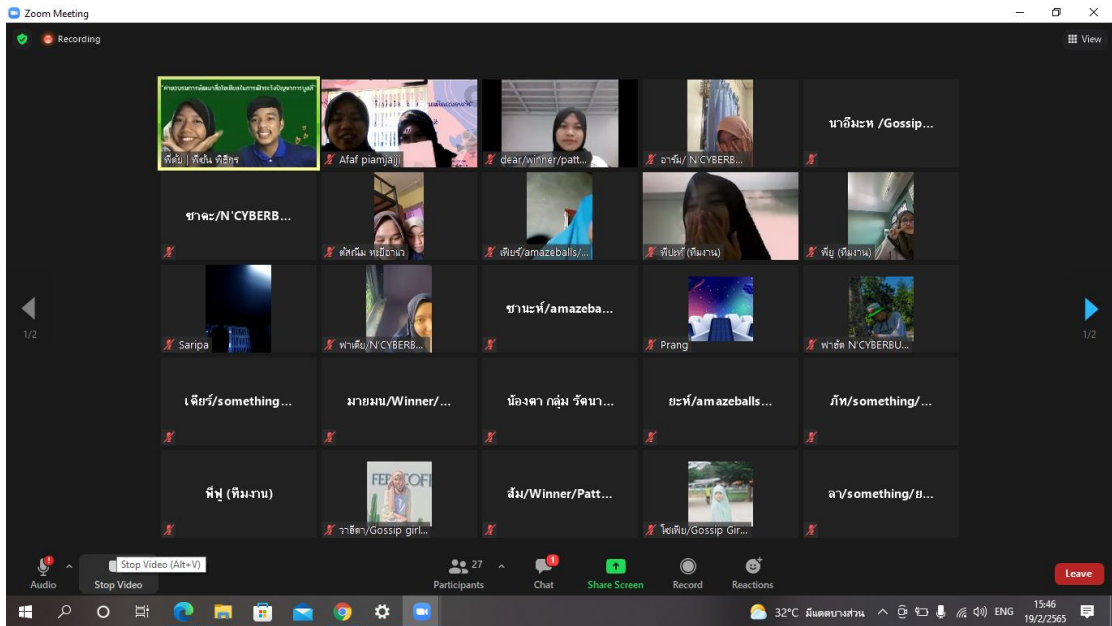
ภาพที่ 19 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการกลั่นแกล้ง
(ที่มา : ยูลี ยูมะโซ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 20 พัฒนาสื่อโซเชียลมีเดียเพื่อการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง
(ที่มา : ชาฟูเราะห์ สะอะ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 21 อบรมการเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งทางออนไลน์
(ที่มา : ชาฟูเราะห์ สะอะ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 22 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสื่อ
(ที่มา : ชาฟูเราะห์ สะอะ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 23 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 1 (ออนไลน์)
(ที่มา : อาฟฟ เปียนใจจิ, 19 กุมภาพันธ์ 2565)

กิจกรรมครั้งที่ 2

CYBERBULLYING คืออะไร?

Cyberbullying คือ การระรานทางไซเบอร์ หมายถึงการกลั่นแกล้ง ให้ความรังเกียจ ระบายอารมณ์โกรธแค้น อย่างไม่เป็นปรกติหรือผิดที่ผิดทางผ่าน แสง เรื่องราวหรือสื่อที่ผู้ใช้โซเชียลมีเดีย หรือการติดต่อภาพหรือคลิป VDO ที่สื่อถึงการเจตนาล้อเลียน ความรังเกียจหรือเหยียดหยามผู้อื่นบนโลกออนไลน์

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากcyberbully

1. การก่อกวน คุกคาม ซึ่งจะทำให้ผู้ถูกก่อกวนเกิดความกลัวหรือความเสียหายต่อชื่อเสียง
2. การไม่ได้รับความเคารพ เป็นที่รังเกียจหรือถูกกลั่นแกล้ง หรือได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียง
3. การเผยแพร่ความลับ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นมาเปิดเผยต่อสาธารณะ
4. การข่มขู่หรือ การรังแกทางออนไลน์ ไม่ว่าจะกระทำโดยกลุ่มหรือเพื่อสร้างเรื่องหลอกลวง หรือปลอมแปลงตัวตนขึ้นเพื่อสร้างความเสียหายที่หนักกว่าเดิม
5. การไม่ยุติการรังแก ปล่อยให้รังแกอย่างต่อเนื่องอาจนำไปสู่การก่อเหตุร้ายแรงได้
6. การล้อเลียนหรือการกลั่นแกล้ง ทำให้เหยื่อเกิดความเสียหายต่อจิตใจหรือสุขภาพ

การรับมือกับcyberbullying

- STOP หยุดการรังแกทันที ไม่ตอบโต้เป็นการระบายความโกรธในใจ
- DOCK ปิดคอมพิวเตอร์ ไม่ใช้คอมพิวเตอร์และมือถือ
- TELL แจ้งผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือตำรวจ
- REMOVE ลบเนื้อหาที่เป็นข่าวดังกล่าวออก
- BE STRONG เข้มแข็ง ไม่ให้ความกลัวใจของผู้อื่นมาบั่นทอนกำลังใจ

ที่มา : <https://www.fllgoods.co/facebook-marketing/no-stop-what-is-cyberbullying/>

ภาพที่ 24 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Equality (ที่มา : สารีปะ อุเช็ง, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

STOP BULLYING

ไม่สนับสนุนการบูลลี่ทุกรูปแบบ

เลิกวิจารณ์การแต่งตัวและรสนิยมของคนอื่น!

UGLY FAT STUPID

HATE YOU DIE

หยุดการดูถูกทางสังคมทางเพศทุกรูปแบบ

Everyone deserved to be treated equally

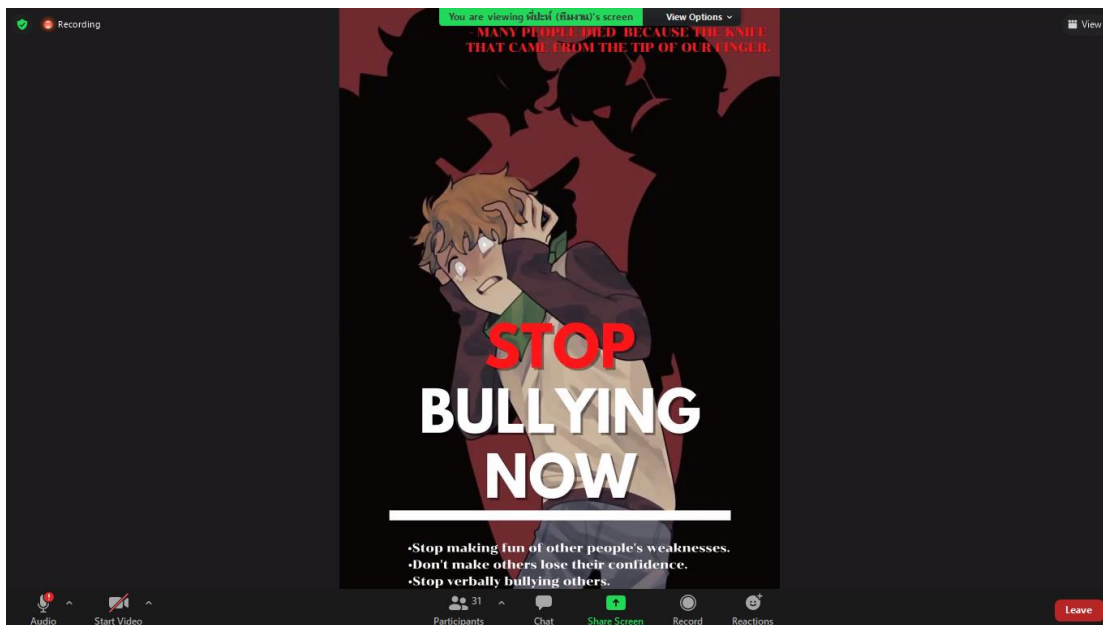
ทุกคนสมควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

bullying is not a joke!

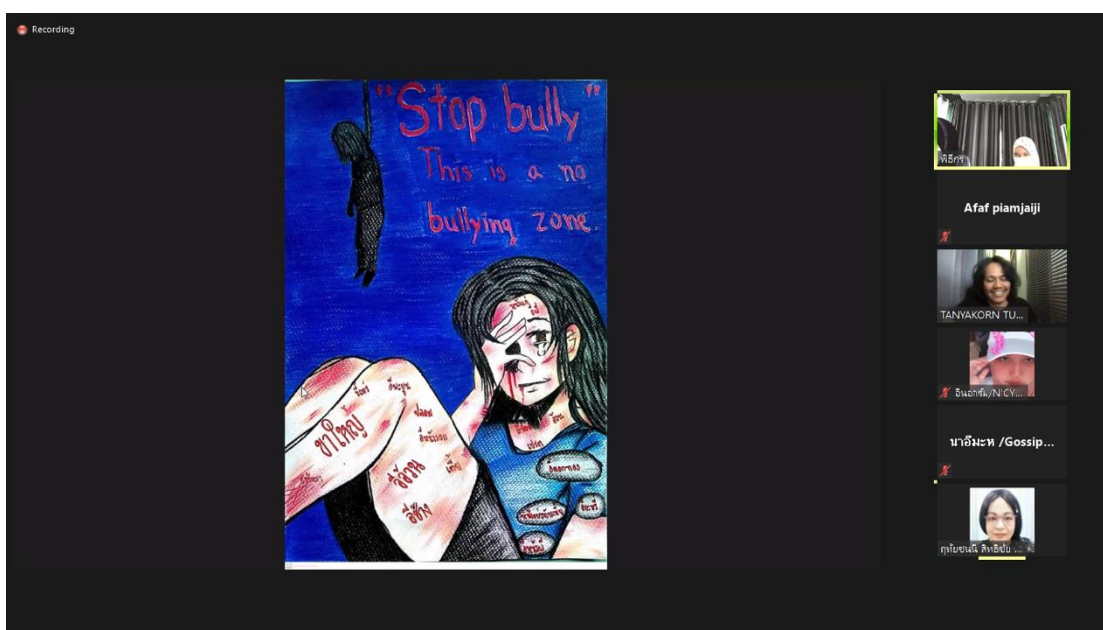
หยุดการ BULLYING

ไม่ใช่ทุกคนที่จะรับไหวและไม่มีใครควร

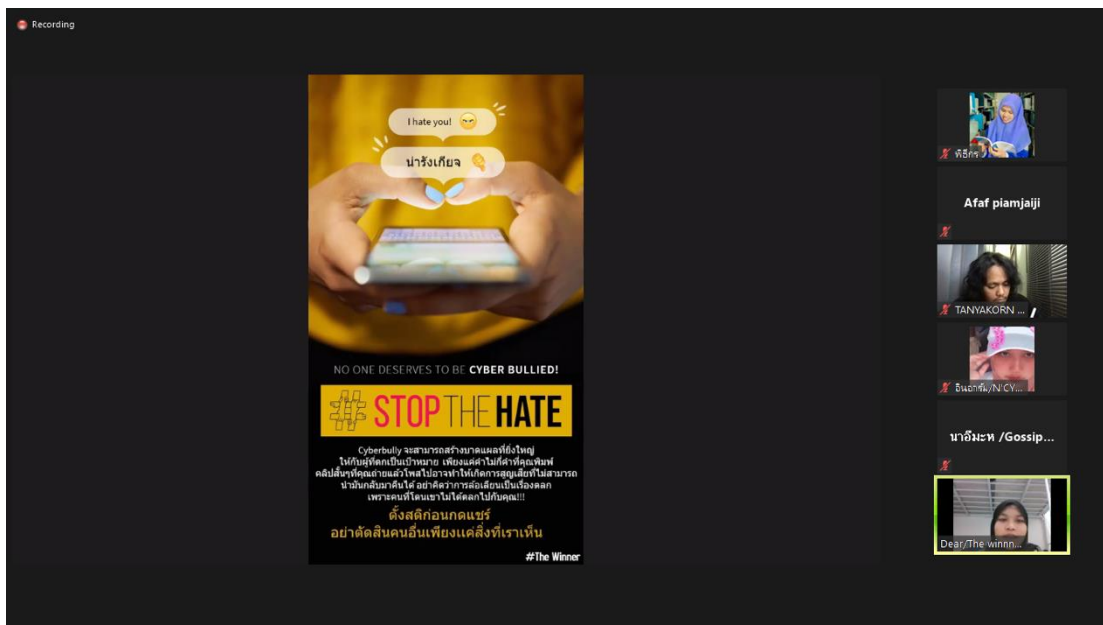
ภาพที่ 25 นำเสนอผลงานของกลุ่ม N'Cyberbullying (ที่มา : สารีปะ อุเช็ง, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

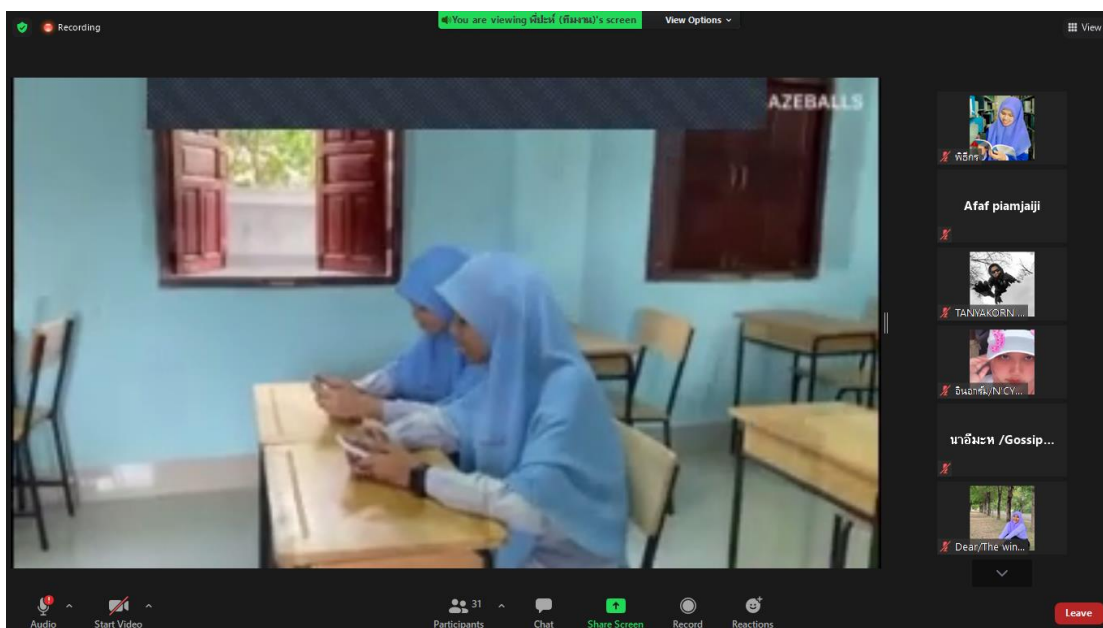
ภาพที่ 26 นำเสนอผลงานของกลุ่ม
(ที่มา : ยูลี ยูมะโซ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

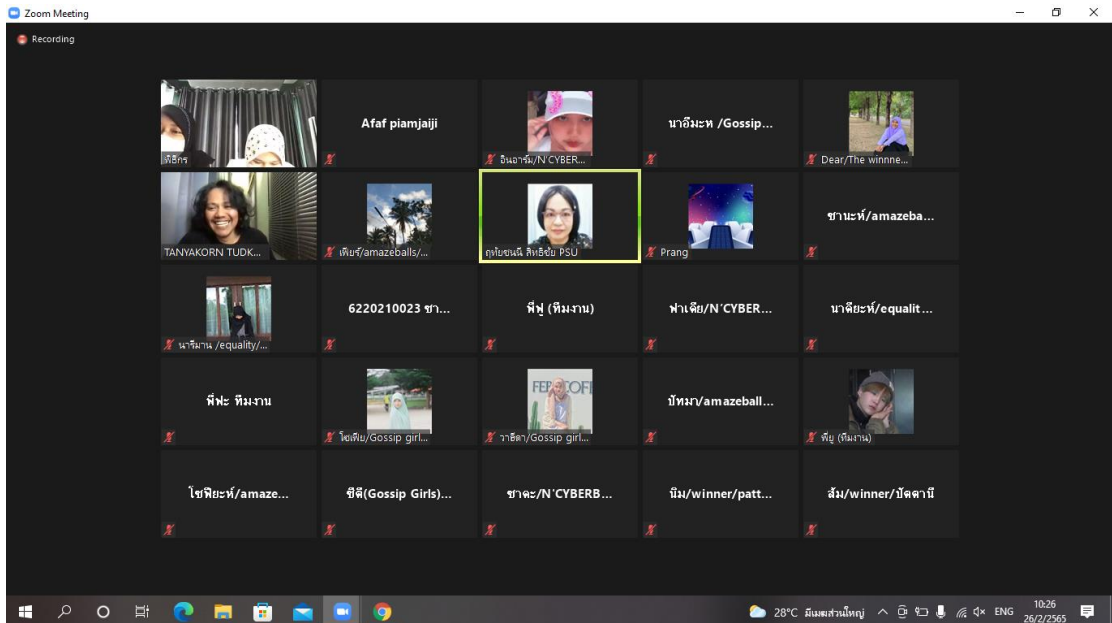
ภาพที่ 27 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Gossip girl
(ที่มา : ยูลี ยูมะโซ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

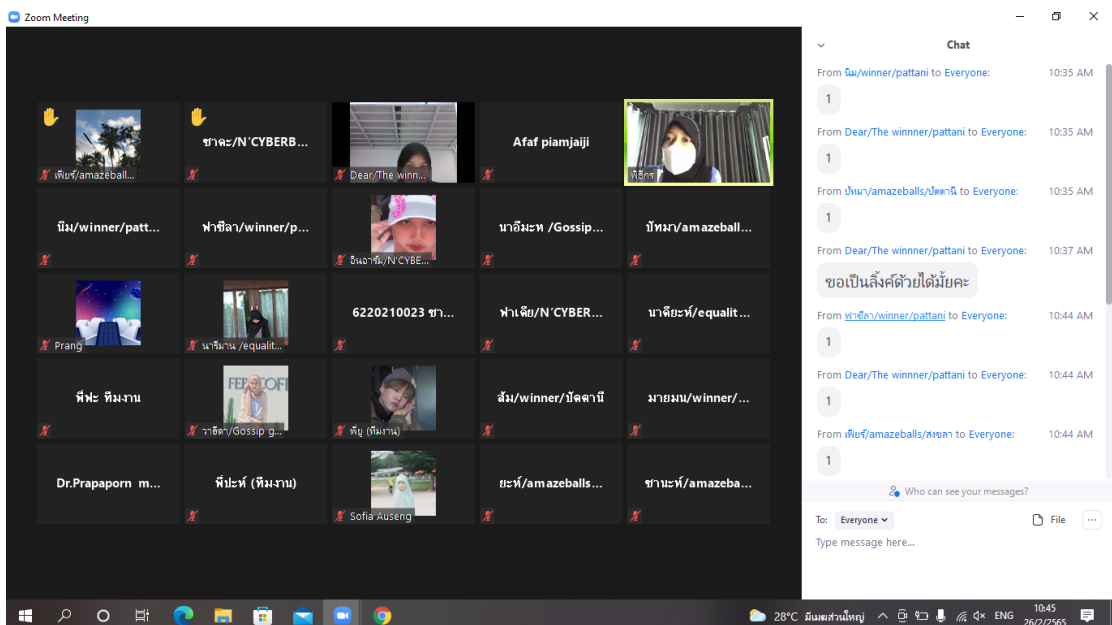
ภาพที่ 28 นำเสนอผลงานของกลุ่ม winner
(ที่มา : ซาฟูเราะห์ สะอะ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 29 นำเสนอผลงานของกลุ่ม Amazeballs
(ที่มา : ซาฟูเราะห์ สะอะ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 30 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2
(ที่มา : ซาฟุเราะห์ สะอะ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 31 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2
(ที่มา : อาฟฟ เปียนใจจิ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 32 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 2 (ออนไลน์)
(ที่มา : อาฟฟ เปียนใจจิ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 33 ทีมงานวิจัยจัดอบรมครั้งที่ 2 (ออนไลน์)
(ที่มา : อาฟฟ เปียนใจจิ, 26 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาคผนวก ง
ผลงานของของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

STOP BULLYING

ไม่สนับสนุนการบูลลี่ทุกรูปแบบ

สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เลิกวิจารณ์การ
แต่งตัวและ
รสนิยมของคน
อื่น!

UGLY FAT STUPID

HATE YOU

DIE

หยุดการดูถูก
ทางคำพูด ทางเพศ
+ทุกรูปแบบ

Everyone deserved to be treated equally

ทุกคนสมควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

bullying is not a joke!

หยุดการ BULLYING

ไม่ใช่ทุกคนที่จะรับไหวและไม่มีใครควร
ตกเป็นเหยื่อ

ภาพที่ 34 โปสเตอร์ของกลุ่ม N'Cyberbullying
(ที่มา : ชาริสา เชื้อนสุวรรณ, 28 กุมภาพันธ์ 2565)

Save the Children

PSU คณะพยาบาลศาสตร์
วิทยาเขตปัตตานี

HUSO
PSU
PRINCE OF SONGKLA
UNIVERSITY

ศูนย์วิจัยและ
บริการวิชาการระดับชาติ

ภาพที่ 35 โปสเตอร์ของกลุ่ม Equality
(ที่มา : นารีมาน ทะหนัง, 1 มีนาคม 2565)

Save the Children HUSO PSU

I hate you! 😡

นารังเกียจ 📢

NO ONE DESERVES TO BE **CYBER BULLIED!**

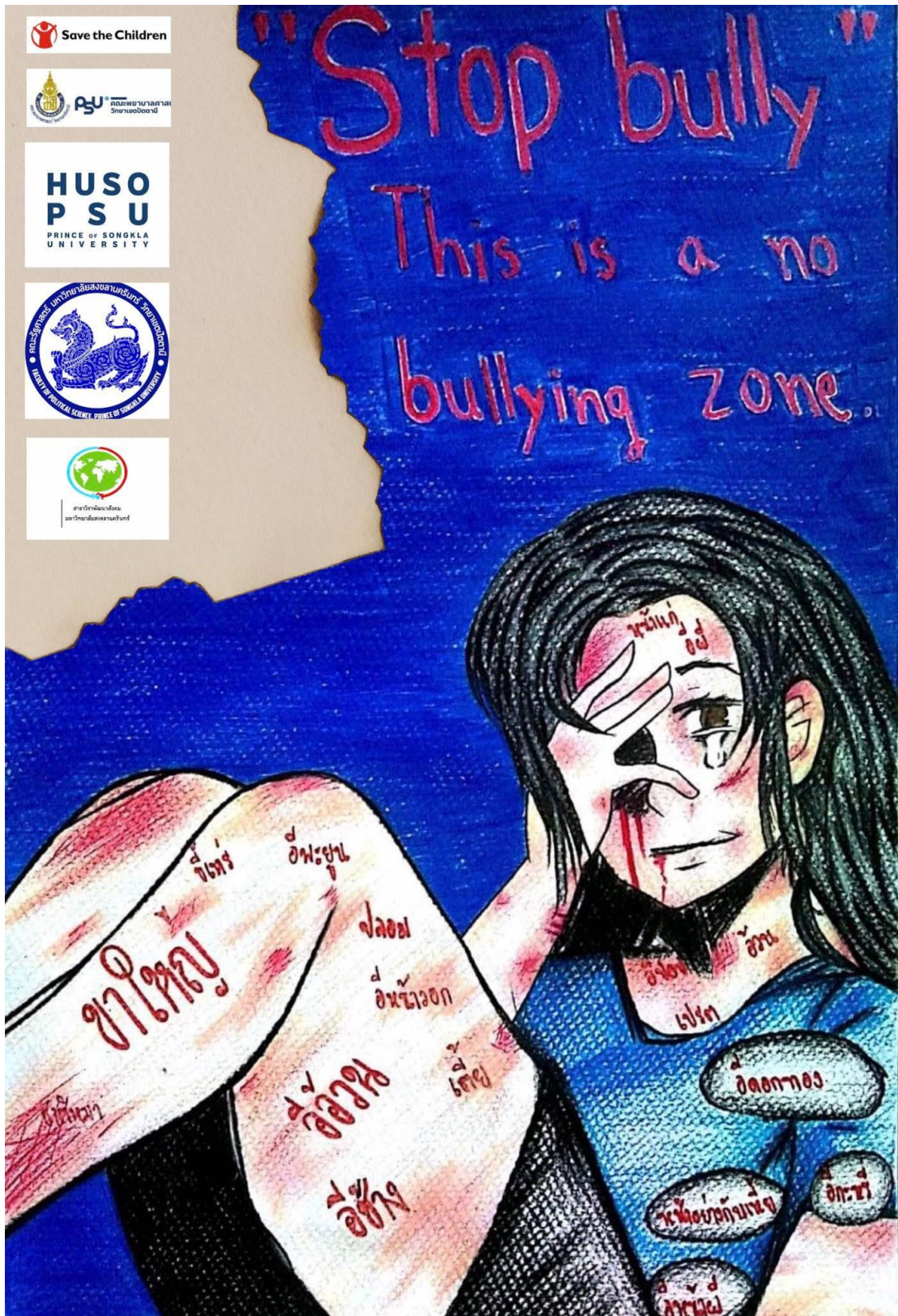
 STOP THE HATE

cyberbully จะสร้างบาดแผลที่ยิ่งใหญ่ให้กับคนที่ตกเป็นเป้าหมาย เพียงแค่คำที่คุณพิมพ์คลิปลิ้นๆที่คุณ โปสอาจทำให้เกิดการสูญเสียที่ไม่สามารถนำมากลับมาคืนได้ อย่าคิดว่าการล้อเลียนเป็นเรื่องตลก เพราะคนที่โดนไม่ได้ตลกไปกับคุณ!!!

**ตั้งสติก่อนกดแชร์
อย่าตัดสินคนเพียงแค่สิ่งที่เราเห็น**

#The Winner

ภาพที่ 36 โปสเตอร์ของกลุ่ม winner
(ที่มา : นฤดิยานา ภูโน, 28 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 37 โปสเตอร์ของกลุ่ม Gossip girl
(ที่มา : โซเฟีย อุซึ้ง, 28 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพที่ 38 โปสเตอร์ของกลุ่ม Something
(ที่มา : ชูฮัยลา เจ๊ะปือราเฮง, 4 มีนาคม 2565)

By : Amazeballs

STOP BULLYING

เลิฟแคร์ ไม่รังแกกัน

Physical bullying: การรังแกทางร่างกาย

Verbal bullying : การรังแกทางวาจา

Social bullying: การรังแกทางสังคม

Cyber bullying : การรังแกบนโลกไซเบอร์

Save the Children

คณะพยาบาลศาสตร์
วิทยาเขตปัตตานี

HUSO
P S U
PRINCE OF SONGKLA
UNIVERSITY

ภาพที่ 39 ไปสเตอร์ของกลุ่ม Amazeballs

(ที่มา : โซเฟียร์ หะยิมะซี, 4 มีนาคม 2565)

โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
(ภายใต้โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้)

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวชุตติกาญจน์ บุตรสมัน

ได้ผ่านการอบรมโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
ด้วยระบบ (online)
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(ผศ.ดร. อลิสา หะสาเมาะ)
ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

(ผศ.ดร. รอรานี เจาะอาแซ)
ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ภาพที่ 40 เกียรติบัตรผู้เข้าร่วมกิจกรรม
(ที่มา : ศุภวัฒน์ สาดิน, 10 มีนาคม 2565)

โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
(ภายใต้โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้)

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายชาบีน บุละ

ได้ผ่านการอบรมโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสื่อออนไลน์ในการเฝ้าระวังปัญหาการกลั่นแกล้งในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา
ด้วยระบบ (online)
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(ผศ.ดร. อลิสา หะสาเมาะ)
ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

(ผศ.ดร. รอรานี เจาะอาแซ)
ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

ภาพที่ 41 เกียรติบัตรผู้เข้าร่วมกิจกรรม
(ที่มา : ศุภวัฒน์ สาดิน, 10 มีนาคม 2565)

ภาคผนวก จ
รูปภาพการลงพื้นที่

ภาพที่ 42 ลงพื้นที่มอบทุนการศึกษาให้ผู้เข้าร่วม
(ที่มา : ตอริก หลีสัน, 24 มีนาคม 2565)

ภาพที่ 43 ลงพื้นที่มอบทุนการศึกษาให้ผู้เข้าร่วม
(ที่มา : อับดุลซาลาม ฮาเระ, 24 มีนาคม 2565)

ประวัติ (ผู้วิจัย)

- ชื่อ-สกุล นางสาวซาฟูเราะห์ สะอะ
 วันเดือนปีเกิด 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542
 สถานที่เกิด จังหวัดนราธิวาส ประเทศไทย การศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี
 สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 ที่อยู่/โทรศัพท์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มือถือ 098-7208801
 E-mail Address : saf6113@gmail.com
- ชื่อ-สกุล นางสาวยูลี ยูมะโซ
 วันเดือนปีเกิด 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543
 สถานที่เกิด จังหวัดนราธิวาส ประเทศไทย การศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี
 สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 ที่อยู่/โทรศัพท์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มือถือ 092-9134311
 E-mail Address : myyulee9522@gmail.com
- ชื่อ-สกุล นายศุภวัฒน์ สาดีน
 วันเดือนปีเกิด 20 เมษายน พ.ศ. 2544
 สถานที่เกิด จังหวัดสงขลา ประเทศไทย การศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี
 สาขาวิชาปกครองท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี
 ที่อยู่/โทรศัพท์ ภาควิชาปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
 ปัตตานี มือถือ 095-0142384
 E-mail Address : suppawatsadeen357@gmail.com

ชื่อ-สกุล นางสาวตัสการณ์ แทนบำรุง
วันเดือนปีเกิด 18 มีนาคม พ.ศ. 2545
สถานที่เกิด จังหวัดสงขลา ประเทศไทย การศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ที่อยู่/โทรศัพท์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มือถือ 091-8468416
E-mail Address : taskannnnn@gmail.com